

IAH-·EN DJÜN FOH-ING SHÜ. 约翰传福音

书

I'e. I.

DAO z ky'i-ts'u yiu-go; Dao z teng Jing-ming dô-kô læ-kæn; ping-ts'ia Dao z Jing-ming.² Gyi ky'i-ts'u teng Jing-ming dô-kô læ-kæn.³ Væn-veh tu z t'ôh Gyi zao-go; z zao-c'ih-læ-go tong-si, yia m̄-teh ih-yiang feh-z Gyi zao-go.⁴ Weh-ming z dzæ-ü Gyi; keh-go weh-ming z nyding-go liang-kwōng:⁵ keh-go liang-kwōng læ en-go u-sen tsiao-tong, tsih-z en-go u-sen feh teh-cü.

道是起初有个，道是等神明大家来间，并且道是神明。² 其起初等神明大家来间。³ 万物都是托其造个；是造出来个东西，也呒得一样弗是其造个。⁴ 活命是在于其，箇个活命是人个亮光。⁵ 箇个亮光来暗个乌碎照东，只是暗个乌碎弗得知。

⁶ [1]Yiu ih-go nyding z Jing-ming ts'a-læ-go, ming-z kyiao-leh Iah-'en:⁷ gyi z tso te-tsing læ-go, ziu-z tso Liang-kwōng-go te-tsing, s-teh cong-nying we-leh gyi te-tsing hao siang-sing.⁸ Gyi feh-z Liang-kwōng, z tso Liang-kwōng-go te-tsing lœ-go.⁹ Tsing-go Liang-kwōng,

ziu-z tao shü-kæn-zōng læ peh væn-pah ny ing yiu liang-kwōng go Cü-
kwu.¹⁰ Gyi læ shü-kæn-zōng læ-tong, shü-kæn-zōng z t'ôh Gyi zao-
go, shü-kæn-zōng wa feh ny ing-teh Gyi.¹¹ Gyi tao Zi-go *di-fōng* læ,
Gyi-zi-go ny ing yia feh tsih-ziu Gyi.¹² Væn-pah tsih-ziu Gyi, ziu-z
siang-sing Gyi ming-deo cü-kwu, Gyi s-peh gyi-lah [2]neng-ken hao
tso Jing-ming-go ng-nô:¹³ gyi-lah *sang-c'ih-læ*, feh-z dzong hyüih-
mah, yia feh-z dzong nyüoh-sing-go cü-i, yia feh-z dzong ny ing-go cü-
i, z dzong Jing-ming ka sang-c'ih-læ.

⁶ 有一个人是神明差来个，名字叫勒约翰^[1]。⁷ 其是做对证来
个，就是做亮光个对证，使得众人为了其对证好相信。⁸ 其弗是亮
光，是做亮光个对证来个。⁹ 真个亮光，就是到世间上来拨凡百人
有亮光个主顾。¹⁰ 其来世间上来东，世间上是托其造个，世间上还
弗认得其。¹¹ 其到自个地方来，其自个人也弗接受其。¹² 凡百接受
其，就是相信其名头主顾，其赐拨其拉能干^[2]好做神明个儿因。¹³
其拉生出来，弗是从血脉，也弗是从肉身个主意，也弗是从人个主
意，是从神明介生出来。

[1] Y. 'E. 26. 耶（稣）后（头）26（年）。（原注）

[2] 'Ôh wô, gyün-ping. 或话，权柄。（原注）

¹⁴ Keh-go Dao dzing ih-go nyüoh-sing, deng læ ah-lah cong-
nyiang; (ah-lah yia *ts'ing-ngæn* k'en-kyin Gyi-go yüong-wô, z ziang

T'in-Vu ts'a-læ doh-yiang Ng-ts ka yüong-wô;) Gyi-go eng-we teng tsing dao-li tu mun-tsoh. ¹⁵ Iah-'en teng Gyi tso te-tsing, hyiang-hyiang eo, z-ka wô, “Keh ziu-z ngô sô wô, “Eo-jü ngô læ-go, yi-kying pi ngô tseng-djong-de; ing-we sin-jü ngô læ-tong-go.”” ¹⁶ Dzong Gyi-go mun-tsoh ah-lah tu yiu *eng-we* teh-djôh-de, ping-ts'ia *teh-djôh* eng-zông kô eng: ¹⁷ ing-we lih-fah z t'ôh Mo-si ka djün-go; eng-we teng tsing dao-li z t'ôh Yiæ-su Kyi-toh ka læ. ¹⁸ Dzong m-yiu nyin k'en-kyin Jing-ming ko; læ Ah-tia hyüong-kwun-deo go doh-yiang Ng-ts z yi-kying hyin-c'ih *Jing-ming* læ-de.

¹⁴ 箇个道成一个肉身，庵来阿拉中央，（阿拉也亲眼看见其个荣华，是像天父差来独养儿子介荣华；）其个恩惠等真道理都滿足。¹⁵ 约翰等其做对证，响响讴，是介话，「箇就是我所话，『后如我来个，已经比我尊重了，因为先如我来东个。』」¹⁶ 从其个滿足阿拉都有恩惠得着了，并且得着恩上加恩。¹⁷ 因为律法是托摩西介传个，恩惠等真道理是托耶稣基督介来。¹⁸ 从呒有人看见神明过，来阿爹胸腕头个独养儿子是已经显出神明来了。

¹⁹ [1]YIU-T'A nyin ts'a tsi-s teng Li-vi nyin dzong Yiæ-lu-sah-leng ky'i meng Iah-'en, “Ng z jü?” keh-go z-'eo Iah-'en-go te-tsing z ka-go: ²⁰ gyi tsiao-jing, ih-ngæn feh la; gyi tsiao-jing z-ka wô, “Ngô feh-z Kyi-toh.” ²¹ Gyi-lah yi meng gyi, wô, “Ka-ni, ng z Yi-li-üô feh?”

Gyi wô, “Ngô feh-z.” “Ng z keh sin-cü-nying feh?” Gyi wô, “Feh-z.”²²
Ziu teng gyi wô, “Ng tao-ti z jü? hao peh ah-lah ky‘i we-pao ts‘a ah-lah
læ go cü-kwu. Ng zi wô zi dza-go?”²³ Gyi wô, “Ziang sin-cü Yi-sæ-üô
sô wô, ‘Kw‘ong-iæ di-fông yiu nyng-go sing-hyiang læ-kæn eo, z-ka
wô, Ng-lah hao ky‘i p‘u-dzih Cü-go lu;’ [Y. 40. 3.] *keh-go sing-hyiang*
ziu-z ngô.”

¹⁹ 犹太人差祭司等利未人从耶路撒冷去问约翰^[1]，「尔是
谁？」箇个时候约翰个对证是介个。²⁰ 其招认，一眼弗赖，其招认
是介话，「我弗是基督。」²¹ 其拉又问其，话，「介呢，尔是以利
亚弗？」其话，「我弗是。」「尔是箇先知人弗？」其话，「弗
是。」²² 就等其话，「尔到底是谁？好拨阿拉去回报差阿拉来个主
顾。尔自话自咋个？」²³ 其话，「像先知以赛亚所话，『旷野地方
有人个声响来间讴，是介话，尔拉好去铺直主个路。』[Y. 40. 3.] 箇
个声响就是我。」

[1] Y. 'E. 30. 耶（稣）后（头）30（年）。（原注）

²⁴ Keh-sing ts‘a-læ-go z-go Fah-li-sæ nyng.²⁵ Gyi-lah yi meng
Iah-‘en, z-ka wô, “Ng ziah feh-z Kyi-toh, yia feh-z Yi-li-üô, yia feh-z
keh-go sin-cü-nying, ka-ni ng dza-we læ-tih ‘ang si-li?”²⁶ Iah-‘en we-
teh gyi-lah, wô, “Ngô z yüong shü ‘ang si-li; dæn-z yiu ih-go Cü-kwu
lih læ ng-lah-go cong-nyiang, z ng-lah feh nyng-teh-go:²⁷ ziu-z, ‘eo-jü

ngô læ-go yi-kying pi ngô tseng-djong-de, lin ka Gyi 'a-ta ngô tu ky'in hao.”

²⁴ 箇星差来个是个法利赛人。²⁵ 其拉又问约翰，是介话，「尔若弗是基督，也弗是以利亚，也弗是箇个先知人，介呢尔咋会来的行洗礼？」²⁶ 约翰回答其拉，话，「我是用水行洗礼，但是有一个主顾立来尔拉个中央，是尔拉弗认得个。²⁷ 就是，后如我来个已经比我尊重了，连解其鞋带我都欠好。」

²⁸ Keh-sing z-ken z læ Iah-dæn 'o-nга Pah-da-pô-lah, Iah-'en læ-kæn 'ang si-li go di-fông.

²⁸ 箇星事干是来约但河外伯大巴喇，约翰来间行洗礼个地方。

²⁹ DI-NYI nyih, Iah-'en k'en-kyin Yiæ-su tao gyi u-sen læ, ziu wô, “Ts'ia-k'en Jing-ming-go Siao-yiang, z pô shü-kæn-zông-go ze ting-leh-ky'i-go! ³⁰ Keh z ngô sô wô, ‘Yiu ih-go Nying 'eo-jü ngô læ-go, yi-kying pi ngô tseng-djong-de; ing-we sin-jü ngô læ-tong-go.’ ³¹ Ngô zin-deo yia feh hyiao-teh Gyi: dæn-z ngô yüong shü læ 'ang si-li, z deh-we iao hyin Gyi c'ih-læ peh Yi-seh-lih nying hyiao-teh.”

²⁹ 第二日，约翰看见耶稣到其鸟碎来，就话，「且看神明个小羊，是把世间上个罪顶勒去个！³⁰ 箇是我所话，『有一个人后如我来个，已经比我尊重了，因为先如我来东个。』³¹ 我前头也弗晓得其。但是我用水来行洗礼，是特为要显其出来拨以色列人晓得。」

³² Iah-'en tso te-tsing, z-ka wô, “Ngô k'en-kyin Sing-Ling ziang ih-tsah beh-keh ka dzong t'in-li kông-lôh-læ, deng læ Gyi zông-deo.”³³ Ngô feh hyiao-teh Gyi; tsih-z ts'a ngô yüong shü 'ang si-li Cü-kwu, Gyi teng ngô wô, ‘Ng k'en-kyin Sing-Ling kông-lôh deng læ Gyi zông-deo go, keh ziu-z yüong Sing-Ling 'ang si-li go Cü-kwu.’³⁴ Ngô z k'en-kyin-ko-de, yi-kying te-tsing Gyi z Jing-ming-go Ng-ts.”

³² 约翰做对证，是介话，「我看见圣灵像一只鹁鸽介从天里降落来，庵来其上头。³³ 我弗晓得其，只是差我用水行洗礼主顾，其等我话，『尔看见圣灵降落庵来其上头个，箇就是用圣灵行洗礼个主顾。』³⁴ 我是看见过了，已经对证其是神明个儿子。」

³⁵ Di-nyi nyih Iah-'en yi lih-kæn, wa-yiu liang-go meng-du dô-kô læ-kæn: ³⁶ k'en-k'en Yiæ-su læ-kæn tseo, ziu wô, “Ts'ia-k'en Jing-ming-go Siao-yiang!”³⁷ Keh liang-go meng-du t'ing-meng gyi ka wô, ziu keng-leh Yiæ-su ky'i-de.³⁸ Yiæ-su nyin-cün, k'en-kyin gyi-lah keng-tih, ziu wô, “Ng-lah iao soh-si?” Gyi-lah wô, “Lah-pi, Ng 'ah-li [1]deng-kæn?” (Lah-pi-go ka-shih, ziu-z sin-sang.)³⁹ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Hao læ k'en.” Gyi-lah ky'i k'en Gyi deng-go u-sen, ziu teng Gyi dô-kô deng-ko keh nyih: keh-go z-'eo 'ô-pun-nyih mao s tin-cong.

³⁵ 第二日约翰又立间，还有两个门徒大家来间。³⁶ 看看耶稣来间走，就话，「且看神明个小羊！」³⁷ 箇两个门徒听闻其介话，就

跟勒耶稣去了。³⁸ 耶稣扭转，看见其拉跟的，就话，「尔拉要啥西？」其拉话，「拉比，尔何里庵间^[1]？」（拉比个解说，就是先生。）³⁹ 耶稣等其拉话，「好来看。」其拉去看其庵个鸟碎，就等其大家庵过箇日。箇个时候下半日毛四点钟。

[1] 'Ôh wô, tæn-kôh-kæn. 或话，耽搁间。（原注）

⁴⁰ Keh liang t'ing-meng Iah-'en-go shih-wô ky'i keng Yiæ-su cü-kwu, ih-go z Si-meng Pe-teh-go hyüong-di En-teh-lih.⁴¹ Gyi sin zing-djôh zi-go hyüong-di Si-meng, teng gyi wô, “Mi-sæ-üô ah-lah yi-kying zing-djôh-de:” (Mi-sæ-üô, fæn-c'ih-læ ziu-z^[1] Kyi-toh:)⁴² ziu ta gyi ky'i kyin Yiæ-su. Yiæ-su k'en-k'en gyi, wô, “Ng z Iah-nô-go ng-ts Si-meng: tsiang-læ iao eo ng Kyi-fah.” (Kyi-fah, fæn-c'ih-læ ziu-z^[2] Pe-teh.)

⁴⁰ 箇两听闻约翰个说话去跟耶稣主顾，一个是西门·彼得个兄弟安得烈。⁴¹ 其先寻着自个兄弟西门，等其话，「弥赛亚阿拉已经寻着了。」（弥赛亚，翻出来就是基督^[1]。）⁴² 就带其去见耶稣。耶稣看看其，话，「尔是约拿个儿子西门。将来要讴尔矶法。」（矶法，翻出来就是彼得^[2]。）

[1] Kyi-toh go ka-shih, ziu-z fu-yiu Cü-kwu. 基督个解说，就是傅油主顾。

（原注）

[2] Pe-teh go ka-shih, ziu-z zah-deo. 彼得个解说，就是石头。（原注）

⁴³ DI-NYI nyih, Yiæ-su tang-tsiang tao Kyüô-li-li ky'i, zing-djôh Fi-lih, ziu teng gyi wô, “Keng Ngô læ.” ⁴⁴ Fi-lih z c'ih læ Pah-sæ-da, ziu-z En-teh-lih Pe-teh-go peng-dzing.

⁴³ 第二日，耶稣打账到加利利去，寻着腓力，就等其话，「跟我来。」⁴⁴ 腓力是出来伯赛大，就是安得烈、彼得个本城。

⁴⁵ Fi-lih zing-djôh Nô-dæn-nyih, ziu teng gyi wô, “Mo-si læ lih-fah li-hyang teng sin-cü-nying sô wô-go Cü-kwu, ah-lah zing-djôh-de; ziu-z Nô-sah-leh Nying, Iah-seh-go Ng-ts, Yiæ-su.” ⁴⁶ Nô-dæn-nyih teng gyi wô, “Nô-sah-leh dza neng-keo c'ih soh-go hao-go ma?” Fi-lih wô, “Ng hao læ k'en.”

⁴⁵ 腓力寻着拿但业，就等其话，「摩西来律法里向等先知人所话个主顾，阿拉寻着了，就是拿撒勒人，约瑟个儿子，耶稣。」⁴⁶ 拿但业等其话，「拿撒勒咋能够出啥个好个吗？」腓力话，「尔好来看。」

⁴⁷ Yiæ-su k'en-kyin Nô-dæn-nyih tao Gyi u-sen læ, ziu tin-djôh gyi, wô, “Ts'ia-k'en ih-go jih-we Yi-seh-lih nying, ih-ngæn m-neh kæn-tsô-go.” ⁴⁸ Nô-dæn-nyih teng Gyi wô, “Ng 'ah-li ny ing-teh ngô go?” Yiæ-su we-teh gyi wô, “Fi-lih wa feh-zing eo ng, ng læ vu-hwô-ko jü-'ô, Ngô k'en-kyin ng ko-de.” ⁴⁹ Nô-dæn-nyih we-teh Gyi wô, “Fu-ts, Ng z Jing-ming-go Ng-ts; Ng z Yi-seh-lih-go Wông-ti.” ⁵⁰ Yiæ-su we-

teh gyi wô, “We-leh Ngô wô ‘Vu-hwô-ko jü-’ô k'en-kyin ng ko-de,’ ng siang-sing-go ma? Ng tsiang-læ wa-yiu do-jü keh-go z-ken we k'en-kyin-gyi.”⁵¹ Yi teng gyi wô, “Ngô tsing-tsing wô hyiang ng-lah dao, Dzong-kying-yi-’eo ng-lah we k'en-kyin t'in k'æ-k'æ, wa-yiu Jing-ming-go t'in-s læ Nying-go-Ng-ts zōng-deo læ-tih tseo-zōng tseo-lôh.”

⁴⁷ 耶稣看见拿但业到其鸟碎来，就点着其，话，「且看一个实惠以色列人，一眼呒得奸诈个。」⁴⁸ 拿但业等其话，「尔何里认得我个？」耶稣回答其话，「腓力还弗曾讴尔，尔来无花果树下，我看见尔过了。」⁴⁹ 拿但业回答其话，「夫子，尔是神明个儿子，尔是以色列个皇帝。」⁵⁰ 耶稣回答其话，「为了我话『无花果树下看見尔过了。』尔相信个吗？尔将来还有大如箇个事干会看見其。」

⁵¹ 又等其话，「我真真话向尔拉道，从今以后尔拉会看見天开开，还有神明个天使来人个儿子上头来的走上走落。」

I'e. II.

DI-SÆN nyih, læ Kyüô-li-li-go Kyüô-nô di-fông yiu ih-veng
nying-kô hao-nyih: Yiæ-su-go ah-nyiang læ-kæn.² Yiæ-su teng Gyi
meng-du yia ts'ing-ky'i-kæn ky'üoh hao-nyih-tsiu.³ Tsiu ky'in-de,
Yiæ-su-go ah-nyiang teng Gyi wô, “Gyi-lah tsiu m-neh-de,”⁴ Yiæ-su

teng gyi wô, “Nyü-nying, Ngô teng ng yiu soh-go siang-ken? Ngô-go z-’eo wa m-neh tao-de.”⁵ Gyi ah-nyiang teng yüong-nying wô, “Gyi væn-pah teng ng-lah wô-go, hao i Gyi tso.”

第三日，来加利利个迦拿地方有一份人家好日。耶稣个阿娘来间。² 耶稣等其门徒也请去间吃好日酒。³ 酒欠了，耶稣个阿娘等其话：「其拉酒呒得了。」⁴ 耶稣等其话：「女人，我等尔有啥个相干？我个时候还呒得到了。」⁵ 其阿娘等佣人话：「其凡百等尔拉话个，好依其做。」

⁶ Tsiao Yiu-t'a ny ing long kyih-zing go kwe-kyü, læ keh-deo yiu loh-k'eo zah-shü-kông en-kæn; me-k'eo hao tsi liang-sæn-tæn shü.⁷ Yiæ-su teng yüong-nying wô, “Ng-lah hao pô shü tsi-mun shü-kông.” Gyi-lah ziu 'eo-yin tsi-mun-de.⁸ Yi wô, “Keh-tsao hao iao-c'ih-læ, do-ky'i peh tsong-kwun.” Gyi-lah ziu do-ky'i-de.⁹ Keh pin tso tsiu go shü, tsong-kwun ziu zōng-djôh, yia feh hyiao-teh gyi 'ah-li læ-go; (iao shü go yüong-nying hyiao-teh-go;) tsong-kwun zi eo sing-lông,¹⁰ teng gyi wô, “Nying-kô tu sin pa hao tsiu; teng-tao ky'üoh-tsoh-kw'a, keh-tsao hao t'e-pæn-tin: ng fæn-cün liu hao tsiu tao næn-kæn.”

⁶ 照犹太人弄洁淨个规矩，来箇头有六口石水缸安间，每口好齒两三担水。⁷ 耶稣等佣人话：「尔拉好把水齒滿水缸。」其拉就候沿齒满了。⁸ 又话：「箇遭好舀出来，驮去拨总管。」其拉就驮

去了。⁹ 箇变做酒个水，总管就尝着，也弗晓得其何里来个，（舀水个佣人晓得个，）总管自讴新郎，¹⁰ 等其话：「人家都先摆好酒，等到吃足快，箇遭好推扳点。尔反转留好酒到难间。」

¹¹ Keh z Yiæ-su tso deo-ih-ky'i jing-tsih læ Kyüô-li-li-go Kyüô-nô, z-ka hyin-c'ih Gyi yüong-wô læ; meng-du ziu siang-sing Gyi de.

¹¹ 箇是耶稣做头一起神迹来加利利个迦拿，是介显出其荣华来，门徒就相信其了。

¹² Keh-go z-ken 'eo-deo, Yiæ-su, teng ah-nyiang, hyüong-di, meng-du, dô-kô tseo-lôh tao Kyüô-pah-nong; keh-deo deng-lôh m-kyi nyih.

¹² 箇个事干后头，耶稣，等阿娘，兄弟，门徒，大家走落到迦百农，箇头庵落呒几日。

¹³ YIU-T'A ny ing-go Yü-yüih-tsih kw'a tao-de, Yiæ-su zông Yiæ-lu-sah-leng ky'i. ¹⁴ Læ sing-din-li k'en-kyin yiu ma ngeo yang beh-keh, wa-yiu de dong-din cü-kwu zo-kæn: ¹⁵ ziu do-leh zing tso pin-ts, keh-sing ngeo teng yang tu ken-c'ih sing-din; wa-yiu tao-diao de dong-din cü-kwu-go ny ing-ts, fæn-tao gyi gyü-deo; ¹⁶ yi teng ma beh-keh go cü-kwu wô, "Keh-sing tong-si do-leh-ky'i; m-nao peh Ngô Ah-tia-go oh-lô tso ma-ma-go oh-lô." ¹⁷ Gyi meng-du kyi-teh Shü-li yiu sia-tih, wô, "Ngô we-leh Ng-go oh-lô sing-li dziah-kyih-sah." [S. 69. 9.]

¹³ 犹太人个逾越节快到了，耶稣上耶路撒冷去。¹⁴ 来圣殿里看见有卖牛羊鹁鸽，还有兑铜钿主顾坐间。¹⁵ 就驮勒绳做鞭子，箇星牛等羊都赶出圣殿，还有倒掉兑铜钿主顾个银子，翻倒其柜头，¹⁶ 又等卖鹁鸽个主顾话：「箇星东西驮勒去，呒得好拨我阿爹个屋落做买卖个屋落。」¹⁷ 其门徒记得书里有写的，话：「我为了尔个屋落心里着急煞。」[S. 69. 9.]

¹⁸ Yiu-t'a ny ing ziu we-teh Gyi, wô, "Ng kyi-jün tso keh-sing z-ken, yiu soh-go jing-tsих hao peh ah-lah k'en?" ¹⁹ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, "Ng-lah hao ts'ah-diao keh-go sing-din, sæn nyih kong-fu Ngô we ky'i gyi hao." ²⁰ Yiu-t'a ny ing wô, "Zao keh-go din, z kwun s-jih loh nyin kong-fu, Ng næn-dao sæn nyih kong-fu we ky'i gyi hao ma?" ²¹ Dæn-z Yiæ-su kōng keh-kyü shih-wô, z ts-tin Zi kyi-sing-go din. ²² Yiæ-su dzong si-nying cong-nyiang weh-cün-læ ts-'eo, Gyi meng-du dzæ-fōng kyi-teh-tao Gyi yiu keh-kyü shih-wô teng gyi-lah kōng-ko; ziu siang-sing Sing-shü, teng Yiæ-su sô kōng-go shih-wô.

¹⁸ 犹太人就回答其，话：「尔既然做箇星事干，有啥个神迹好拨阿拉看？」¹⁹ 耶稣回答其拉，话：「尔拉好拆掉箇个圣殿，三日工夫我会起其好。」²⁰ 犹太人话：「造箇个殿，是管四十六年工夫，尔难道三日工夫会起其好吗？」²¹ 但是耶稣讲箇句说话，是指

点自肌身个殿。²² 耶稣从死人中央活转来之后，其门徒才方记得到其有箇句说话等其拉讲过，就相信圣书，等耶稣所讲个说话。

²³ Yiæ-su læ Yiæ-lu-sah-leng, Yü-yüih tsih-k'eng z-'eo, yiu hyü-to ny ing k'en-kyin Gyi tso-c'ih-læ-go jing-tsих ziu siang-sing Gyi-go ming-deo. ²⁴ Dæn-z Yiæ-su feh ky'i k'ao-t'ôh gyi-lah, ing-we Gyi hyiao-teh long-tsong ny ing-go i-s; ²⁵ ny ing-go z-ken yia hao-vong jü t'ong-cü Gyi: ing-we ny ing-go sing-i Gyi-zi hyiao-teh-go.

²³ 耶稣来耶路撒冷，逾越节肯时候，有许多人看见其做出来个神迹就相信其个名头。²⁴ 但是耶稣弗去靠托其拉，因为其晓得拢总人个意思，²⁵ 人个事干也好留谁通知其。因为人个心意其自晓得个。

I'e. III.

Yiu ih-go Fah-li-sæ ny ing, ming-z kyiao-leh Nyi-ko-ti-meo, z Yiu-t'a ny ing-go kwun. ² Gyi yia-tao læ kyin Yiæ-su, z-ka wô, “Fu-ts, ah-lah hyiao-teh Ng z dzong Jing-ming ka læ tso sin-sang; ing-we Ng læ-kæn tso-go keh-sing jing-tsих, ziah feh-z Jing-ming dô-kô læ-tong, m-ny ing we tso.”

有一个法利赛人，名字叫勒尼哥底母，是犹太人个官。² 其夜到来见耶稣，是介话：「夫子，阿拉晓得尔是从神明介来做先生，因为尔来间做个箇星神迹，若弗是神明大家来东，呒人会做。」

³ Yiæ-su we-teh gyi, wô, “Ngô tsing-tsing wô hyiang ng dao, Ih-go nyining ziah feh-z [1]djong-sang-c'ih-læ, feh neng-keo k'en-kyin Jing-ming-go koh.”

³ 耶稣回答其，话：「我真真话向尔道，一个人若弗是重生出来^[1]，弗能够看见神明个国。」

[1] Yiu-teh *fæn*, dzong zōng-deo ka sang-go. 有得翻，从上头介生个。（原注）

⁴ Nyi-ko-ti-meo teng Gyi wô, “Nying yi-kying lao-de, dza neng-keo tsæ sang-c'ih-læ? Næn-dao hao djong-jih nyiang-t'æ sang-c'ih-læ ma?”

⁴ 尼哥底母等其话：「人已经老了，咋能够再生出来？难道好重入娘胎生出来吗？」

⁵ Yiæ-su ing-ky'i wô, “Ngô tsing-tsing wô hyiang ng dao, Ih-go nyining ziah feh dzong shü teng *Sing-Ling* ka sang-c'ih-læ, feh neng-keo tseo-tsing Jing-ming-go koh. ⁶ Dzong nyüoh-sing sang-go z nyüoh-sing; dzong *Sing-Ling* sang-go z-go ling. ⁷ Ngô teng ng wô, Ng-lah pih iao [1]djong-sang-c'ih-læ, keh-kyü shih-wô hao-vong gyi-kwa. ⁸ Fong ze

gyi læ-tih c'ü, ng we t'ing-meng gyi sing-hyiang, feh hyiao-teh gyi dzong 'ah-li ka læ, tao 'ah-li ka ky'i: væn-pah dzong Sing-Ling sang-go yia z-ka."

⁵ 耶稣应起话：「我真真话向尔道，一个人若弗从水等圣灵介生出来，弗能够走进神明个国。⁶ 从肉身生个是肉身，从圣灵生个是个灵。⁷ 我等尔话，尔拉必要重生出来^[1]，箇句说话好留奇怪。⁸ 风随其来的吹，尔会听闻其声响，弗晓得其从何里介来，到何里介去。凡百从圣灵生个也是介。」

[1] Yiu-teh *fæn*, dzong zōng-deo ka sang-go. 有得翻，从上头介生个。（原注）

⁹ Nyi-ko-ti-meo ziu we-teh Gyi wô, “Keh-sing z-ken dza-we tso-leh-læ ni?”

⁹ 尼哥底母就回答其话：「箇星事干咋会做勒来呢？」

¹⁰ Yiæ-su we-teh gyi wô, “Ng z Yi-seh-lih nyung-go sin-sang, wa we feh hyiao-teh keh-sing z-ken ma! ¹¹ Ngô tsing-tsing wô hyiang ng dao, Ah-lah læ-tih kông zi sô hyiao-teh-go z-ken, læ-tih te-tsing zi sô k'en-kyin-ko z-ken; tsih-z ng-lah feh ziu ah-lah-go te-tsing. ¹² Ngô teng ng-lah kông shü-kæn-zông z-ken, ng-lah kyi-jün feh siang-sing, ziah teng ng-lah kông t'in-zông z-ken, dza neng-keo siang-sing ni? ¹³ Djü-leh keh dzong t'in kông-lôh-læ-go, t'in-zông læ-tong-go Nying-go

Ng-ts ts-nга, m-nying sing-zōng t'in ko.¹⁴ Tsing-ziang Mo-si læ kw'ōng-iæ di-fōng pô keh-kwang dzô di-zōng-ky'i, Nying-go Ng-ts yia z-ka pih iao di-zōng-ky'i; ¹⁵ s-teh væn-pah siang-sing Gyi cü-kwu feh we mih-diao, tu hao teh-djôh üong-yün weh-ming.

¹⁰ 耶稣回答其话：「尔是以色列人个先生，还会弗晓得箇星事干吗！¹¹ 我真真话向尔道，阿拉来的讲自所晓得个事干，来的对证自所看见过事干，只是尔拉弗受阿拉个对证。¹² 我等尔拉讲世间上事干，尔拉既然弗相信，若等尔拉讲天上事干，咋能够相信呢？¹³ 除了箇从天降落来个，天上来东个人个儿子之外，呒人升上天过。

¹⁴ 正像摩西来旷野地方把箇梗蛇提上去，人个儿子也是介必要提上去；¹⁵ 使得凡百相信其主顾弗会灭掉，都好得着永远活命。

¹⁶ “Ing-we Jing-ming æ-sih shü-kæn-zōng zing-ts-ü s-lôh Gyi doh-yang Ng-ts, s-teh væn-pah siang-sing Gyi cü-kwu feh we mih-diao, tu hao teh-djôh üong-yün weh-ming.¹⁷ Jing-ming ts'a Gyi Ng-ts tao shü-kæn-zōng læ, feh-z læ ding shü-kæn-zōng-go ze, z peh shü-kæn-zōng k'ao-djôh Gyi hao teh-djôh kyi. ¹⁸ Siang-sing Gyi go cü-kwu feh we ding-ze; feh siang-sing-go cü-kwu z yi-kying ding-ze, ing-we feh siang-sing Jing-ming doh-yang Ng-ts-go ming-deo.¹⁹ Gyi-lah ding-ze-go yün-kwu z ka: yiu liang-kwōng tao shü-kæn-zōng læ, nying hwun-hyi en wa ko-jü liang-kwōng, ing-we gyi-lah 'ang-we z ôh-go.²⁰

Væn-pah tso fi-li z-ken cü-kwu z u-su liang-kwōng, yia feh tao liang-kwōng u-sen læ, k'ong-p'ô tsah-vah gyi-go 'ang-we: ²¹ i tsing dao-li cü-kwu we tao liang-kwōng u-sen læ, hao hyin-c'ih gyi-go 'ang-we z dzæ-ü Jing-ming tso-go.”

¹⁶ 「因为神明爱惜世间上甚至于赐落其独养儿子，使得凡百相信其主顾弗会灭掉，都好得着永远活命。¹⁷ 神明差其儿子到世间上来，弗是来定世间上个罪，是拨世间上靠着其好得着救。¹⁸ 相信其个主顾弗会定罪；弗相信个主顾是已经定罪，因为弗相信神明独养儿子个名头。¹⁹ 其拉定罪个缘故是介：有亮光到世间上来，人欢喜暗还过如亮光，因为其拉行为是恶个。²⁰ 凡百做非礼事干主顾是恶愫亮光，也弗到亮光鸟碎来，恐怕责罚其个行为。²¹ 依真道理主顾会到亮光鸟碎来，好显出其个行为是在于神明做个。」

²² KEH-SING z-ken 'eo-deo, Yiæ-su teng Gyi meng-du tseo tao Yiu-t'a di-fōng; teng gyi-lah dô-kô tæn-kôh keh-deo, læ-kæn 'ang si-li.
²³ Iah-'en læ Sah-leng siang-gying-go Æ-neng yia læ-kæn 'ang si-li, ing-we keh-deo shü to: nying-kô tu læ ziu si-li. ²⁴ Keh-go z-'eo Iah-'en wa m̄-teh ky'ih-lôh lao-kæn.

²² 箇星事干后头，耶稣等其门徒走到犹太地方，等其拉大家耽搁箇头，来间行洗礼。²³ 约翰来撒冷相近个哀嫩也来间行洗礼，因为箇头水多。人家都来受洗礼。²⁴ 箇个时候约翰还呒得挈落牢监。

²⁵ Iah-'en-go meng-du teng Yiu-t'a ny ing dô-kô pæn-poh long kyih-zing go kwe-kyü: ²⁶ gyi-lah ziu tao Iah-'en u-sen læ, teng gyi wô, “Fu-ts, zin-deo teng ng dô-kô læ Iah-dæn 'o-nga, ng teng Gyi tso te-tsing go Cü-kwu, næn-kæn Gyi læ-kæn 'ang si-li, long-tsong tu tao Gyi u-sen ky'i.”

²⁵ 约翰个门徒等犹太人大家扳驳弄洁淨个规矩。²⁶ 其拉就到约翰乌碎来，等其话：「夫子，前头等尔大家来约但河外，尔等其做对证个主顾，难间其来间行洗礼，拢总都到其乌碎去。」

²⁷ Iah-'en we-teh, z-ka wô, “Nying, ziah feh-z dzong t'in s-peh gyi go, ih-yiang tu feh neng-keo teh-djôh. ²⁸ Ng-lah zi hao teng ngô tso te-tsing, ngô z wô-ko-de, Ngô feh-z Kyi-toh, peh-ko z læ Gyi zin-deo ts'a-læ-go. ²⁹ Yiu sing-læ-sing-vu go z sing-lông: sing-lông-go beng-yiu lih-leh t'ing-tong, we-leh t'ing-meng sing-lông-go sing-ing do-nyiang hwun-hyi: ngô keh-go hwun-hyi næn-kæn mun-tsoh-de. ³⁰ Gyi pih iao do-ky'i-læ, ngô pih iao siao-long-ky'i. ³¹ Dzong zông-deo ka læ-go, z læ væn-pah-go zông-deo: c'ih-ü di go, z joh-ü di go, yia kông joh-ü di go shih-wô; dzong t'in ka læ-go z læ væn-pah-go zông-deo. ³² Gyi z læ-tih te-tsing Zi sô k'en-kyin sô t'ing-meng-go z-ken; yia m-nying ziu Gyi te-tsing. ³³ Ziu Gyi te-tsing cü-kwu, z tang ih-k'o ing ka piao-ming Jing-ming z tsing-go. ³⁴ Ing-we Jing-ming sô ts'a-læ-go, z djün Jing-

ming-go shih-wô: ing-we Jing-ming s-peh Gyi Sing-Ling z m-gyüong-dzing-go.³⁵ T'in-Vu æ-sih Ng-ts, pô væn-veh tu kao-dæ Gyi siu-li.³⁶ Siang-sing Ng-ts cü-kwu yiu üong-yün weh-ming; feh siang-sing Ng-ts cü-kwu feh we k'en-kyin weh-ming, tsih-yiu Jing-ming-go ô-wông z deng læ gyi zōng-deo."

²⁷ 约翰回答，是介话：「人，若弗是从天赐拨其个，一样都弗能够得着。²⁸ 尔拉自好等我做对证，我是话过了，我弗是基督，不过是来其前头差来个。²⁹ 有新来新妇个是新郎，新郎个朋友立勒听东，为了听闻新郎个声音大样欢喜。我箇个欢喜难间满足了。³⁰ 其必要大起来，我必要小拢去。³¹ 从上头介来个，是来凡百个上头。出于地个，是属于地个，也讲属于地个说话，从天介来个是来凡百个上头。³² 其是来的对证自所看见所听闻个事干，也呒人受其对证。³³ 受其对证主顾，是打一颗印介表明神明是真个。³⁴ 因为神明所差来个，是传神明个说话。因为神明赐拨其圣灵是呒穷尽个。³⁵ 天父爱惜儿子，把万物都交代其手里。³⁶ 相信儿子主顾有永远活命；弗相信儿子主顾弗会看见活命，只有神明个愬惶是庵来其上头。」

Cü hyiao-teh Fah-li-sæ nying t'ing-meng Yiæ-su Zi siu meng-du, 'ang si-li peh gyi-lah, wa to-jü Iah-'en; ² (jih-we feh-z Yiæ-su Zi, Z Gyi meng-du 'ang si-li;) ³ Gyi ziu li-k'æ Yiu-t'a di-fông, kyü tao Kyüô-li-li ky'i. ⁴ Lu pih iao ko Sah-mô-li-üô. ⁵ Tao-leh Sah-mô-li-üô ih-go zing-li kyiao-leh Jü-kyüô, z teng Yüô-kôh s-peh gyi ng-ts Iah-seh keh-kw'e di siang-gying-go. ⁶ Keh-deo yiu ih-k'eo Yüô-kôh-go tsing. Yiæ-su lu tseo-leh ky'ih-lih-de, ziu-z-ka zo-lôh læ keh-k'eo tsing pin-yin: z-'eo iah-læ jih-nyi tin-cong.

主晓得法利赛人听闻耶稣自收门徒，行洗礼拨其拉，还多如约翰，²（实为弗是耶稣自，是其门徒行洗礼。）³其就离开犹太地方，归到加利利去。⁴路必要过撒玛利亚。⁵到了撒玛利亚一个城里叫勒叙加，是等雅各赐拨其儿子约瑟箇块地相近个。⁶箇头有一口雅各个井。耶稣路走勒吃力了，就是介坐落来箇口井边沿。时候约来十二点钟。

⁷ Yiu ih-go Sah-mô-li-üô nyü-nying læ tang shü: Yiæ-su teng gyi wô, “Shü i-tin peh Ngô ky'üoh-ky'üoh.” (Meng-du z tao zing-li ma ky'üoh-zih ky'i-de.) ⁹ Keh Sah-mô-li-üô nyü-nying teng Gyi wô, “Ng, z-go Yiu-t'a nyding, dza-we læ ngô Sah-mô-li-üô nyü-nying u-sen t'ao shü ky'üoh ni?” (Ing-we Yiu-t'a nyding z teng Sah-mô-li-üô nyding feh læ-ky'i-go.)

⁷ 有一个撒玛利亚女人来打水。耶稣等其话：「水依点拨我吃吃。」（门徒是到城里买吃食去了。）⁹ 箇撒玛利亚女人等其话：「尔，是个犹太人，咋会来我撒玛利亚女人鸟碎讨水吃呢？」（因为犹太人是等撒玛利亚人弗来去个。）

¹⁰ Yiæ-su we-teh gyi wô, “Ng ziah hyiao-teh Jing-ming-go eng-s, wa-yiu teng ng wô ‘I-tin shü peh Ngô ky‘üoh-ky‘üoh’ go Cü-kwu z Jü, ng feh-jün t’ao Gyi, Gyi ziu yiu weh shü peh ng de.” ¹¹ Nyü-nying teng Gyi wô, “Sin-sang, Ng m-neh tiao-liang-dong, tsing yi z ka sing: Ng ‘ah-li yiu keh-go weh shü ni? ¹² Keh-k’eo tsing z ah-lah tsu-tsong Yüô-kôh peh ah-lah go; gyi-zi, teng gyi ng-ts, teng sang-k’eo, tu ky‘üoh keh-go shü; Ng næn-dao do-jü gyi ma?”

¹⁰ 耶稣回答其话：「尔若晓得神明个恩赐，还有等尔话『依点水拨我吃吃』个主顾是谁，尔弗然讨其，其就有活水拨尔了。」¹¹ 女人等其话：「先生，尔呒得吊梁桶，井又是介深。尔何里有箇个活水呢？¹² 箇口井是阿拉祖宗雅各拨阿拉个，其自，等其儿子，等牲口，都吃箇个水，尔难道大如其吗？」

¹³ Yiæ-su we-teh gyi wô, “Væn-pah ky‘üoh keh-go shü we tsæ k’eo-k’eh: ¹⁴ ziah-z ky‘üoh Ngô sô s-peh gyi go shü, üong-yün feh we k’eo-k’eh; Ngô s-peh gyi go shü we læ gyi sing li-hiang tso ih-go shü-nyün, læ-tih piao-c’ih tao üong-yün weh-ming.” ¹⁵ Nyü-nying teng

Gyi wô, “Sin-sang, peh ngô keh-go shü; s-teh ngô ve k'eo-k'eh, yia sæn-leh ngô tao dōng-deo læ tang *shü*.”

¹³ 耶稣回答其话：「凡百吃箇个水会再口渴。¹⁴ 若是吃我所赐拨其个水，永远弗会口渴；我赐拨其个水会来其心里向做一个水源，来的灝出到永远活命。」¹⁵ 女人等其话：「先生，拨我箇个水，使得我蛤口渴，也省勒我到荡头来打水。」

¹⁶ Yiæ-su teng gyi wô, “Ky'i eo ng-go nen-nyüing dô-kô tao dōng-deo læ.” Nyü-nying we-teh wô, “Ngô m̄-teh nen-nyüing.” Yiæ-su teng gyi wô, “Ng wô m̄-teh nen-nyüing, shih-wô z-go.¹⁸ Ing-we ng yi-kying yiu ng-go nen-nyüing, ng næn-kæn sô yiu-go feh-z ng-zi-go nen-nyüing: keh-kyü z ng kōng-leh jih-we-go.”

¹⁶ 耶稣等其话：「去讴尔个男娘大家到荡头来。」女人回答话：「我呒得男娘。」耶稣等其话：「尔话呒得男娘，说话是个。¹⁸ 因为尔已经有尔个男娘，尔难间所有个弗是尔自个男娘。箇句是尔讲勒实惠个。」

¹⁹ Nyü-nying teng Gyi wô, “Sin-sang, ngô k'en Ng z-go sin-cü-nying.²⁰ Ah-lah tsu-tsong z læ keh-zo sæn tso li-pa go; ng-lah wô Yiæ-lu-sah-leng z tōng-kæ tso li-pa go u-sen.”

¹⁹ 女人等其话：「先生，我看尔是个先知人。²⁰ 阿拉祖宗是来箇座山做礼拜个，尔拉话耶路撒冷是当该做礼拜个鸟碎。」

²¹ Yiæ-su teng gyi wô, “Nyü-nying, ng hao siang-sing Ngô, yiu z-’eo læ-gyi, ng-lah yia feh læ keh-zo sæn, yia feh læ Yiæ-lu-sah-leng, pa T’in-Vu. ²² Ng-lah læ-tih pa-go z ng-lah feh hyiao-teh; ah-lah læ-tih pa z ah-lah hyiao-teh-go; ing-we kyiу-sing z c’ih-ü Yiu-t’ɑ nying. ²³ Z-’eo læ-gyi, yin-dzæ ziu-z-de, tsing-tsing tso li-pa go cü-kwu we yüong ling-sing teng dzing-jih pa T’in-Vu: ing-we T’in-Vu z iao keh-cü-ka nying pa Gyi. ²⁴ Jing-ming z-go ling: pa Gyi cü-kwu tōng-kæ yüong ling-sing teng dzing-jih pa-go.”

²¹ 耶稣等其话：「女人，尔好相信我，有时候来其，尔拉也弗来箇座山，也弗来耶路撒冷，拜天父。²² 尔拉来的拜个是尔拉弗晓得，阿拉来的拜是阿拉晓得个，因为救星是出于犹太人。²³ 时候来其，现在就是了，真真做礼拜个主顾会用灵性等诚实拜天父。因为天父是要箇株介人拜其。²⁴ 神明是个灵。拜其主顾当该用灵性等诚实拜个。」

²⁵ Nyü-nying teng Gyi wô, “Ngô hyiao-teh Mi-sæ-üô læ-gyi: (ziu-z kyiao-leh Kyi-toh:) Gyi ih læ, yiang-iang we kao hyiang ah-lah dao.” ²⁶ Yiæ-su teng gyi wô, “Ngô teng ng læ-tih kōng-go Cü-kwu ziu-z.”

²⁵ 女人等其话：「我晓得弥赛亚来其。（就是叫勒基督。）其一来，样样会教向阿拉道。」²⁶ 耶稣等其话：「我等尔来的讲个主

顾就是。」

²⁷ K'eo-k'eo meng-du læ-de, gyi-kwa Yiæ-su teng nyü-nying læ-tih kông: dæn-z gyi-lah m-nying wô, “Ng z iao soh-si?” ‘ôh-tsia, “Soh-go z-ken teng nyü-nying læ-tih kông?” ²⁸ Nyü-nying fông-leh shü-dong, tao zing-li ky'i, teng nying-kô wô, ²⁹ “Hao læ k'en ih-go Nying, z ngô ih-ts'ih sô tso-go z-ken Gyi tu wô hyiang ngô dao-de: keh ky'i feh-z Kyi-toh?” ³⁰ *Keh-sing* nying ziu dzong zing-li tseo-c'ih, tao Yiæ-su usen læ.

²⁷ 扣扣门徒来了，奇怪耶稣等女人来的讲。但是其拉呒人话：「尔是要啥西？」或者，「啥个事干等女人来的讲？」²⁸ 女人放勒水桶，到城里去，等人家话，²⁹ 「好来看一个人，是我一切所做件事干其都话向我道了。箇岂弗是基督？」³⁰ 箇星人就从城里走出，到耶稣乌碎来。

³¹ Nyü-nying ky'i ts-'eo, meng-du teng Yiæ-su Wô, “Fu-ts, ts'ing ky'üoh.” ³² Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ngô yiu k'eo-liang hao ky'üoh, z ng-lah feh hyiao-teh-go.” ³³ Meng-du dô-kô læ-tih wô, “Næn-dao yiu nying do-læ peh Gyi ky'üoh ma?” ³⁴ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “I-jing ts'a Ngô læ Cü-kwu-go ts-i, tso wun-djün Gyi-go z-ken, keh ziu-z Ngô k'eo-liang.” ³⁵ Ng-lah soh feh-z wô, ‘Tsæ z s-ko yüih, siu-keh-go z-'eo ziu tao-de?’ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Ng-lah ngæn-tsing dæ-tæn-

ky'i k'en keh-sing din-deo, z yi-kying bah-de, ziu hao siu-keh-de.³⁶
Siu-keh-go cü-kwu z do kong-din go, siu-jih ko-ts tao üong-yün weh-ming; s-teh 'ô-iang-go teng siu-keh-go hao dô-kô kw'a-lôh.³⁷ Z-ka keh-kyü jih-we-go dzoh-wô tao z-go, ziu-z wô, 'Ih-go z 'ô-iang-go, ih-go z siu-keh-go.'³⁸ Ng-lah m-neh lao-loh go *u-dông*, Ngô ts'a ng-lah ky'i siu-keh: bih-nying lao-loh-ko-de, ng-lah z ky'i siu gyi-lah sô lao-loh-go *dao-dzing*."

³¹ 女人去之后，门徒等耶稣话：「夫子，请吃。」³² 耶稣等其拉话：「我有口粮好吃，是尔拉弗晓得个。」³³ 门徒大家来的话：「难道有人驮来拨其吃吗？」³⁴ 耶稣等其拉话：「依顺差我来主顾个旨意，做完全其个事干，箇就是我口粮。³⁵ 尔拉哈弗是话，『再是四个月，收割个时候就到了？』我话向尔拉道，尔拉眼睛抬带起看箇星田头，是已经白了，就好收割了。³⁶ 收割个主顾是驮工钿个，收拾果子到永远活命，使得下秧个等收割个好大家快落。³⁷ 是介箇句实惠个俗话倒是个，就是话，『一个下秧个，一个是收割个。』³⁸ 尔拉呒得劳碌个乌荡，我差尔拉去收割。别人劳碌过了，尔拉是去收其拉所劳碌个陶成。」

³⁹ We-leh keh-go nyü-nying tso te-tsing wô, "Z ngô ih-ts'ih sô tso-go z-ken Gyi tu wô hyiang ngô dao-de," keh-go zing-li ziu yiu hyü-to Sah-mô-li-üô nyding siang-sing Gyi.⁴⁰ Sah-mô-li-üô nyding tao-leh Yiæ-

su u-sen, ts'ing Gyi dô-kô deng-tong: Gyi ziu læ keh-deo deng-zông liang nyih.⁴¹ Keh-tsao we-leh Gyi-zi-go shih-wô, siang-sing Gyi go cü-kwu yü-kô to-de;⁴² ziu teng keh-go nyü-nying wô, “Ah-lah næn-kæn siang-sing, feh-z we-leh ng-go shih-wô; ing-we ah-lah zi yi-kying t'ing-meng-de, hyiao-teh keh jih-dzæ z Kyi-toh, shü-kæn-zông-go Kyiu-cü.”

³⁹ 为了箇个女人做对证话，「是我一切所做个事干其都话向我道了。」箇个城里就有许多撒玛利亚人相信其。⁴⁰ 撒玛利亚人到了耶稣乌碎，请其大家庵东。其就来箇头庵上两日。⁴¹ 箇遭为了其自个说话，相信其个主顾愈加多了，⁴² 就等箇个女人话：「阿拉难间相信，弗是为了尔个说话，因为阿拉自己经听闻了，晓得箇实在是基督，世间上个救主。」

⁴³ KO-LEH keh liang nyih, Yiæ-su li-k'æ keh-deo, kyü tao Kyüô-li-li ky'i. ⁴⁴ Kyü Yiæ-su Zi wô, “Sin-cü-nying læ gyi-zi-go di-fông m-kao soh-go t'i-min.” ⁴⁵ Tseo tao Kyüô-li-li, keh-sing Kyüô-li-li nying, z yi-kying k'en-kyin Yiæ-su læ Yiæ-lu-sah-leng tsih-k'eng z-'eo væn-pah sô tso-go z-ken, ziu nying-tsих Gyi: ing-we gyi-lah yia læ-kæn siu keh-go tsih-k'eng.

⁴³ 过了箇两日，耶稣离开箇头，归到加利利去。⁴⁴ 据耶稣自话，「先知人来其自个地方呒告啥个体面。」⁴⁵ 走到加利利，箇星

加利利人，是已经看见耶稣来耶路撒冷节肯时候凡百所做个事干，就迎接其。因为其拉也来间守箇个节肯。

⁴⁶ Yiæ-su yi tseo tao Kyüô-li-li-go Kyüô-nô, ziu-z peh shü pin tso tsiu go di-fông. Yiu [1]koh-wÔng siu-'ô ih-go kwun, gyi-go ng-ts læ Kyüô-pah-nong sang-bing-kæn: ⁴⁷ t'ing-meng Yiæ-su dzong Yiu-t'a tao Kyüô-li-li læ-tong-de, ziu ky'i kyin Gyi, ts'ing Gyi lôh-læ i gyi ng-ts-go bing; ing-we kw'a iao si-de. ⁴⁸ Yiæ-su teng gyi wÔ, “Ng-lah ziah feh k'en-kyin jing-tsih teng gyi-z, tsong z feh siang-sing.” ⁴⁹ Keh-go kwun teng Gyi wÔ, “Ng ng-ts wa m-neh si, ts'ing ng Cü ziu lôh-ky'i.”
⁵⁰ Yiæ-su teng gyi wÔ, “Ng ky'i: ng-go ng-ts weh-kæn-de.” Keh-go nying siang-sing Yiæ-su teng gyi kÔng-go shih-wÔ, ziu ky'i-de.

⁴⁶ 耶稣又走到加利利个迦拿，就是拨水变做酒个地方。有国王手下一个官^[1]，其个儿子来迦百农生病间。⁴⁷ 听闻耶稣从犹太到加利利来东了，就去见其，请其落来医其儿子个病，因为快要死了。

⁴⁸ 耶稣等其话：「尔拉若弗看见神迹等奇事，总是弗相信。」⁴⁹ 箇个官等其话：「尔儿子还呒得死，请尔主就落去。」⁵⁰ 耶稣等其话：「尔去。尔个儿子活间了。」箇个人相信耶稣等其讲个说话，就去了。

[1] 'Ôh-wÔ, ih-go do kwun-fu. 或话，一个官府。（原注）

⁵¹ Lôh-ky'i z-'eo, gyi-go nu-boh teo-zông-læ, t'ong-cü gyi, z-ka wô, “Ng-go ng-ts weh-de.” ⁵² Gyi ziu meng gyi-lah, bing soh-go z-'eo ts'ô-go. Gyi-lah wô, “Zô-nyih 'ô-pun-nyih, ih tin-cong z-'eo, nyih t'e-de.” ⁵³ Ah-tia ziu hyiao-teh z k'eo-k'eo Yiæ-su teng gyi wô “Ng-go ng-ts weh-kæn-de ka z-'eo; gyi-zi teng 'o-kô li-hyiang nying ziu siang-sing-de.

⁵¹ 落去时候，其个奴仆斗上来，通知其，是介话：「尔个儿子活了。」⁵² 其就问其拉，病啥个时候瘥个。其拉话：「昨日下半日，一点钟时候，热退了。」⁵³ 阿爹就晓得是扣扣耶稣等其话「尔个儿子活间了」介时候，其自等和家里向人就相信了。

⁵⁴ Yiæ-su dzong Yiu-t'a kyü tao Kyüô-li-li di-fông, tso-c'ih keh di-nyi-go jing-tsih læ.

⁵⁴ 耶稣从犹太归到加利利地方，做出箇第二个神迹来。

I'e. V.

[1] KEH-SING z-ken 'eo-deo, Yiu-t'a ny ing yiu ih-go tsih-k'eng, Yiæ-su zông Yiæ-lu-sah-leng ky'i. ² Læ Yiæ-lu-sah-leng, Yang-meng siang-gying, yiu ih-go dzi, Hyi-pah-læ shih-wô kyiao-leh Pih-t'u-da; dön-ky'ün yiu ng-go liang-ding. ³ Li-hyiang yiu ih-do-dziao bing-

nying, hah-ts, kwa-kyiah, fong-t'æn keh-sing, kw'eng-kæn, tæn-teng
dzi-li-go shü dong-ky'i-læ.⁴ Ing-we yiu-teh z-'eo yiu ih-go t'in-s kōng-
lōh dzi-li læ dong keh-go shü; shü dong-hao z-'eo sin t'iao-lōh-ky'i cü-
kwu, feh-leng sang soh-go bing, we djün-yü-de.

箇星事干后头^[1]，犹太人有一个节肯，耶稣上耶路撒冷去。²
来耶路撒冷，羊门相近，有一个池，希伯来说话叫勒毕土大，团圈
有五个凉亭。³ 里向有一大潮病人，瞎子，拐脚，疯瘫箇星，困
间，单等池里个水动起来。⁴ 因为有得时候有一个天使降落池里来
动箇个水，水动好时候先跳落去主顾，弗论生啥个病，会痊愈了。

[1] Y. 'E. 31. 耶（稣）后（头）31（年）。（原注）

⁵ Keh-deo yiu ih-go nying, bing sang-leh sæn-jih pah nyin. ⁶ Yiæ-su k'en-kyin gyi kw'eng-kæn, hyiao-teh gyi bing sang-leh dziang-kyiu-de, ziu teng gyi wô, “Ng iao djün-yü feh?” ⁷ Bing-nying we-teh Gyi wô, “Cü, shü dong-go z-'eo ngô m-nying hao tông ngô lōh dzi-li ky'i; ngô-zi ky'i-go z-'eo, yiu bih-nying pi ngô sin t'iao-lōh-ky'i.” ⁸ Yiæ-su teng gyi wô, “Bô-ky'i-læ, do-leh p'u-kæ tseo.” ⁹ Keh-go nying lih-k'eh djün-yü, ziu do-leh p'u-kæ tseo-de. Keh nyih z-go en-sih-nyih.

⁵ 箇头有一个人，病生勒三十八年。⁶ 耶稣看见其困间，晓得其
病生勒长久了，就等其话：「尔要痊愈弗？」⁷ 病人回答其话：
「主，水动个时候我呒人好挡我落池里去，我自去个时候，有别人

比我先跳落去。」⁸ 耶稣等其话：「爬起来，驮勒铺盖走。」⁹ 箇个人立刻痊愈，就驮勒铺盖走了。箇日是个安息日。

¹⁰ Yiu-t'a ny ing ziu teng i-hao-go cü-kwu wô, "Kyih-mih z en-sih-nyih; feh ing-kæ do p'u-kæ go." ¹¹ Gyi we-teh gyi-lah wô, "Peh ngô djün-yü go Cü-kwu, Gyi teng ngô wô, 'Do-leh p'u-kæ tseo.'" ¹² Gyi-lah ziu meng gyi, "Eo ng do-leh p'u-kæ tseo go Cü-kwu z jü?" ¹³ I-hao-go cü-kwu feh hyiao-teh z jü: [1]ing-we keh-t'ah di-fông yiu ih-dziao ny ing læ-tong, tsæ-wô Yiæ-su en-dzông tseo-ko-de.

¹⁰ 犹太人就等医好个主顾话：「今末是安息日，弗应该驮铺盖个。」¹¹ 其回答其拉话：「拨我痊愈个主顾，其等我话，『驮勒铺盖走。』」¹² 其拉就问其：「讴尔驮勒铺盖走个主顾是谁？」¹³ 医好个主顾弗晓得是谁。因为箇墳地方有一潮人来东^[1]，再话耶稣暗藏走过了。

[1] *Yiu-teh fæn, ing-we Yiæ-su, we-leh keh-t'ah di-fông yiu ih-dziao ny ing læ-tong, z yi-kying bi-ko-de.* 有得翻，因为耶稣，为了箇墳地方有一潮人来东，是已经避过了。（原注）

¹⁴ 'Eo-deo Yiæ-su læ sing-din-li p'ong-kyin gyi, teng gyi wô, "Keh-tsao ng z djün-yü-de: m-nao tsæ ky'i væn-ze, k'ong-p'ô tsao-næn yüih-fah li-'æ."

¹⁴ 后头耶稣来圣殿里碰见其，等其话：「箇遭尔是痊愈了。呒得好再去犯罪，恐怕遭难越发厉害。」

¹⁵ Keh-go ny ing ziu ky'i t'ong-cü Yiu-t'a ny ing, wô, "Peh ngô djün-yü go z Yiæ-su." ¹⁶ Keh-lah Yiu-t'a ny ing pih-næn Yiæ-su, iao tang-sön long-sah Gyi, ing-we læ en-sih-nyih tso keh-sing z-ken. ¹⁷ Yiæ-su we-teh gyi-lah wô, "Ngô-go Ah-tia ih-dzih tao jü-kying læ-tih tso z-ken, Ngô yia læ-tih tso." ¹⁸ Keh-lah Yiu-t'a ny ing yü-kô iao tang-sön long-sah Gyi; ing-we feh tæn-tsих væn-djôh en-sih-nyih, wa we wô Jing-ming z Zi-go Ah-tia, sön Gyi-zi teng Jing-ming ih-yiang-go.

¹⁵ 箇个人就去通知犹太人，话：「拔我痊愈个是耶稣。」¹⁶ 箇拉犹太人逼难耶稣，要打算弄煞其，因为来安息日做箇星事干。¹⁷ 耶稣回答其拉话：「我个阿爹一直到如今来的做事干，我也来的做。」¹⁸ 箇拉犹太人愈加要打算弄煞其，因为弗单只犯着安息日，还会话神明是自个阿爹，算其自等神明一样个。

¹⁹ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, "Ngô tsing-tsing wô hyiang-ng-lah dao, Ng-ts m̄-teh k'en-kyin Ah-tia tso, Zi ih-yiang tu feh neng-keo tso; z Ah-tia væn-pah sô tso-go, Ng-ts yia z-ka læ-tih tso. ²⁰ Ing-we Ah-tia æ-sih Ng-ts, z Gyi-zi sô tso-go tu ts-tin peh Gyi k'en: wa-yiu do-jü keh-sing z-ken yia we ts-tin peh Gyi k'en, s-teh ng-lah hao hyi-gyi. ²¹ Tsing-ziang Ah-tia we su-sing si-go ny ing, peh gyi weh; Ng-ts yia z-ka,

iao jü weh ziu peh jü weh.²² Wa-yiu Ah-tia Zi ih-go ny ing tu feh p'un-ton, z pô p'un-ton-go z-ken long-tsong kao-dæ peh Ng-ts:²³ s-teh long-tsong ny ing hao kying-djong Ng-ts, ziang kying-djong Ah-tia ka-go. Feh kying-djong Ng-ts cü-kwu, ziu-z feh kying-djong ts'a Gyi læ go Ah-tia.

¹⁹ 耶稣回答其拉，话：「我真真话向尔拉道，儿子呒得看见阿爹做，自一样都弗能够做，是阿爹凡百所做个，儿子也是介来的做。²⁰ 因为阿爹爱惜儿子，是其自所做个都指点拨其看。还有大如箇星事干也会指点拨其看，使得尔拉好稀奇。²¹ 正像阿爹会苏醒死个人，拨其活；儿子也是介，要谁活就拨谁活。²² 还有阿爹自一个人都弗判断，是把判断个事干拢总交代拨儿子。²³ 使得拢总人好敬重儿子，像敬重阿爹介个。弗敬重儿子主顾，就是弗敬重差其来个阿爹。

²⁴ “Ngô tsing-tsing wô hyiang ng-lah dao, T'ing-meng Ngô-go shih-wô, siang-sing ts'a Ngô læ go Cü-kwu, keh-go ny ing yiu üong-yün weh-ming, ih-ngæn feh we ding-ze, z yi-kying dzong si-go di-bu tsæn-ko weh-ming de.²⁵ Ngô tsing-tsing wô hyiang ng-lah dao, Z-'eo læ-gyi, yin-dzæ ziu-z-de, si-nying we t'ing-meng Jing-ming Ng-ts-go sing-hyang, t'ing-meng-go cü-kwu tu we weh-de.²⁶ Ing-we tsing-ziang Ah-tia dzæ-ü Zi yiu weh-ming, Gyi s-peh Ng-ts yia z-ka dzæ-ü Zi yiu

weh-ming: ²⁷ ping-ts'ia pô p'un-tön-go gyün-ping s-peh Gyi, ing-we Gyi z Nying-go Ng-ts. ²⁸ Hao-vong hyi-gyi keh-go z-ken: ing-we z-'eo læ-gyi, væn-pah læ veng-mo li-hyiang go tu we t'ing-meng Gyi-go sing-hyiang, ²⁹ ziu tseo-c'ih-læ: tso hao z-ken go, tsæ bô-ky'i-læ teh-djôh weh-ming; tso fi-li z-ken go, tsæ bô-ky'i-læ ziu-ze.

²⁴ 「我真真话向尔拉道，听闻我个说话，相信差我来个主顾，箇个人有永远活命，一眼弗会定罪，是已经从死个地步趨过活命了。²⁵ 我真真话向尔拉道，时候来其，现在就是了，死人会听闻神明儿子个声响，听闻个主顾都会活了。²⁶ 因为正像阿爹在于自有活命，其赐拨儿子也是介在于自有活命。²⁷ 并且把判断个权柄赐拨其，因为其是人个儿子。²⁸ 好留稀奇箇个事干。因为时候来其，凡百来坟墓里向个都会听闻其个声响，²⁹ 就走出来。做好事干个，再爬起来得着活命，做非礼事干个，再爬起来受罪。

³⁰ “Ngô feh neng-keo Zi c'ih cü-i tso ih-yiang z-ken. Ngô z tsiao sô t'ing-meng-go ka p'un-tön; Ngô-go p'un-tön yia tsing-dzih, ing-we Ngô feh siang i Zi-go cü-i, tsih siang i ts'a Ngô læ Ah-tia-go cü-i. ³¹ Ngô ziah-z tæn-tsih Zi tso Zi-go te-tsing, Ngô-go te-tsing wa feh-z jih-we-go. ³² Wa-yiu Ih-we z teng Ngô tso te-tsing go; Ngô yia hyiao-teh Gyi teng Ngô sô tso-go te-tsing z jih-we-go.

³⁰ 「我弗能够自出主意做一样事干。我是照所听闻个介判断，我个判断也正直，因为我弗想依自个主意，只想依差我来阿爹个主意。³¹ 我若是单只自做自个对证，我个对证还弗是实惠个。³² 还有一位是等我做对证个，我也晓得其等我所做个对证是实惠个。

³³ “Ng-lah ts'a nying tao Iah-'en u-sen ky'i, keh-go tsing dao-li gyi yia te-tsing-ko-de. ³⁴ Dæn-z Ngô feh ziu nying-go te-tsing; peh-ko kóng keh-go shih-wô, hao peh ng-lah teh-djôh kyi. ³⁵ Iah-'en z ih-kwun tin-kæn liang-liang-go teng; ng-lah z dzæn-z hwun-hyi gyi-go liang-kwông. ³⁶ Dæn-z Ngô yiu do-jü Iah-'en-go te-tsing: ing-we Ah-tia s-peh Ngô tso-dzing go z-ken, ziu-z Ngô læ-tih tso-go z-ken, keh-sing z te-tsing Ngô z Ah-tia ts'a-læ-go. ³⁷ Wa-yiu ts'a Ngô læ go Ah-tia Zi yia te-tsing Ngô ko-de. Gyi-go sing-ing ng-lah dzong m-neh t'ing-meng-ko, Gyi-go siang-mao yi m-neh k'en-kyin-ko; ³⁸ Gyi-go dao-li yia feh dzeng læ ng-lah sing-li; ing-we ng-lah feh siang-sing Gyi sô ts'a-læ-go Cü-kwu.

³³ 「尔拉差人到约翰鸟碎去，箇个真道理其也对证过了。³⁴ 但是我弗受人个对证，不过讲箇个说话，好拨尔拉得着救。³⁵ 约翰是一管点间亮亮个灯，尔拉是暂时欢喜其个亮光。³⁶ 但是我有大如约翰个对证。因为阿爹赐拨我做是个事干，就是我来的做个事干，箇星是对证我是阿爹差来个。³⁷ 还有差我来个阿爹自也对证我过了。

其个声音尔拉从呒得听闻过，其个相貌又呒得看见过，³⁸ 其个道理也弗存来尔拉心里，因为尔拉弗相信其所差来个主顾。

³⁹ “Yüong k'ao-kyiu Sing-shü: ing-we ng-lah sön læ Sing-shü-li yiu üong-yün weh-ming; ping-ts'ia Sing-shü z teng Ngô tso te-tsing go.

⁴⁰ Tsih-z ng-lah feh k'eng tao Ngô u-sen læ, hao teh-djôh weh-ming.

⁴¹ Ngô z feh ziu nying-go ts'ing-tsæn: ⁴² dæn-z Ngô hyiao-teh ng-lah z m-teh æ-kying Jing-ming go sing læ-tih. ⁴³ Ngô dzæ-ü Ngô Ah-tia-go ming-deo læ, ng-lah feh tsih-ziu Ngô; ziah yiu bih-nying dzæ-ü zi-go ming-deo læ, ng-lah *fæn-cün* we tsih-ziu gyi. ⁴⁴ Ng-lah z læ-tih ziu ng-nyô-go ts'ing-tsæn, feh siang-tao keh doh-ih-we Jing-ming-go ts'ing-tsæn, ka dza neng-keo siang-sing ni? ⁴⁵ M-nao ts'eng Ngô we læ Ah-tia u-sen kao ng-lah zôn; yiu ih-go læ-tih kao ng-lah, ziu-z ng-lah sô nyiang-vông-go Mo-si. ⁴⁶ Ng-lah ziah-z siang-sing Mo-si, tsong we siang-sing Ngô; ing-we gyi sô sia-tih z ts-tin Ngô. ⁴⁷ Ziah feh siang-sing gyi-go shü, dza neng-keo siang-sing Ngô-go shih-wô ni?”

³⁹ 「用考究圣书。因为尔拉算来圣书里有永远活命，并且圣书是等我做对证个。⁴⁰ 只是尔拉弗肯到我鸟碎来，好得着活命。⁴¹ 我是弗受人个称赞。⁴² 但是我晓得尔拉是呒得爱敬神明个心来的。⁴³ 我在于我阿爹个名头来，尔拉弗接受我，若有别人在于自个名头来，尔拉反转会接受其。⁴⁴ 尔拉是来的受尔我个称赞，弗想到箇独

一位神明个称赞，介咋能够相信呢？⁴⁵ 吻得好忖我会来阿爹鸟碎告尔拉状，有一个来的告尔拉，就是尔拉所仰望个摩西。⁴⁶ 尔拉若是相信摩西，总会相信我，因为其所写的是指点我。⁴⁷ 若弗相信其个书，咋能够相信我个说话呢？」

I'e. VI.

[1] KEH-SING z-ken 'eo-deo, Yiæ-su du-ko Kyüô-li-li hæ, ziu-z Di-pi-li-üô hæ: ² yiu ih-do-dziao ny ing keng-djôh Gyi, ing-we k'en-kyin Gyi læ bing-nying-go sing-zông sô tso-go jing-tsih. ³ Yiæ-su tseo-zông sæn-li, teng meng-du dô-kô zo-lôh. ⁴ Keh-go z-'eo Yiu-t'a ny ing Yü-yüih tsih-k'eng siang-gying-de.

箇星事干后头^[1]，耶稣渡过加利利海，就是提比哩亚海。² 有一大潮人跟着其，因为看见其来病人个身上所做个神迹。³ 耶稣走上山里，等门徒大家坐落。⁴ 箇个时候犹太人逾越节肯相近了。

[1] Y. 'E. 32. 耶（稣）后（头）32（年）。（原注）

⁵ Yiæ-su ngæn-tsing dæ-ky'i, k'en-kyin ih-do-dziao ny ing tao Gyi u-sen læ, ziu teng Fi-lih wô, “Ah-li hao ky'i ma ky'üoh-zih, peh keh-sing ny ing ky'üoh ni?” (Yiæ-su kông keh-kyü shih-wô, z iao s-s gyi k'en: Gyi-zi hyiao-teh tang-tsiang tso soh-go z-ken.) ⁷ Fi-lih we-teh

Gyi wô, “*Ma nyiæn-liang* nying-ts go mun-deo, peh kôh-nying do ih-
ngæn, wa feh keo.”⁸ Ih-go meng-du, ziu-z Si-meng Pe-teh-go hyüong-
di En-teh-lih, teng Gyi wô,⁹ “*DÔng-deo* yiu ih-go siao-nying, yiu ng-go
do-mah mun-deo liang-kwang ng, læ-tong: dæn-z keh *ih-ngæn* peh
ka-sing nying soh-go yüong?”

⁵ 耶稣眼睛抬起，看见一大潮人到其鸟碎来，就等腓力话：
「何里好去买吃食，拨箇星人吃呢？」（耶稣讲箇句说话，是要试
试其看。其自晓得打账做啥个事干。）⁷ 腓力回答其话：「买廿两
银子个馒头，拨各人驮一眼，还弗够。」⁸ 一个门徒，就是西门·彼
得个兄弟安得烈，等其话，⁹ 「荡头有一个小人，有五个大麦馒头
两梗鱼，来东。但是箇一眼拨介星人啥个用？」

¹⁰ *Yiæ-su* wô, “Peh keh-sing nying zo-tæn-lôh.” Keh u-sen ts'ing-
ts'ao di to. Keh-sing nen tu zo-lôh, iah-læ yiu ng-ts'in su-moh.¹¹ *Yiæ-*
su do-leh mun-deo, coh-zia-ts, kao-fu meng-du, meng-du feng peh zo-
kæn-go nying; keh-sing ng yia z-ka, eo gyi-lah *ky'üoh*.¹² *Yi-kying*
ky'üoh-pao-de, *Yiæ-su* teng meng-du wô, “*Ky'üoh-dzing-go* ling-se
hao siu-jih-long, ih-ngæn m-nao tsao-t'ah-diao.”¹³ Gyi-lah ziu siu-jih-
long; pô *cong-nying* *ky'üoh-dzing-go*, keh ng-go do-mah mun-deo
ling-se, tsi-mun jih-nyi læn.

¹⁰ 耶稣话：「拔箇星人坐带落。」箇乌碎青草地多。箇星男都坐落，约来有五千数目。¹¹ 耶稣驮勒馒头，祝谢仔，交付门徒，门徒分拨坐间个人；箇星鱼也是介，讴其拉吃。¹² 已经吃饱了，耶稣等门徒话：「吃剩个零碎好收拾拢，一眼呒得好糟踢掉。」¹³ 其拉就收拾拢，把众人吃剩个，箇五个大麦馒头零碎，歛滿十二籃。

¹⁴ Keh-sing ny ing k'en-kyin Yiæ-su keh-go jing-tsih, ziu wô, "Keh jih-dzæ z tông-kæ tao shü-kæn-zōng læ keh-go Sin-cü-nying." ¹⁵ Yiæ-su hyiao-teh gyi-lah iao læ ngang-k'ô Gyi tso wông-ti, ziu doh-zi tsæ tseo tao sæn-li ky'i.

¹⁴ 箇星人看见耶稣箇个神迹，就话：「箇实在是当该到世间上来箇个先知人。」¹⁵ 耶稣晓得其拉要来硬柯其做皇帝，就独自再走到山里去。

¹⁶ Yia-kw'a z-'eo, Gyi meng-du tseo tao hæ pin-yin; ¹⁷ ziu t'iao-lôh jün, iao du-ko tao Kyüô-pah-nong ky'i. Yi-kying en-de, Yiæ-su wa m-neh tao gyi-lah u-sen læ; ¹⁸ do-fong yia fah-ky'i-læ, hæ-li tsôh-lông. ¹⁹ Gyi-lah yi-kying yiao-leh jih-deo-pah-li lu, k'en-kyin Yiæ-su hæ min-teng læ-tih tseo, gying-long jün-li læ, ziu p'ô-ky'i-læ-de. ²⁰ Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Z Ngô; hao-vong p'ô." ²¹ Gyi-lah ziu hwun-hyi tsih Gyi zōng jün; jün ziu lih-k'eh tao gyi-lah iao ky'i go di-fông.

¹⁶ 夜快时候，其门徒走到海边沿，¹⁷ 就跳落船，要渡过到迦百农去。已经暗了，耶稣还呒得到其拉乌碎来，¹⁸ 大风也发起来，海里作浪。¹⁹ 其拉已经摇勒十头八里路，看见耶稣海面顶来的走，近拢船里来，就怕起来了。²⁰ 耶稣等其拉话：「是我，好留怕。」²¹ 其拉就欢喜接其上船，船就立刻到其拉要去个地方。

²² DI-NYI nyih, lih-leh hæ te-ngen keh-dziao nying, k'en-kyin m-teh bih-tsah jün læ-kæn, tsih-yiu keh ih-tsah z Gyi meng-du t'iao-lôh-go, yia *hyiao-teh* Yiæ-su m-neh teng meng-du dô-kô lôh jün, z meng-du zi ky'i-go; ²³ (yiu kyi-tsah jün dzong Di-pi-li-üô ka læ, tao-leh Cü coh-zia-hao gyi-lah ky'üoh mun-deo go di-fông siang-gying:) ²⁴ keh-dziao nying k'en-kyin Yiæ-su teng Gyi meng-du tu m-neh læ-kæn, ziu t'iao-lôh keh-sing jün, tao Kyüô-pah-nong ky'i zing Yiæ-su.

²² 第二日，立勒海对岸箇潮人，看见呒得别只船来间，只有箇一只是其门徒跳落个，也晓得耶稣呒得等门徒大家落船，是门徒自去个，²³ (有几只船从提比哩亚介来，到了主祝谢好其拉吃馒头个地方相近。) ²⁴ 箇潮人看见耶稣等其门徒都呒得来间，就跳落箇星船，到迦百农去寻耶稣。

²⁵ Læ hæ te-ngen zing-djôh-de, ziu teng Gyi wô, “Fu-ts, Ng dông-deo kyi-z tao-go?”

²⁵ 来海对岸寻着了，就等其话：「夫子，尔荡头几时到个？」

²⁶ Yiæ-su we-teh gyi-lah wô, “Ngô tsing-tsing wô hyiang ng-lah dao, Ng-lah læ zing Ngô, feh-z we-leh k'en-kyin jing-tsih, z we-leh yiu mun-deo ky'üoh-pao go yün-kwu. ²⁷ M-nao we-leh iao i-diao go ky'üoh-zih tso kong-fu, hao we-leh keh ih-dzih tao üong-yün weh-ming læ-tong-go ky'üoh-zih *tso kong-fu*, ziu-z Nying-go Ng-ts we s-peh ng-lah go: ing-we *T'in-Vu Jing-ming tang* ih-k'o ing ka ing Gyi.”

²⁶ 耶稣回答其拉话：「我真真话向尔拉道，尔拉来寻我，弗是为了看见神迹，是为了有馒头吃饱个缘故。²⁷ 吼得好为了要餧掉个吃食做工夫，好为了箇一直到永远活命来东个吃食做工夫，就是人一个儿子会赐拨尔拉个。因为天父神明打一颗印介印其。」

²⁸ Gyi-lah teng Gyi wô, “Ah-lah tso Jing-ming-go z-ken, tao-ti tso soh-si?” ²⁹ Yiæ-su we-teh gyi-lah wô, “Ky'i siang-sing Gyi sô ts'a-læ-go, ziu-z tso Jing-ming-go z-ken.”

²⁸ 其拉等其话：「阿拉做神明个事干，到底做啥西？」²⁹ 耶稣回答其拉话：「去相信其所差来个，就是做神明个事干。」

³⁰ Gyi-lah wô, “Ng tso soh-go jing-tsih, s-teh ah-lah k'en-kyin ziu siang-sing Ng? Ng tao-ti tso soh-go z-ken? ³¹ Ah-lah tsu-tsong læ kw'öng-iæ di-fông ky'üoh mô-nô; ziang *Shü-li sia-tih* wô, ‘Gyi yiu dzong t'in læ-go ping peh gyi-lah ky'üoh.’ [S. 78. 24.]” ³² Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ngô tsing-tsing wô hyiang ng-lah dao, Dzong t'in læ-go

ping, bing feh-z Mo-si peh ng-lah: dæn-z Ngô Ah-tia *yin-dzæ* yiu dzong t'in læ tsing-go ping s-peh ng-lah.³³ Jing-ming-go ping, ziu-z dzong t'in kōng-lōh-læ, peh shü-kæn-zōng yiu weh-ming go."

³⁰ 其拉话：「尔做啥个神迹，使得阿拉看见就相信尔？尔到底做啥个事干？」³¹ 阿拉祖宗来旷野地方吃吗嚜，像书里写的话，『其有从天来个饼拨其拉吃。』[S. 78. 24.]」³² 耶稣等其拉话：「我真真话向尔拉道，从天来个饼，并弗是摩西拨尔拉。但是我阿爹现在有从天来真个饼赐拨尔拉。³³ 神明个饼，就是从天降落来，拨世间上有活命个。」

³⁴ Gyi-lah ziu wô, “Cü, hao djōng-djōng s-peh ah-lah keh-go ping.”

³⁴ 其拉就话：「主，好常常赐拨阿拉箇个饼。」

³⁵ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ng ziu-z weh-ming-go ping: tao Ngô u-sen læ-go cü-kwu üong ve du-kyi, siang-sing Ngô go cü-kwu üong ve k'eo-k'eh.³⁶ Dæn-z Ngô yi-kying wô hyiang ng-lah dao, z-ka wô, Ng-lah z k'en-kyin Ngô ko-de, *dzing-gyiu* feh siang-sing.³⁷ Væn-pah z Ah-tia s-peh Ngô go, pih-ding tao Ngô u-sen læ; tao Ngô u-sen læ-go cü-kwu Ngô feh we ken gyi c'ih.³⁸ Ing-we Ngô dzong t'in kōng-lōh-læ, feh-z læ tso Zi-go cü-i, z læ tso ts'a Ngô læ Cü-kwu-go cü-i.³⁹ Keh ts'a Ngô læ Ah-tia-go cü-i, ziu-z væn-pah Gyi sô s-peh Ngô go, ih-go tu

feh iao Ngô ts'o-lôh; tao mah-go nyih-ts iao Ngô peh gyi tsæ bô-ky'i-læ. ⁴⁰ Ts'a Ngô læ Cü-kwu-go cü-i, ziu-z væn-pah k'en-kyin Ng-ts siang-sing Gyi cü-kwu, yiu üong-yün weh-ming; tao mah-go nyih-ts Ngô we peh gyi tsæ bô-ky'i-læ."

³⁵ 耶稣等其拉话：「尔就是活命个饼。到我鸟碎来个主顾永蛤肚饥，相信我个主顾永蛤口渴。³⁶ 但是我已经话向尔拉道，是介话，尔拉是看见我过了，仍旧弗相信。³⁷ 凡百是阿爹赐拨我个，必定到我鸟碎来，到我鸟碎来个主顾我弗会赶其出。³⁸ 因为我从天降落来，弗是来做自个主意，是来做差我来主顾个主意。³⁹ 箇差我来阿爹个主意，就是凡百其所赐拨我个，一个都弗要我错落，到末个日子要我拨其再爬起来。⁴⁰ 差我来主顾个主意，就是凡百看见儿子相信其主顾，有永远活命，到末个日子我会拨其再爬起来。」

⁴¹ Ing-we Yiæ-su wô, "Ngô z dzong t'in kông-lôh-læ-go ping," keh-lah Yiu-t'a nyiñg s-'ô mao-ün Gyi, z-ka wô, ⁴² "Keh ky'i feh-z Iah-seh-go Ng-ts Yiæ-su? Gyi-go tia-nyiang ah-lah næn-dao feh hyiao-teh-go? Ka-ni Gyi dza-we wô, 'Ngô z dzong t'in kông-lôh-læ?'"

⁴¹ 因为耶稣话：「我是从天降落来个饼，」箇拉犹太人私下媚怨其，是介话，⁴² 「箇岂弗是约瑟个儿子耶稣？其个爹娘阿拉难道弗晓得个？介呢其咋会话，『我是从天降落来？』」

⁴³ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “M-nao z-ka dô-kô læ-tih mao-ün.”⁴⁴ Ziah feh-z ts'a Ngô læ Ah-tia ĩa gyi læ-go, m-nying neng-keo tao Ngô u-sen læ: læ-go cü-kwu, tao mah-go nyih-ts Ngô we peh gyi tsæ bô-ky'i-læ.⁴⁵ Sin-cü-nying-go shü-li yiu sia-tih wô, ‘Gyi-lah tu we ziu Jing-ming-go kao-hyüing.’ Keh-lah væn-pah t'ing-meng Ah-tia-go kao-hyüing tsih-ziu gyi cü-kwu, we tao Ngô u-sen læ.⁴⁶ Yia bing feh-z wô yiu nyding k'en-kyin Ah-tia ko; tsih-yiu keh c'ih-ü Jing-ming go Cü-kwu, Gyi z k'en-kyin Ah-tia ko-de.

⁴³ 耶稣等其拉话：「呒得好是介大家来的媚怨。⁴⁴ 若弗是差我来阿爹拉其来个，呒人能够到我鸟碎来。来个主顾，到末个日子我会拔其再爬起来。⁴⁵ 先知人个书里有写的话，『其拉都会受神明个教训。』箇拉凡百听闻阿爹个教训接受其主顾，会到我鸟碎来。⁴⁶ 也并弗是话有人看见阿爹过，只有箇出于神明个主顾，其是看见阿爹过了。

⁴⁷ “Ngô tsing-tsing wô hyiang ng-lah dao, Siang-sing Ngô go cü-kwu yiu üong-yün weh-ming.⁵⁸ Ngô z weh-ming-go ping.⁴⁹ Ng-lah-go tsu-tsong læ kw'ong-iæ di-fông ky'üoh mô-nô, yi-kying si-de:⁵⁰ keh-go ping z dzong t'in kông-lôh-læ, hao peh nyding-kô ky'üoh gyi, ziu feh we si.⁵¹ Ngô z dzong t'in kông-lôh-læ weh-go ping: yiu nyding ky'üoh-djôh keh-go ping, hao üong-yün weh-tong: Ngô sô s-peh gyi go

ping z Ngô-go nyüoh-sing, ziu-z Ngô we-leh shü-kæn-zōng-go weh-ming iao sô-c'ih-go.”

⁴⁷ 「我真真话向尔拉道，相信我个主顾有永远活命。⁴⁸ 我是活命个饼。⁴⁹ 尔拉个祖宗来旷野地方吃吗喙，已经死了。⁵⁰ 箇个饼是从天降落来，好拨人家吃其，就弗会死。⁵¹ 我是从天降落来活个饼。有人吃着箇个饼，好永远活东，我所赐拨其个饼是我个肉身，就是我为了世间上个活命要舍出个。」

⁵² Yiu-t'a nying ziu dô-kô tsang-zao, z-ka wô, “Gyi dza neng-keo pô Zi-go nyüoh peh ah-lah ky'üoh ni?”

⁵² 犹太人就大家争造，是介话：「其咋能够把自个肉拨阿拉吃呢？」

⁵³ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ngô tsing-tsing wô hyiang ng-lah dao, Ziah feh ky'üoh Nying-go Ng-ts nyüoh, feh hah Gyi-go hyüih, ng-lah sing li-hiang tsong mĕ-teh weh-ming læ-tih.⁵⁴ Ky'üoh Ngô-go nyüoh, hah Ngô-go hyüih cü-kwu, gyi yiu üong-yün weh-ming; tao mah-go nyih-ts Ngô we peh gyi tsæ bô-ky'i-læ.⁵⁵ Ing-we Ngô-go nyüoh jih-we z ky'üoh-zih, Ngô-go hyüih jih-we z ing-zih.⁵⁶ Ky'üoh Ngô-go nyüoh, hah Ngô-go hyüih cü-kwu, gyi z deng læ Ngô-go li-hiang, Ngô yia z deng læ gyi-go li-hiang.⁵⁷ Tsing-ziang Ngô z weh-go Ah-tia ts'a-læ-go, yia z k'ao-djôh Ah-tia yiu weh; ky'üoh Ngô go cü-kwu, k'ao-djôh

Ngô yia pih-ding yiu weh.⁵⁸ Keh ziu-z dzong t'in kōng-lôh-læ-go ping: feh ziang ng-lah tsu-tsong ky'üoh mô-nô, yi-kying si-de; ky'üoh keh-go ping cü-kwu hao üong-yün weh-tong."

⁵³ 耶稣等其拉话：「我真真话向尔拉道，若弗吃人个儿子肉，
弗喝其个血，尔拉心里向总呒得活命来的。⁵⁴ 吃我个肉，喝我个血
主顾，其有永远活命，到末个日子我会拨其再爬起来。⁵⁵ 因为我个
肉实惠是吃食，我个血实惠是饮食。⁵⁶ 吃我个肉，喝我个血主顾，
其是庵来我个里向，我也是庵来其个里向。⁵⁷ 正像我是活个阿爹差
来个，也是靠着阿爹有活，吃我个主顾，靠着我也必定有活。⁵⁸ 箇
就是从天降落来个饼。弗像尔拉祖宗吃吗嗰，已经死了，吃箇个饼
主顾好永远活东。」

⁵⁹ Keh-sing shih-wô z Yia-su læ Kyüô-pah-nong, læ jü-we-dông-li kao-hyüing z-'eo, kōng-go.

⁵⁹ 箇星说话是耶稣来迦百农，来聚会堂里教训时候，讲个。

⁶⁰ Meng-du cong-nyiang yiu hyü-to t'ing-meng, z-ka wô, "Keh-go shih-wô næn-leh-kying; jü neng-keo t'ing ni?" ⁶¹ Yia-su sing-li hyiao-teh Gyi meng-du we-leh keh-kyü shih-wô s-'ô læ-tih mao-ün, ziu teng gyi-lah wô, "Keh-kyü shih-wô soh we s-teh ng-lah pæn-tih ma?⁶² Ng-lah ziah-z k'en-kyin Nying-go Ng-ts sing-zōng Gyi zin-deo sô læ-kæn-go u-sen, keh-tsao dza ni?⁶³ S-teh nyiing weh z-go ling, nyüoh z vu-ih:

Ngô teng ng-lah kōng-go shih-wô z-go ling, z-go weh-ming: ⁶⁴ tsih-z
ng-lah-go li-hyiang yiu-sing z feh siang-sing-go.” Ing-we Yiæ-su dzong
ky'i-deo hyiao-teh keh-sing feh siang-sing-go cü-kwu z jü, ma Gyi diao
cü-kwu z jü. ⁶⁵ Yiæ-su yi wô, “Ngô we-leh ka teng ng-lah wô-ko, Ziah
feh-z Ngô Ah-tia s-peh gyi go, m-nying neng-keo tao Ngô u-sen læ.”

⁶⁰ 门徒中央有许多听闻，是介话：「箇个说话难勒紧，谁能够
听呢？」⁶¹ 耶稣心里晓得其门徒为了箇句说话私下来的媚怨，就等
其拉话：「箇句说话啥会使得尔拉搬跌吗？⁶² 尔拉若是看见人个儿
子升上其前头所来间个乌碎，箇遭咋呢？⁶³ 使得人活是个灵，肉是
无益。我等尔拉讲个说话是个灵，是个活命。⁶⁴ 只是尔拉个里向有
星是弗相信个。」因为耶稣从起头晓得箇星弗相信个主顾是谁，卖
其掉主顾是谁。⁶⁵ 耶稣又话：「我为了介等尔拉话过，若弗是我阿
爹赐拨其个，呒人能够到我乌碎来。」

⁶⁶ Keh-go z-'eo ziu yiu hyü-to meng-du tao-tseo-cün, feh tsæ
keng-djöh Gyi.

⁶⁶ 箇个时候，就有许多门徒倒走转，弗再跟着其。

⁶⁷ Yiæ-su teng keh jih-nyi-go wô, “Ng-lah yia iao ky'i feh?” ⁶⁸ Si-
meng Pe-teh ziu we-teh Gyi wô, “Cü, ah-lah tao jü-go u-sen ky'i ni?
Ng z yiu üong-yün weh-ming-go shih-wô. ⁶⁹ Ah-lah siang-sing, ping-
ts'ia hyiao-teh, Ng z keh-we Kyi-toh, keh weh-go Jing-ming Ng-ts.” ⁷⁰

Yiæ-su we-teh gyi-lah wô, “Ng-lah keh jih-nyi-go ky‘i feh-z Ngô t‘iao-shün-go? dæn-z ng-lah-go cong-nyiang yiu ih-go z ôh-kyü.”⁷¹ Gyi z ts-tin Kyüô-liah nyng Si-meng-go ng-ts Yiu-da: ing-we gyi z jih-nyi-go meng-du dzæ-nen, tsiang-læ iao ma Gyi diao cü-kwu.

⁶⁷ 耶稣等箇十二个话：「尔拉也要去弗？」⁶⁸ 西门·彼得就回答其话：「主，阿拉到谁个鸟碎去呢？尔是有永远活命个说话。⁶⁹ 阿拉相信，并且晓得，尔是箇位基督，箇活个神明儿子。」⁷⁰ 耶稣回答其拉话：「尔拉箇十二个岂弗是我挑选个？但是尔拉个中央有一个是恶鬼。」⁷¹ 其是指点加略人西门个儿子犹大。因为其是十二个门徒在内，将来要卖其掉主顾。

I'e. VII.

KEH-SING z-ken 'eo-deo Yiæ-su læ Kyüô-li-li tseo-læ-tseo-ky‘i; feh iao læ Yiu-t'a di-fông ky‘i tseo, ing-we Yiu-t'a nyng iao-siang long-sah Gyi.

箇星事干后头耶稣来加利利走来走去，弗要来犹太地方去走，因为犹太人要想弄煞其。

² Yiu-t'a nyng tah tsiang-bong go tsih-k'eng siang-gying-de.³ Yiæ-su-go hyüong-di teng Gyi wô, “Ng hao li-k'æ dông-deo tao Yiu-t'a

di-fōng ky'i, s-teh Ng-go meng-du yia hao k'en-kyin Ng sô tso-go z-ken.⁴ Yiu nyung iao-siang ming-tōng-tōng hyin-c'ih-læ, gyi tsæ-ve en-dong-dong læ-tih tso z-ken. Ng kyi-jün læ-tih tso keh-sing z-ken, Zi kæ hyin-c'ih-læ peh shü-kæn-zōng k'en.”⁵ Ing-we Gyi-zi-go hyüong-di yia feh siang-sing Gyi.

² 犹太人搭帐篷个节肯相近了。 ³ 耶稣个兄弟等其话：「尔好离开荡头到犹太地方去，使得尔个门徒也好看见尔所做件事干。⁴ 有人要想明当当显出来，其再蛤暗洞洞来的做事干。尔既然来的做箇星事干，自该显出来拨世间上看。」⁵ 因为其自个兄弟也弗相信其。

⁶ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ngô-go z-'eo wa m-neh tao; ng-lah-go z-'eo djōng-djōng læ-tong.⁷ Shü-kæn-zōng feh neng-keo u-su ng-lah; z u-su Ngô go, ing-we Ngô z te-tsing gyi-go 'ang-we z ūa-go.⁸ Ng-lah hao zōng-ky'i siu keh-go tsih-k'eng: Ngô ky'i siu keh-go tsih-k'eng wa mi-de, ing-we Ngô-go z-'eo wa m-neh tao-de.”⁹ Yiæ-su teng gyi-lah kōng-hao keh-sing shih-wô, dzing-gyiu deng læ Kyüô-li-li.

⁶ 耶稣等其拉话：「我个时候还呒得到，尔拉个时候常常来东。⁷ 世间上弗能够恶愫尔拉，是恶愫我个，因为我是对证其个行为是坏个。⁸ 尔拉好上去守箇个节肯。我去守箇个节肯还未了，因

为我个时候还呒得到了。」⁹ 耶稣等其拉讲好箇星说话，仍旧庵来加利利。

¹⁰ Gyi hyüong-di zōng-ky'i tseo, Yiæ-su Zi yia zōng-ky'i siu tsih-k'eng; feh-z ming-tōng-tōng, z ziang en-dong-dong ka. ¹¹ Tsih-k'eng z-'eo Yiu-t'a ny ing læ-kæn zing Gyi, z-ka wô, “Keh-go Nying læ ‘ah-li?’”
¹² Pah-sing we-leh Gyi do-nyiang nyi-leng-feng-feng: yiu-sing wô, “Gyi z-go hao-nying:” yiu-sing wô, “Feh-z; z ta-diao pah-sing go.” ¹³ Dæn-z we-leh p'ô Yiu-t'a ny ing, m-nying ming-tōng-tōng kông Gyi.

¹⁰ 其兄弟上去走，耶稣自也上去守节肯，弗是明当当，是像暗洞洞介。¹¹ 节肯时候犹太人来间寻其，是介话：「箇个人来何里？」¹² 百姓为了其大样议论纷纷。有星话：「其是个好人。」有星话：「弗是，是带掉百姓个。」¹³ 但是为了怕犹太人，呒人明当当讲其。

¹⁴ Læ tsih-k'eng-go ao-pun z-'eo, Yiæ-su tseo-zōng sing-din-li, læ-tih kông dao-li. Yiu-t'a ny ing ziu hyi-gyi, z-ka wô, “Keh-go Nying shü m-teh doh-ko, dza-we [1]nying-teh z ni?”

¹⁴ 来节肯个拗半时候，耶稣走上圣殿里，来的讲道理。犹太人就稀奇，是介话：「箇个人书呒得读过，咋会认得字^[1]呢？」

[1] 'Ôh wô, yiu 'ôh-veng. 或话，有学问。（原注）

¹⁶ Yiæ-su we-teh gyi-lah wô, “Ngô kông-go dao-li feh-z Ngô-zi-go, z ts'a Ngô læ Cü-kwu-go. ¹⁷ Ziah yiu nyung cü-sing iao i Gyi-go ts-i tso, ziu we hyiao-teh keh-go dao-li wa-z c'ih-ü Jing-ming, wa-z Ngô-zi c'ih cü-i kông-go. ¹⁸ Zi c'ih cü-i kông-go, z siang zi-go yüong-wô: ziah-z læ-tih siang ts'a gyi læ cü-kwu-go yüong-wô, keh-go nyung z jih-we-go, ih-ngæn m-neh p'in-ky'üoh-sing. ¹⁹ Lih-fah næn-dao feh-z Mo-si djün peh ng-lah ma? dæn-z ng-lah cong-nyiang m-nying i keh-go lih-fah tso: *feh-jün* dza-we tang-sön long-sah Ngô ni?”

¹⁶ 耶稣回答其拉话：「我讲个道理弗是我自个，是差我来主顾个。¹⁷ 若有人注心要依其个旨意做，就会晓得箇个道理还是出于神明，还是我自出主意讲个。¹⁸ 自出主意讲个，是想自个荣华。若是来的想差其来主顾个荣华，箇个人是实惠个，一眼呒得偏曲心。¹⁹ 律法难道弗是摩西传拨尔拉吗？但是尔拉中央呒人依箇个律法做。弗然咋会打算弄煞我呢？」

²⁰ Pah-sing ing-ky'i wô, “Ng jih-mo-tih-de: jü læ-tih tang-sön long-sah Ng?” ²¹ Yiæ-su we-teh gyi-lah wô, “Ngô yiu ih-yiang z-ken tso-ko, we-leh keh-go z-ken ng-lah tu hyi-gyi. ²² Mo-si z djün tsiu-keh-li peh ng-lah; (*keh* yia feh-z dzong Mo-si, z dzong tsu-tsong ky'i-deo 😊) ng-lah en-sih-nyih yia we 'ang tsiu-keh-li peh nyung-kô. ²³ Nying ziah-z læ en-sih-nyih hao ziu tsiu-keh-li, sæn-leh we-be Mo-si-go lih-fah;

Ngô læ en-sih-nyih peh ih-go ny ing weng-sing djün-yü, ng-lah dza-we 'eng Ngô ni? ²⁴ M-nao tsiao nga-kwōng-min ka p'un-tön, z iao tsiao tsing-dzih-go p'un-tön ka p'un-tön."

²⁰ 百姓应起话：「尔入魔的了。谁来的打算弄煞尔？」²¹ 耶稣回答其拉话：「我有一样事干做过，为了箇个事干尔拉都稀奇。²² 摩西是传周割礼拨尔拉，（箇也弗是从摩西，是从祖宗起头，）尔拉安息日也会行周割礼拨人家。²³ 人若是来安息日好受周割礼，省勒违背摩西个律法，我来安息日拨一个人浑身痊愈，尔拉咋会恨我呢？²⁴ 吼得好照外光面介判断，是要照正直个判断介判断。」

²⁵ Keh-tsao yiu-sing Yiæ-lu-sah-leng ny ing wô, "Gyi-lah tang-sön ia o long-sah-go, soh feh-z keh-go Nying ma? ²⁶ næn-kæn Gyi ming-tōng-tōng læ-tih kōng, gyi-lah ih-ngæn feh ky'i wô Gyi. Keh-sing kwun-fu næn-dao jih-we hyiao-teh Gyi tsing-tsing z Kyi-toh? ²⁷ Dæn-z keh-go Nying, ah-lah hyiao-teh Gyi-go læ-lih; ziah-z Kyi-toh læ, Gyi-go læ-lih m-nying we hyiao-teh."

²⁵ 箇遭有星耶路撒冷人话：「其拉打算要弄煞个，啥弗是箇个人吗？²⁶ 难间其明当当来的讲，其拉一眼弗去话其。箇星官府难道实为晓得其真真是基督？²⁷ 但是箇个人，阿拉晓得其个来历，若是基督来，其个来历吼人会晓得。」

²⁸ Yiæ-su læ sing-din-li kōng dao-li, hyiang-hyiang eo, z-ka wô, “Ng-lah? z hyiao-teh Ngô, yia hyiao-teh Ngô-go læ-lih: dæn-z Ngô feh-z Zi c’ih cü-i læ-go, keh ts’a Ngô læ go Cü-kwu z tsing-go, ng-lah feh hyiao-teh Gyi: ²⁹ tsih-yiu Ngô hyiao-teh Gyi; ing-we Ngô z dzong Gyi ka læ, yia z Gyi ts’a Ngô læ.” ³⁰ Gyi-lah ziu tang-sön iao k’ô Gyi: tsih-z m-nying ‘ô-siu, ing-we Gyi-go z-‘eo wa m-neh tao-de. ³¹ Pah-sing yiu hyü-to siang-sing Gyi, z-ka wô, “Kyi-toh læ, næn-dao we tso jing-tsих wa to-jü keh-go Nying sô tso-go ma?”

²⁸ 耶稣来圣殿里讲道理，响响讴，是介话：「尔拉？是晓得我，也晓得我个来历。但是我弗是自出主意来个，箇差我来个主顾是真个，尔拉弗晓得其。²⁹ 只有我晓得其，因为我是从其介来，也是其差我来。」³⁰ 其拉就打算要柯其，只是呒人下手，因为其个时候还呒得到了。³¹ 百姓有许多相信其，是介话：「基督来，难道会做神迹还多如箇个人所做个吗？」

³² Fah-li-sæ ny ing t’ing-meng pah-sing ka læ-tih nyi-leng Gyi, ziu teng keh-sing tsi-s-deo tang-fah ts’a-nying ky’i k’ô Gyi.

³² 法利赛人听闻百姓介来的议论其，就等箇星祭司头打发差人去柯其。

³³ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ngô wa-yiu ih-zông teng ng-lah dô-kô læ-tong, ziu iao tao ts’a Ngô læ Cü-kwu u-sen ky’i. ³⁴ Ng-lah tsiang-læ

we zing Ngô, tsih-z zing-feh-djôh: ping-ts'ia Ngô sô læ-kæn-go u-sen ng-lah feh neng-keo tao.”³⁵ Yiu-t'a ny ing ziu dô-kô læ-tih wô, “Gyi tang-tsiang tao 'ah-li ky'i, s-teh ah-lah zing Gyi feh-djôh? Gyi næn-dao iao tao sæn-k'æ læ [1] Hyi-lah di-fông pah-sing u-sen ky'i, ping-ts'ia iao kóng dao-li peh Hyi-lah ny ing t'ing ma?³⁶ Gyi sô wô, ‘Ng-lah tsiang-læ we zing Ngô, tsih-z zing-feh-djôh;’ ping-ts'ia, ‘Ngô sô læ-kæn-go u-sen ng-lah feh neng-keo tao:’ keh-z soh-go shih-wô?”

³³ 耶稣等其拉话：「我还有一晌等尔拉大家来东，就要到差我来主顾乌碎去。³⁴ 尔拉将来会寻我，只是寻弗着，并且我所来间个乌碎尔拉弗能够到。」³⁵ 犹太人就大家来的话：「其打账到何里去，使得阿拉寻其弗着？其难道要到散开来希腊^[1]地方百姓乌碎去，并且要讲道理拨希腊人听吗？³⁶ 其所话，『尔拉将来会寻我，只是寻弗着，』并且，『我所来间个乌碎尔拉弗能够到。』箇是啥个说话？」

[1] 'Ôh wô, bih-koh. 或话，别国。（原注）

³⁷ Tao tsih-k'eng kyih-sah keh nyih, ziu-z ting do nyih-ts, Yiæ-su lih-ts hyiang-hyang eo, z-ka wô, “Ziah yiu ny ing k'eo-k'eh, hao tao ngô u-sen læ hah.³⁸ Siang-sing Ngô cü-kwu, ziang Sing-shü sô wô, Dzong gyi du-bi li-hyang we liu-c'ih weh-shü 'o læ.”³⁹ Yiæ-su kóng keh-kyü shih-wô, z ts-tin siang-sing Gyi cü-kwu tsiang-læ iao ziu go

Sing-Ling. Keh-go z-'eo Yiæ-su wa feh-zing ziu yüong-wô, keh-lah Sing-Ling wa m-neh s-lôh-læ.

³⁷ 到节肯结煞箇日，就是顶大日子，耶稣立仔响响讴，是介话：「若有人口渴，好到我乌碎来喝。³⁸ 相信我主顾，像圣书所话，从其肚皮里向会流出活水河来。」³⁹ 耶稣讲箇句说话，是指点相信其主顾将来要受个圣灵。箇个时候耶稣还弗曾受荣华，箇拉圣灵还呒得赐落来。

⁴⁰ *Pah-sing li-hiang yiu hyü-to t'ing-meng keh-go shih-wô, ziu wô, "Gyi jih-we z keh-go Sin-cü-nying."* ⁴¹ *Yiu-teh-go wô, "Gyi z Kyi-toh."* *Yiu-teh-go wô, "Kyi-toh næn-dao z c'ih læ Kyüô-li-li ma?* ⁴² *Sing-shü-li ky'i feh-z wô, Kyi-toh z Da-bih-go Ts-seng, z c'ih læ Pah-li-'eng, Da-bih sô deng-go hyiang-ts'eng?"* ⁴³ *Pah-sing z-ka we-leh Gyi tsang-leng.* ⁴⁴ *Nen-cong yiu-sing iao k'ô Gyi; dæn-z m-nying 'ô-siu.*

⁴⁰ 百姓里向有许多听闻箇个说话，就话：「其实为是箇个先知人。」⁴¹ 有得个话：「其是基督。」有得个话：「基督难道是出来加利利吗？⁴² 圣书里岂弗是话，基督是大辟个子孙，是出来伯利恒，大辟所庵个乡村？」⁴³ 百姓是介为了其争论。⁴⁴ 内中有星要柯其，但是呒人下手。

⁴⁵ *Keh-sing ts'a-nying kyü tao tsi-s-deo teng Fah-li-sæ nying usen læ; gyi-lah ziu meng gyi wô, "Ng-lah dza-we feh ta Gyi læ?"* ⁴⁶

Ts'a-nying we-teh *gyi-lah* wô, “Dzong m-yiu nying kông shih-wô ziang keh-go Nying ka.”⁴⁷ Fah-li-sæ nying teng *gyi-lah* wô, “Ng-lah soh yia ta-diao-de ma?”⁴⁸ Kwun-fu teng Fah-li-sæ nying li-hyiang jü yiu siang-sing Gyi ma?⁴⁹ Ziah-z keh feh hyiao-teh lih-fah go pah-sing, *gyi-lah* z be tsiu-mô-go.”⁵⁰ Nyi-ko-ti-meo, (ziu-z yiu ih-yia tao Yiæ-su u-sen læ-go cü-kwu, yia dzæ *gyi* nen,) *gyi* teng *gyi-lah* wô,⁵¹ “Ah-lah-go lih-fah ziah feh sin t'ing *gyi*-go k'eo-kong, feh *sin* hyiao-teh *gyi* tso-go z-ken, næn-dao yiu ding nying-go ze ma?”⁵² *Gyi-lah* we-teh *gyi* wô, “Ng næn-dao yia z Kyüô-li-li nying ma? Hao ky'i dzô-dzô-k'en: m-yiu sin-cü-nying z c'ih læ Kyüô-li-li go.”

⁴⁵ 箇星差人归到祭司头等法利赛人乌碎来，其拉就问其话：「尔拉咋会弗带其来？」⁴⁶ 差人回答其拉话：「从呒有人讲说话像箇个人介。」⁴⁷ 法利赛人等其拉话：「尔拉啥也带掉了吗？」⁴⁸ 官府等法利赛人里向谁有相信其吗？⁴⁹ 若是箇弗晓得律法个百姓，其拉是被咒骂个。」⁵⁰ 尼哥底母，（就是有一夜到耶稣乌碎来个主顾，也在其内，）其等其拉话，⁵¹ 「阿拉个律法若弗先听其个口供，弗先晓得其做个事干，难道有定人个罪吗？」⁵² 其拉回答其话：「尔难道也是加利利人吗？好去查查看。呒有先知人是出来加利利个。」

⁵³ Kôh-nying ziü kyü zi-go oh-li ky'i-de.

⁵³ 各人就归自个屋里去了。

I'e. VIII.

YIÆ-SU tao Ken-læn sæn ky'i-de.² Tsao t'in-nyiang yi tseo tao sing-din-li, cong pah-sing tao Gyi u-sen læ; Gyi zo-lôh, kông dao-li peh gyi-lah t'ing.

耶稣到橄榄山去了。² 早天亮又走到圣殿里，众百姓到其乌碎来，其坐落，讲道理拔其拉听。

³ Doh-shü-nying teng Fah-li-sæ ny ing ta ih-go nyü-nying tao Gyi u-sen læ, z læ-kæn tso kæn-ying z-ken kô-c'ih-go; peh gyi lih læ cong-nyiang, ziu teng Yiæ-su wô,⁴ “Sin-sang, keh-go nyü-nying z læ-kæn tso kæn-ying z-ken tông-z k'ô-djôh-go.⁵ Keh-cü-ka ny ing, Mo-si læ lih-fah-li feng-fu ah-lah hao do zah-deo k'ang-sah-go: Ng z dza wô ni?”⁶ Gyi-lah kông keh-kyü shih-wô, z s-s Gyi k'en, iao teh-djôh *ih-go ing-deo* hao kao Gyi zôn.

³ 读书人等法利赛人带一个女人到其乌碎来，是来间做奸淫事干嫁出个，拔其立来中央，就等耶稣话，⁴ 「先生，箇个女人是来间做奸淫事干当时柯着个。⁵ 簇株介人，摩西来律法里吩咐阿拉好

驮石头揩煞个。尔是咋话呢？」⁶ 其拉讲箇句说话，是试试其看，要得着一个因头好告其上。

Yiæ-su eo-tao, yüong ts-deo di-yang-li *ts'ia-kwu sia z.*⁷ Ing-we gyi-lah feh hyih-k'eo meng Gyi, ziu dzih-ky'i-læ, teng gyi-lah wô, “Ngalah li-hyiang yiu m-ze-go nyding, gyi hao sin do ih-kw'e zah-deo ky'i k'ang gyi.”⁸ Yi eo-tao, di-yang-li sia z.⁹ Gyi-lah ih t'ing-meng, ziu be zi-go liang-sing tsah-vah, lao-lao-siao-siao ih-go ih-go tu tseo-c'ih-de; tsih dzing-leh Yiæ-su Zi, teng keh-go nyü-nying læ cong-nyiang lih-tong-go.

耶稣伛倒，用指头地垟里且顾写字。⁷ 因为其拉弗歇口问其，就直起来，等其拉话：「尔拉里向有呒罪个人，其好先驮一块石头去揩其。」⁸ 又伛倒，地垟里写字。⁹ 其拉一听闻，就被自个良心责罚，老老少少一个一个都走出了，只剩了耶稣自，等箇个女人来中央立东个。

¹⁰ Yiæ-su dzih-ky'i-læ, tsih k'en-kyin keh-go nyü-nying læ-tong, ziu teng gyi wô, “Nyü-nying, keh-sing kao ng go cü-kwu læ 'ah-li? m-nying ding ng-go ze ma?”¹¹ Gyi wô, “Cü, m-nying.” Yiæ-su teng gyi wô, “Ngô yia feh ding ng-go ze: ng ky'i, m-nao tsæ væn-ze.”

¹⁰ 耶稣直起来，只看见箇个女人来东，就等其话：「女人，箇星告尔个主顾来何里？呒人定尔个罪吗？」¹¹ 其话：「主，呒

人。」耶稣等其话：「我也弗定尔个罪。尔去，呒得好再犯罪。」

¹² YIÆ-SU yi teng gyi-lah kōng, z-ka wô, “Ngô z shü-kæn-zōng-go Liang-kwōng: keng-djôh Ngô cü-kwu feh we tseo en-lu, z we teh-djôh weh-ming-go liang-kwōng.”

¹² 耶稣又等其拉讲，是介话：「我是世间上个亮光。跟着我主顾弗会走暗路，是会得着活命个亮光。」

¹³ Fah-li-sæ ny ing ziu teng Gyi wô, “Ng-zi tso Zi-go te-tsing; sô-yi Ng-go te-tsing feh-z tsing-go.” ¹⁴ Yiæ-su we-teh gyi-lah wô, “Ziu-z Ngô-zi tso Zi-go te-tsing, Ngô-go te-tsing yia z tsing-go: ing-we Ngô-zi hyiao-teh z dzong ‘ah-li ka læ, tao ‘ah-li ka ky’i; ng-lah feh hyiao-teh Ngô z dzong ‘ah-li ka læ, tao ‘ah-li ka ky’i. ¹⁵ Ng-lah z tsiao nyüoh-sing ka p’un-tön ny ing-kô; Ngô z ih-ngæn feh p’un-tön ny ing. ¹⁶ Ziah-z p’un-tön, Ngô-go p’un-tön yia z tsing-go: ing-we Ngô feh-z doh zi læ-tong, z yiu ts’a Ngô læ go Ah-tia teng Ngô dô-kô læ-tong. ¹⁷ Ng-lah lih-fah li-hyiang yiu sia-tih, wô, Liang-go ny ing tso te-tsing z tsing-go: [Sm. 19. 15.] ¹⁸ Ngô-zi tso Zi-go te-tsing z ih-go, wa-yiu ts’a Ngô læ go Ah-tia yia z teng Ngô tso te-tsing go.” ¹⁹ Gyi-lah teng Gyi wô, “Ng-go Ah-tia læ ‘ah-li?’” Yiæ-su we-teh wô, “Ng-lah yia feh hyiao-teh Ngô, yia feh *hyiao-teh* Ngô-go Ah-tia: ziah-z hyiao-teh Ngô, yia we hyiao-teh Ngô-go Ah-tia.”

¹³ 法利赛人就等其话：「尔自做自个对证，所以尔个对证弗是真个。」¹⁴ 耶稣回答其拉话：「就是我自做自个对证，我个对证也是真个。因为我自晓得是从何里介来，到何里介去，尔拉弗晓得我是从何里介来，到何里介去。¹⁵ 尔拉是照肉身介判断人家，我是一眼弗判断人。¹⁶ 若是判断，我个判断也是真个。因为我弗是独自来东，是有差我来个阿爹等我大家来东。¹⁷ 尔拉律法里向有写的，话，两个人做对证是真个。[Sm. 19. 15.]¹⁸ 我自做自个对证是一个，还有差我来个阿爹也是等我做对证个。」¹⁹ 其拉等其话：「尔个阿爹来何里？」耶稣回答话：「尔拉也弗晓得我，也弗晓得我个阿爹。若是晓得我，也会晓得我个阿爹。」

²⁰ Keh-sing shih-wô z Yiæ-su læ sing-din dzin-kw'û li-hyang kóng dao-li z-'eo kông-go: yia m-nying ky'i k'ô Gyi, ing-we Gyi-go z-'eo wa m-neh tao-de.

²⁰ 箴星说话是耶稣来圣殿钱库里向讲道理时候讲个。也呒人去柯其，因为其个时候还呒得到了。

²¹ Yiæ-su tsæ teng gyi-lah wô, “Ngô ky'i-ts; ng-lah we zing Ngô, yia pih-ding si læ ng-lah ze-nyih li-hyang: Ngô ky'i-go u-dông ng-lah feh neng-keo tao.”²² Yiu-t'a nyiing ziu wô, “Gyi læ-tih kông, “Ngô ky'i-go u-dông ng-lah feh neng-keo tao; iao-bông Gyi iao Zi zing si.”²³ Yiæ-su yi teng gyi-lah wô, “Ng-lah z joh-ü 'ô-deo go, Ngô z joh-ü zông-

deo go; ng-lah z joh-ü keh shü-kæn-zōng, Ngô z feh joh-ü keh shü-kæn-zōng.²⁴ Keh-lah Ngô teng ng-lah wô-ko, Ng-lah pih-ding si læ ng ze-nyih li-hyiang: ing-we ng-lah ziah feh siang-sing Ngô z jü, pih iao si læ ng ze-nyih li-hyiang.”

²¹ 耶稣再等其拉话：「我去仔，尔拉会寻我，也必定死来尔拉罪孽里向。我去做个乌荡尔拉弗能够到。」²² 犹太人就话：「其来的讲，『我去做个乌荡尔拉弗能够到，』要防其要自寻死。」²³ 耶稣又等其拉话：「尔拉是属于下头个，我是属于上头个，尔拉是属于箇世间上，我是弗属于箇世间上。²⁴ 箇拉我等尔拉话过，尔拉必定死来尔拉罪孽里向。因为尔拉若弗相信我是谁，必要死来尔拉罪孽里向。」

²⁵ Gyi-lah ziu wô, “Ng z jü?” Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ngô ih-hyiang teng ng-lah wô-go, ziu-z.”²⁶ Ngô feh-jün yiu hyü-to kwæn-djôh ng-lah go z-ken hao kông, hao p'i-bing: dæn-z ts'a Ngô læ Cü-kwu z jih-we-go, Ngô dzong Gyi sô t'ing-meng-go z-ken læ shü-kæn-zōng kông-c'ih-læ.”²⁷ Gyi-lah feh hyiao-teh Yiæ-su teng gyi-lah kông-go z ts-tin Ah-tia.

²⁵ 其拉就话：「尔是谁？」耶稣等其拉话：「我一向等尔拉话个，就是。²⁶ 我弗然有许多关着尔拉个事干好讲，好批评。但是差

我来主顾是实惠个，我从其所听闻个事干来世间上讲出来。」²⁷ 其拉弗晓得耶稣等其拉讲个是指点阿爹。

²⁸ Yiæ-su yi teng gyi-lah wô, “Ng-lah pô Nying-go Ng-ts di-zōng-ky’i ts-’eo we hyiao-teh Ngô z jü, yia we hyiao-teh Ngô ih-yiang tu feh-z Zi c’ih cü-i tso-go, z tsiao Ngô Ah-tia kao-hyüing Ngô go, kông keh-sing shih-wô. ²⁹ Ts’a Ngô læ Cü-kwu teng Ngô dô-kô læ-tong; Ah-tia feh peh Ngô doh-zi læ-tong, ing-we. Ngô djöng-djöng tso Gyi sô hwun-hyi-go z-ken.”

²⁸ 耶稣又等其拉话：「尔拉把人个儿子提上去之后会晓得我是谁，也会晓得我一样都弗是自出主意做个，是照我阿爹教训我个，讲箇星说话。²⁹ 差我来主顾等我大家来东，阿爹弗拨我独自来东，因为我常常做其所欢喜个事干。」

³⁰ Gyi kông keh-sing shih-wô z-’eo, yiu hyü-to ny ing siang-sing Gyi.

³⁰ 其讲箇星说话时候，有许多人相信其。

³¹ Yiæ-su ziu teng keh-sing siang-sing Gyi go Yiu-t’ä ny ing wô, “Ng-lah ziah-z djöng-djöng i Ngô-go dao-li, jih-we z Ngô-go meng-du; ³² ziu we hyiao-teh tsing dao-li, tsing dao-li yia we sih-föng ng-lah.”

³¹ 耶稣就等箇星相信其个犹太人话：「尔拉若是常常依我个道理，实为是我个门徒；³² 就会晓得真道理，真道理也会释放尔

拉。」

³³ Gyi-lah we-teh Gyi wô, “Ah-lah z Üô-pah-lah-hen-go ‘eo-dæ, dzong m-neh tso jü-go nu-boh: Ng dza-we wô, we tso sih-fông-liao-go nying?” ³⁴ Yiæ-su we-teh gyi-lah wô, “Ngô tsing-tsing wô hyiang ng-lah dao, Væn-pah væn-ze-go cü-kwu z ze-go nu-boh. ³⁵ Nu-boh feh-z üong-yün deng læ oh-lô go; tsih-yiu ng-ts z üong-yün deng-tong. ³⁶ Ka-ni, Ng-ts ziah-z sih-fông ng-lah, ng-lah jih-dzæ z sih-fông-liao-go nying. ³⁷ Ngô hyiao-teh ng-lah z Üô-pah-lah-hen-go ‘eo-dæ; dæn-z ng-lah iao-siang long-sah Ngô, ing-we ng-lah-go sing-li Ngô-go dao-li z m-dao-dzing. ³⁸ Ngô læ Ngô Ah-tia u-sen sô k'en-kyin-ko, læ-tih kóng: ng-lah yia læ ng-lah ah-tia u-sen sô k'en-kyin-ko, læ-tih tso.”

³³ 其拉回答其话：「阿拉是亚伯拉罕个后代，从呒得做谁个奴仆。尔咋会话，会做释放了个人？」³⁴ 耶稣回答其拉话：「我真真话向尔拉道，凡百犯罪个主顾是罪个奴仆。³⁵ 奴仆弗是永远庵来屋落个，只有儿子是永远庵东。³⁶ 介呢，儿子若是释放尔拉，尔拉实在是释放了个人。³⁷ 我晓得尔拉是亚伯拉罕个后代，但是尔拉要想弄煞我，因为尔拉个心里我个道理是呒陶成。³⁸ 我来我阿爹乌碎所看见过，来的讲。尔拉也来尔拉阿爹乌碎所看见过，来的做。」

³⁹ Gyi-lah we-teh Gyi wô, “Ah-lah-go ah-tia z Üô-pah-lah-hen.”
Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ng-lah ziah z Üô-pah-lah-hen-go ng-nô,

tsong we i Üô-pah-lah-hen-go 'ang-we ka tso.⁴⁰ Næn-kæn ng-lah iao-siang long-sah Ngô, ziu-z pô Jing-ming u-sen t'ing-læ-go tsing dao-li kông peh ng-lah t'ing go Cü-kwu: Üô-pah-lah-hen bing m̄-teh ka tso-fah.⁴¹ Ng-lah ah-tia-go 'ang-we z ng-lah læ-tih tso."

³⁹ 其拉回答其话：「阿拉个阿爹是亚伯拉罕。」耶稣等其拉话：「尔拉若是亚伯拉罕个儿囡，总会依亚伯拉罕个行为介做。⁴⁰ 难间尔拉要想弄煞我，就是把神明鸟碎听来个真道理讲拨尔拉听个主顾。亚伯拉罕并呒得介做法。⁴¹ 尔拉阿爹个行为是尔拉来的做。」

Gyi-lah teng Gyi wô, "Ah-lah yi feh-z dzong kæn-ying ka sang-go; ah-lah tsih yiu ih-go Ah-tia, ziu-z Jing-ming."

其拉等其话：「阿拉又弗是从奸淫介生个，阿拉只有一个阿爹，就是神明。」

⁴² Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Ziah-z Jing-ming z ng-lah Ah-tia, tsong we æ-kying Ngô: ing-we Ngô z c'ih-ü Jing-ming *tao shü-kæn-zōng* læ; yia feh-z Zi c'ih cü-i læ, z Gyi ts'a Ngô læ.⁴³ Ng-lah dza-we feh ming-bah Ngô-go shih-wô ni? Z ing-we feh neng-keo t'ing Ngô dao-li go yün-kwu.⁴⁴ Ng-lah z joh-ü mo-kwe ziu-z ng-lah ah-tia; yia hwun-hyi i ng-lah ah-tia-go s-yüôh ka tso. Gyi dzong ky'i-deo z sah-nying-go, feh pao-siu tsing dao-li, ing-we tsing dao-li feh dzeng læ gyi-

go sing li-hyiang. Gyi kōng hwōng-wô, z dzong zi-go sing-siang kōng-go: ing-we gyi z shih-hwōng-go, yi z shih-hwōng cü-kwu-go ah-tia.⁴⁵ Ing-we Ngô kōng tsing-wô, ng-lah sô-yi feh siang-sing Ngô.⁴⁶ Ng-lah-go cong-nyiang jü hao k'ao-jih Ngô yiu ze? Ka-ni, Ngô kōng tsing-wô, ng-lah dza-we feh siang-sing Ngô?⁴⁷ Joh-ü Jing-ming go cü-kwu we t'ing Jing-ming-go shih-wô: ng-lah sô-yi feh t'ing, ing-we feh-z joh-ü Jing-ming go.”

⁴² 耶稣等其拉话: 「若是神明是尔拉阿爹，总会爱敬我。因为我是出于神明到世间上来；也弗是自出主意来，是其差我来。⁴³ 尔拉咋会弗明白我个说话呢？是因为弗能够听我道理个缘故。⁴⁴ 尔拉是属于魔鬼就是尔拉阿爹，也欢喜依尔拉阿爹个私欲介做。其从起头是杀人个，弗保守眞道理，因为眞道理弗存来其个心里向。其讲谎话，是从自个心想讲个。因为其是说谎个，又是说谎主顾个阿爹。⁴⁵ 因为我讲眞话，尔拉所以弗相信我。⁴⁶ 尔拉个中央谁好靠实我有罪？介呢，我讲眞话，尔拉咋会弗相信我？⁴⁷ 属于神明个主顾会听神明个说话。尔拉所以弗听，因为弗是属于神明个。」

⁴⁸ Yiu-t'a ny ing-ky'i, teng Gyi wô, “Ah-lah læ-tih wô Ng z Sah-mô-li-üô ny ing yi z jih-mo-go, ky'i feh-z tsing-go ma?”⁴⁹ Yiæ-su we-teh wô, “Ngô feh-z jih-mo-go; Ngô z kying-djong Ngô Ah-tia go, ng-lah feh kying-djong Ngô.⁵⁰ Ngô feh tang-sön Zi-go yüong-wô: yiu

ih-go Cü-kwu we tang-sön Ngô yüong-wô, yia we sing Ngô ün.⁵¹ Ngô tsing-tsing wô hyiang ng-lah dao, Nying ziah-z pao-siu Ngô-go dao-li, üong-yün feh we k'en-kyin si.”

⁴⁸ 犹太人应起，等其话：「阿拉来的话尔是撒玛利亚人又是入魔个，岂弗是真个吗？」⁴⁹ 耶稣回答话：「我弗是入魔个，我是敬重我阿爹个，尔拉弗敬重我。⁵⁰ 我弗打算自个荣华。有一个主顾会打算我荣华，也会申我冤。⁵¹ 我真真话向尔拉道，人若是保守我个道理，永远弗会看见死。」

⁵² Yiu-t'a nying ziu teng Gyi wô, “Næn-kæn ah-lah hyiao-teh Ng z jih-leh-mo-de. Üô-pah-lah-hen yi-kying si-de, keh-sing sin-cü-nying yia si-de; Ng tao we wô, ‘Nying ziah pao-siu Ngô-go dao-li, üong-yün feh we ky'üoh si-go kw'u-deo'.⁵³ Ng næn-dao do-jü ah-lah tsu-tsang Üô-pah-lah-hen ma? gyi yi-kying si-de, sin-cü-nying yia si-de: Ng Zi sön Zi z soh-go Nying?”

⁵² 犹太人就等其话：「难间阿拉晓得尔是入勒魔了。亚伯拉罕已经死了，箇星先知人也死了；尔倒会话，『人若保守我个道理，永远弗会吃死个苦头。』⁵³ 尔难道大如阿拉祖宗亚伯拉罕吗？其已经死了，先知人也死了。尔自算自是啥个人？」

⁵⁴ Yiæ-su we-teh wô, “Ngô ziah-z Zi ts'ing-tsæn Zi, Ngô-go ts'ing-tsæn sön-feh-teh ts'ing-tsæn: we ts'ing-tsæn Ngô go Cü-kwu z Ngô

Ah-tia, ziu-z ng-lah sô wô z ng-lah-go Jing-ming; ⁵⁵ ng-lah wa feh nying-teh Gyi, Ngô z hyiao-teh Gyi go: Ngô ziah wô feh hyiao-teh Gyi, yia we ziang ng-lah ka shih-hwông: dæn-z Ngô z hyiao-teh Gyi, yia z pao-siu Gyi-go dao-li. ⁵⁶ Ng-lah-go tsu-tsong Üô-pah-lah-hen, ing-we *hyiao-teh* iao k'en-kyin Ngô-go nyih-ts, keh-lah kao-hying: gyi k'en-kyin-ko, ziu hwun-hyi-de.”

⁵⁴ 耶稣回答话：「我若是自称赞自，我个称赞算弗得称赞。会称赞我个主顾是我阿爹，就是尔拉所话是尔拉个神明。⁵⁵ 尔拉还弗认得其，我是晓得其个。我若话弗晓得其，也会像尔拉介说谎。但是我是晓得其，也是保守其个道理。⁵⁶ 尔拉个祖宗亚伯拉罕，因为晓得要看见我个日子，箇拉高兴。其看见过，就欢喜了。」

⁵⁷ Yiu-t'a nying teng Gyi wô, “Ng-go nyin-kyi wa feh tao ng-jih shü, næn-dao k'en-kyin Üô-pah-lah-hen ko-de ma?” ⁵⁸ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ngô tsing-tsing wô hyiang ng-lah dao, Üô-pah-lah-hen feh-zing sang-c'ih yi-zin, Ngô z læ-tong-go.”

⁵⁷ 犹太人等其话：「尔个年纪还弗到五十岁，难道看见亚伯拉罕过了吗？」⁵⁸ 耶稣等其拉话：「我真真话向尔拉道，亚伯拉罕弗曾生出以前，我是来东个。」

⁵⁹ Gyi-lah ziu do zah-deo iao k'ang Gyi: Yiæ-su bi-ko, læ gyi-lah cong-nyiang tseo-c'ih sing-din, ziu-z-ka ky'i-de.

⁵⁹ 其拉就驮石头要搘其。耶稣避过，来其拉中央走出圣殿，就是介去了。

I'e. IX.

YIÆ-SU ky‘i-go z-‘eo, k‘en-kyin ih-go ny ing z dzong sang-c‘ih ziu hah-ngæn-go.² Gyi meng-du ziu meng Gyi, wô, “Fu-ts, keh-go ny ing sang-c‘ih ziu hah-ngæn, z jü-go ze? Wa-z gyi-zi-go, wa-z gyi do-nying-go?”³ Yiæ-su we-teh gyi-lah wô, “Yia feh-z gyi-zi-go ze, yia feh-z gyi do-nying-go ze; z iao læ gyi sing-zōng hyin-c‘ih Jing-ming tso-go z-ken læ.⁴ Yin-dzæ wa z nyih-li, Ngô pih iao tso ts‘a Ngô læ Cü-kwu-go z-ken: yia-tao, tso z-ken feh-læ z-‘eo, kw‘a læ-de.⁵ Ngô wa læ shü-kæn-zōng læ-tong, z shü-kæn-zōng-go Liang-kwōng.”

耶稣去个时候，看见一个人是从生出就瞎眼个。² 其门徒就问其，话：「夫子，箇个人生出就瞎眼，是谁个罪？还是其自个，还是其大人个？」³ 耶稣回答其拉话：「也弗是其自个罪，也弗是其大人个罪，是要来其身上显出神明做个事干来。⁴ 现在还是日里，我必要做差我来主顾个事干。夜到，做事干弗来时候，快来了。⁵ 我还来世间上来东，是世间上个亮光。」

⁶ Keh-sing shih-wô kông-hao, Gyi t'u zæn-t'u læ di-yiang, pô zæn-t'u diao na-nyi, keh-go na-nyi djô hah-ts-go ngæn-tsing, teng gyi wô, ⁷ “Ng tao Si-lo-üô dzi-li ky'i gyiang-gyiang.” (Si-lo-üô ziu-z “ts'a-læ-go ka ka-shih.) Gyi ziu ky'i gyiang, cün-læ yi-kying k'en-kyin-de.

⁶ 箕星说话讲好，其吐馋唾来地垟，把馋唾调烂泥，箇个烂泥搽瞎子个眼睛，等其话，⁷ 「尔到西罗亚池里去澆澆。」（西罗亚就是「差来个」介解说。）其就去澆，转来已经看见了。

⁸ Ling-sô-kô teng su-djöng k'en-kyin gyi z hah-ngæn cü-kwu ziu wô, “Keh ky'i feh-z zo-leh læ-kæn t'ao-væn cü-kwu ma?” ⁹ Yiu-teh-go wô, “Z gyi:” yiu-teh-go wô, “Siang-mao siang-ziang.” Gyi-zi wô, “Z ngô.” ¹⁰ Gyi-lah teng gyi wô, “Ng-go ngæn-tsing dza k'æ-fah-go?” ¹¹ Gyi we-teh wô, “Yiu ih-go Nying kyiao-leh Yiæ-su, diao-leh na-nyi, djô ngô ngæn-tsing, teng ngô wô, Hao tao Si-lo-üô dzi-li ky'i gyiang: ngô tseo-ky'i, ih gyiang ziu k'en-kyin-de.” ¹² Gyi-lah teng gyi wô, “Keh-go Nying 'ah-li læ-kæn?” Gyi wô, “Ngô feh hyiao-teh.”

⁸ 邻舍家等素常看见其是瞎眼主顾就话：「箇岂弗是坐勒来间讨饭主顾吗？」⁹ 有得个话：「是其。」有得个话：「相貌相像。」其自话：「是我。」¹⁰ 其拉等其话：「尔个眼睛咋开发个？」¹¹ 其回答话：「有一个人叫勒耶稣，调勒烂泥，搽我眼睛，

等我话，好到西罗亚池里去澆。我走去，一澆就看见了。」¹² 其拉等其话：「箇个人何里来间？」其话：「我弗晓得。」

¹³ Keh yi-zin z hah-ngæn cü-kwu, gyi-lah ta-leh gyi ky'i kyin Fah-li-sæ nyi. ¹⁴ Yiæ-su diao na-nyi k'æ gyi ngæn-tsing keh nyih z en-sih-nyih. ¹⁵ Keh-tsao Fah-li-sæ nyi meng gyi dza k'en-kyin-go. Gyi teng gyi-lah wô, “Gyi pô na-nyi djô læ ngô ngæn-tsing; ngô ky'i gyiang-gyiang, næn-kæn k'en-kyin-de.” ¹⁶ Keh-sing Fah-li-sæ nyi yiu-teh-go wô, “Keh-go Nying feh siu en-sih-nyih, feh-z dzong Jing-ming ka læ-go;” yiu-teh-go wô, “Ze-nying dza neng-keo tso keh-cü-ka jing-tsih ni?” gyi-lah ziu dô-kô tsang-leng. ¹⁷ Yi teng hah-ts wô, “Gyi kyi-jün k'æ ng-go ngæn-tsing, ng wô Gyi z dza-go?” Gyi wô, “Gyi z-go sin-cü-nying.”

¹³ 箇以前是瞎眼主顾，其拉带勒其去见法利赛人。¹⁴ 耶稣调烂泥开其眼睛箇日是安息日。¹⁵ 箇遭法利赛人问其咋看见过个。其等其拉话：「其把烂泥搽来我眼睛，我去澆澆，难间看见了。」¹⁶ 箇星法利赛人有得个话：「箇个人弗守安息日，弗是从神明介来个。」有得个话：「罪人咋能够做箇株介神迹呢？」其拉就大家争论。¹⁷ 又等瞎子话：「其既然开尔个眼睛，尔话其是咋个？」其话：「其是个先知人。」

¹⁸ Yiu-t'a ny ing feh siang-sing gyi z hah-ts i-liang-go, teng-tao eo gyi do-nying læ, meng gyi-lah wô, ¹⁹ “Keh z ng-lah-go ng-ts, ziu-z ng-lah wô sang-c'ih z hah-ngæn go ma? næn-kæn dza k'en-kyin-go?” ²⁰ Gyi do-nying we-teh gyi-lah, wô, “Keh z ah-lah ng-ts, ah-lah hyiao-teh-go; gyi sang-c'ih z hah-ngæn, ah-lah yia hyiao-teh-go: ²¹ gyi næn-kæn dza k'en-kyin-go ah-lah feh hyiao-teh, jü k'æ gyi ngæn-tsing ah-lah yia feh hyiao-teh: gyi yi-kying dz ing-nying-tsiang-da, ng-lah hao ky'i meng gyi; gyi-zi-go z-ken zi we wô-go.”

¹⁸ 犹太人弗相信其是瞎子医亮个，等到讴其大人来，问其拉话，¹⁹ 「箇是尔拉个儿子，就是尔拉话生出是瞎眼个吗？难间咋看见个？」²⁰ 其大人回答其拉，话：「箇是阿拉儿子，阿拉晓得个，其生出是瞎眼，阿拉也晓得个。²¹ 其难间咋看见个阿拉弗晓得，谁开其眼睛阿拉也弗晓得。其已经成人长大，尔拉好去问其，其自个事干自会话个。」

²² Gyi do-nying kōng keh-go shih-wô, z we-leh p'ô Yiu-t'a ny ing-we Yiu-t'a ny ing yi-kying iah-hao, jü-ko yiu ny ing ny ing-djôh Yiæ-su z Kyi-toh, pih iao ken-c'ih jü-we-dông. ²³ Keh-lah gyi do-nying wô, “Gyi yi-kying dz ing-nying-tsiang-da, hao ky'i meng gyi-zi.”

²² 其大人讲箇个说话，是为了怕犹太人。因为犹太人已经约好，如果有人认着耶稣是基督，必要赶出聚会堂。²³ 箇拉其大人

话：「其已经成人长大，好去问其自。」

²⁴ *Fah-li-sæ nyi* yi eo keh zin-deo z hah-ngæn cü-kwu læ, teng gyi wô, “Ng hao kwe yüong-wô peh Jing-ming; ah-lah hyiao-teh keh-go Nying z ze-nying.” ²⁵ Gyi we-teh wô, “Gyi z ze-nying feh-z ze-nying, ngô feh hyiao-teh: ngô z-go hah-ts, næn-kæn we k'en-kyin, keh ih-yiang z ngô hyiao-teh-go.”

²⁴ 法利赛人又讴箇前头是瞎眼主顾来，等其话：「尔好归荣华拔神明，阿拉晓得箇个人是罪人。」²⁵ 其回答话：「其是罪人弗是罪人，我弗晓得。我是个瞎子，难间会看见，箇一样是我晓得个。」

²⁶ Gyi-lah yi teng gyi wô, “Gyi teng ng tso-soh-go z-ken? Dza k'æ ng-go ngæn-tsing?” ²⁷ Gyi we-teh gyi-lah wô, “Ngô yi-kying teng ng-lah wô-ko, ng-lah feh t'ing: dza-we iao tsæ t'ing-meng ni? Næn-dao ng-lah yia iao tso Gyi-go meng-du?”

²⁶ 其拉又等其话：「其等尔做啥个事干？咋开尔个眼睛？」²⁷ 其回答其拉话：「我已经等尔拉话过，尔拉弗听。咋会要再听闻呢？难道尔拉也要做其个门徒？」

²⁸ Gyi-lah ziū zôh-mô gyi, wô, “Ng z Gyi-go meng-du; ah-lah z Mo-si-go meng-du. ²⁹ Jing-ming kông peh Mo-si t'ing, z ah-lah hyiao-teh-go: dæn-z keh-go Nying z 'ah-li læ ah-lah feh hyiao-teh.”

²⁸ 其拉就鑿罵其，话：「尔是其个门徒，阿拉是摩西个门徒。」

²⁹ 神明讲拨摩西听，是阿拉晓得个。但是箇个人是何里来阿拉弗晓得。」

³⁰ Gyi we-teh gyi-lah wô, “Gyi we k'æ ngô-go ngæn-tsing, ng-lah wa feh hyiao-teh Gyi z 'ah-li læ-go, keh tao hyi-gyi-go! ³¹ Ah-lah hyiao-teh Jing-ming z feh t'ing ze-nying-go tao-kao; ziah-z nyin yiu gyin-sing, i Gyi-go ts-i tso, z we t'ing gyi. ³² Dzong k'æ-bih yi-læ m̄-teh t'ing-meng yiu nyin k'æ sang-dzing hah-ts-go ngæn-tsing. ³³ Keh-go Nying ziah feh-z dzong Jing-ming ka læ, Gyi ih-ngæn tu feh neng-keo tso.” ³⁴ Gyi-lah ing-ky'i, wô, “Ng 'o-jün z ze-nyih li-hyiang sang-c'ih-læ-go, wa iao kao-hyüing ah-lah ma?” Ziu [1]ken gyi c'ih.

³⁰ 其回答其拉话：「其会开我个眼睛，尔拉还弗晓得其是何里来个，箇倒稀奇个！³¹ 阿拉晓得神明是弗听罪人个祷告，若是人有虔心，依其个旨意做，是会听其。³² 从开辟以来呒得听闻有人开生成瞎子个眼睛。³³ 簇个人若弗是从神明介来，其一眼都弗能够做。」³⁴ 其拉应起，话：「尔和然是罪孽里向生出来个，还要教训阿拉吗？」就赶其出^[1]。

[1] 'Ôh wô, ken-c'ih jü-we-döng: K'en I'e. 10. 或话，赶出聚会堂。看 I'e. 10.

(原注)

³⁵ YIÆ-SU t'ing-meng gyi peh gyi-lah ken-c'ih-de; ziu zing-djôh gyi, teng gyi wô, “Ng siang-sing Jing-ming-go Ng-ts feh?” ³⁶ Gyi we-teh wô, “Cü, jü z Jing-ming-go Ng-ts, hao peh ngô siang-sing Gyi?” ³⁷ Yiæ-su teng gyi wô, “Ng yi-kying k'en-kyin Gyi de; teng ng læ-tong kóng-go Cü-kwu ziu-z.” ³⁸ Gyi wô, “Cü, ngô siang-sing-de.” Ze-siu ziu pa Gyi.

³⁵ 耶稣听闻其拨其拉赶出了，就寻着其，等其话：「尔相信神明个儿子弗？」³⁶ 其回答话：「主，谁是神明个儿子，好拨我相信其？」³⁷ 耶稣等其话：「尔已经看见其了，等尔来东讲个主顾就是。」³⁸ 其话：「主，我相信了。」随手就拜其。

³⁹ Yiæ-su wô, “Ngô we-leh p'un-tön-go z-ken tao keh shü-kæn-zōng læ, s-teh m̄-teh k'en-kyin-go cü-kwu we k'en-kyin, k'en-kyin-go cü-kwu fæn-cün we tso hah-ts.”

³⁹ 耶稣话：「我为了判断个事干到箇世间上来，使得呒得看见个主顾会看见，看见个主顾反转会做瞎子。」

⁴⁰ Yiu kyi-go Fah-li-sæ ny ing bōng-pin læ-tong-go, t'ing-meng keh-go shih-wô, ziu teng Gyi wô, “Næn-dao ah-lah yia z hah-ts ma?”
⁴¹ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ng-lah ziah z hah-ts, feh we yiu ze: næn-kæn ng-lah wô k'en-kyin-go; keh-lah ng-lah-go ze dzing-gyiu læ-tih.

⁴⁰ 有几个法利赛人旁边来东个，听闻箇个说话，就等其话：
「难道阿拉也是瞎子吗？」⁴¹ 耶稣等其拉话：「尔拉若是瞎子，弗
会有罪。难间尔拉话看见个，箇拉尔拉个罪仍旧来的。」

I'e. X.

“Ngô tsing-tsing wô hyiang ng-lah dao, Feh dzong gyi meng ka
tseo-tsing yiang-gyin-li, dzong bih-c'ü ka t'iao-tsing-ky'i cü-kwu, z-go
zeh-nying gyiang-dao.² Dzong meng-li ka tseo-tsing-ky'i cü-kwu z
k'en-yiang-go nyding.³ Kwun-meng-go we k'æ *meng* peh gyi; yiang we
t'ing-c'ih gyi sing-ing; gyi yia we eo zi-go yiang-go ming-z, ling gyi-lah
c'ih.⁴ Zi-go yiang fōng-c'ih-ts, gyi-zi tseo læ zin-deo; keh-sing yiang,
ing-we nyding-teh gyi-go sing-ing, tu keng-djôh gyi:⁵ feh we keng-djôh
sang-deo nyding, tsih we to-bi gyi; ing-we feh nyding-teh sang-deo
nyding-go sing-ing.”⁶ Yiæ-su kōng keh-go pi-fōng peh gyi-lah t'ing: gyi-
lah feh hyiao-teh Gyi læ-tih kōng-go z dza-go.

「我真真话向尔拉道，弗从其门介走进羊圈里，从别处介跳进
去主顾，是个贼人强盗。² 从门里介走进去主顾是看羊个人。³ 管门
个会开门拨其，羊会听出其声音，其也会讴自个羊个名字，领其拉
出。⁴ 自个羊放出仔，其自走来前头，箇星羊，因为认得其个声

音，都跟着其。⁵ 弗会跟着生头人，只会躲避其，因为弗认得生头人个声音。」⁶ 耶稣讲箇个比方拨其拉听。其拉弗晓得其来的讲个是咋个。

⁷ Yiæ-su yi teng gyi-lah wô, “Ngô tsing-tsing wô hyiang ng-lah dao, Ngô ziu-z yiang-go Meng.⁸ Væn-pah sin-jü Ngô læ-go cü-kwu, tu z zeh-nying gyang-dao: yiang z feh t'ing gyi-lah.⁹ Ngô z-go Meng: væn-pah dzong Ngô ka tseo-tsing-go, we teh-djôh kyiu, yia hao tsing-tsing-c'ih-c'ih, teh-djôh ts'ing-ts'ao.¹⁰ Zeh z tæn-tsih t'eo-dao, sah-loh, ts'ao-mih læ-go: Ngô læ, z s-teh yiang yiu weh-ming, ping-ts'ia weh-zông kô weh.

⁷ 耶稣又等其拉话：「我真真话向尔拉道，我就是羊个门。⁸ 凡百先如我来个主顾，都是贼人强盗。羊是弗听其拉。⁹ 我是个门。凡百从我介走进个，会得着救，也好进进出出，得着青草。¹⁰ 贼是单只偷盗，杀戮，抄灭来个。我来，是使得羊有活命，并且活上加活。

¹¹ “Ngô z keh ting hao k'en-yiang-go Nying: keh ting hao k'en-yiang-go Cü-kwu we t'i keh-sing yiang sô-c'ih Zi-go sing-ming.¹² Feh-z k'en-yiang cü-kwu, yiang yia feh-z gyi-zi-go, z-go kwu-læ-go yüong-nying, gyi k'en-kyin za-lông ih læ, we ky'i-diao yiang, dao-tseo; za-lông ziu we t'a yiang ky'üoh, pô 'o-dziao tu ken-sæn.¹³ Kwu-læ-go

nying we dao-tseo; ing-we gyi z kwu-læ-go, yia feh kwu-djôh yiang.¹⁴ Ngô z keh ting hao k'en-yiang-go Nying: Ngô z nying-teh Zi-go *yiang*, Ngô-go *yiang* yia nying-teh Ngô;¹⁵ tsing-ziang Ah-tia nying-teh Ngô, Ngô nying-teh Ah-tia ka: ping-ts'ia Ngô we t'i keh-sing *yang* sô-c'ih Zi-go sing-ming.¹⁶ Ngô wa yiu *yang*, z feh læ dông-deo *yang-gyin-li*; keh-sing Ngô yia ky'iah-leh ling gyi læ, gyi-lah yia we t'ing Ngô-go sing-ing; tsiang-læ we tso ih-dziao-sang, ih-go k'en-yiang-go Nying.¹⁷ Ah-tia sô-yi æ-sih Ngô, z ing-we Ngô sô-c'ih Zi-go sing-ming, s-teh Ngô hao voh gyi cün-læ.¹⁸ Ngô-go sing-ming m-nying we deh-leh-ky'i, z Ngô-zi sô-c'ih-go. Ngô yiu sô-c'ih sing-ming go neng-ken, yia yiu voh gyi cün-læ-go neng-ken. Keh-go 'ao-ling z Ngô dzong Ah-tia ka tsih-djôh-go."

¹¹ 「我是箇顶好看羊个人。箇顶好看羊个主顾会替箇星羊舍出自个性命。¹² 弗是看羊主顾，羊也弗是其自个，是个雇来个佣人，其看见豺狼一来，会弃掉羊，逃走，豺狼就会拖羊吃，把和潮都赶散。¹³ 雇来个人会逃走，因为其是雇来个，也弗顾着羊。¹⁴ 我是箇顶好看羊个人。我是认得自个羊，我个羊也认得我，¹⁵ 正像阿爹认得我，我认得阿爹介。并且我会替箇星羊舍出自个性命。¹⁶ 我还有羊，是弗来荡头羊圈里，箇星我也却勒领其来，其拉也会听我个声音，将来会做一潮生，一个看羊个人。¹⁷ 阿爹所以爱惜我，是因为我舍出自个性命，使得我好复其转来。¹⁸ 我个性命呒人会夺勒去，

是我自舍出个。我有舍出性命个能干，也有复其转来个能干。箇个号令是我从阿爹介接着个。」

¹⁹ We-leh keh-sing shih-wô Yiu-t'a ny ing yi tsang-leng. ²⁰ Nen-cong yiu hyü-to ny ing wô, "Gyi z kyü vu-tih-de, yi fah-tin-go; dza-we ky'i t'ing Gyi?" ²¹ Yiu-teh-go wô, "Keh feh-z kyü vu-tih go shih-wô: kyü næn-dao we k'æ hah-ts-go ngæn-tsing ma?"

¹⁹ 为了箇星说话犹太人又争论。²⁰ 内中有许多人话：「其是鬼附的了，又发癫个，咋会去听其？」²¹ 有得个话：「箇弗是鬼附的个说话。鬼难道会开瞎子个眼睛吗？」

²² YIÆ-LU-SAH-LENG Siu-din tsih-k'eng, z-'eo tong-t'in, ²³ Yiæ-su læ sing-din, Sô-lo-meng-go lông-oh-li, læ-kæn tseo. ²⁴ Yiu-t'a ny ing ziu yü-long-læ, teng Gyi wô, "Ng iao long-leh ah-lah sing-kwô-liang-dziang tao kyi-z? Ng ziah z Kyi-toh, hao ming-tông-tông wô hyiang ah-lah dao."

²² 耶路撒冷修殿节肯，时候冬天，²³ 耶稣来圣殿，所罗门个廊屋里，来间走。²⁴ 犹太人就围拢来，等其话：「尔要弄勒阿拉心挂两肠到几时？尔若是基督，好明当当话向阿拉道。」

²⁵ Yiæ-su we-teh gyi-lah wô, "Ngô yi-kying teng ng-lah wô-ko, ng-lah feh siang-sing. Ngô k'ao-djôh Ngô Ah-tia-go ming-deo sô tso-go z-ken, keh-sing z tso Ngô-go te-tsing: ²⁶ dæn-z ng-lah feh siang-

sing, ing-we feh-z Ngô-go yiang, ziang Ngô teng ng-lah sô wô ka.²⁷
Ngô-go yiang we t'ing Ngô-go sing-ing, Ngô ny ing-teh gyi-lah, gyi-lah
yia keng-djôh Ngô;²⁸ Ngô s-peh gyi-lah üong-yün weh-ming, gyi-lah
üong-yün feh we mih-diao, dzong Ngô-go siu-li yia m-nying neng-keo
deh-leh-ky'i.²⁹ Keh s *yang* peh Ngô go Ah-tia z pi væn-pah wa do;
dzong Ngô Ah-tia siu-li m-nying neng-keo deh-leh-ky'i.³⁰ Ngô teng
Ah-tia z ih-ko-sang."

²⁵ 耶稣回答其拉话：「我已经等尔拉话过，尔拉弗相信。我靠着我阿爹个名头所做件事干，箇星是做我个对证。²⁶ 但是尔拉弗相信，因为弗是我个羊，像我等尔拉所话介。²⁷ 我个羊会听我个聲音，我认得其拉，其拉也跟着我，²⁸ 我赐拨其拉永远活命，其拉永远弗会灭掉，从我个手里也呒人能够夺勒去。²⁹ 箇赐羊拨我个阿爹是比凡百还大，从我阿爹手里呒人能够夺勒去。³⁰ 我等阿爹是一个生。」

³¹ Keh-tsao Yiu-t'a ny ing yi do zah-deo iao k'ang Gyi.³² Yiæ-su we-teh gyi-lah wô, “Ngô vong Ah-tia-go 'ao-ling tso hyü-to hao z-ken peh ng-lah k'en ko; ng-lah we-leh 'ah-li ih- yang do-leh zah-deo iao k'ang Ngô?”³³ Yiu-t'a ny ing we-teh Gyi wô, “Ah-lah do zah-deo k'ang Ng, feh-z we-leh hao z-ken; z we-leh sih-doh-go shih-wô; ing-we Ng z-go ny ing, we Zi sön Zi z Jing-ming.”³⁴ Yiæ-su we-teh gyi-lah wô, “Ng-

lah lih-fah *shü-li* ky'i feh-z sia-tih wô, 'Ngô eo ng-lah z jing-ming?' [S. 82. 6.]³⁵ Keh-sing tsih-djôh Jing-ming-go 'ao-ling cü-kwu ziah eo gyi-lah z jing-ming, (ping-ts'ia Sing-shü-go shih-wô z ts'ah-feh-diao-go,)
³⁶ 'o-hwông Ah-tia sô tseng-ky'i, ts'a tao shü-kæn-zông læ-go Cü-kwu, Zi wô, 'Ngô z Jing-ming-go Ng-ts; ng-lah dza-we wô Ngô z kông sih-doh shih-wô ni?³⁷ Ngô ziah-z feh tso Ah-tia-go z-ken, hao-vong siang-sing Ngô:³⁸ ziah-z læ-tih tso, ng-lah ziu-z feh siang-sing Ngô, yia kæ siang-sing keh-sing z-ken; peh ng-lah hao hyiao-teh hao siang-sing, Ah-tia z dzæ-ü Ngô, Ngô z dzæ-ü Ah-tia."

³¹ 箇遭犹太人又驮石头要搘其。³² 耶稣回答其拉话：「我奉阿爹个号令做许多好事干拨尔拉看过，尔拉为了何里一样驮勒石头要搘我？」³³ 犹太人回答其话：「阿拉驮石头搘尔，弗是为了好事干，是为了亵渎个说话，因为尔是个人，会自算自是神明。」³⁴ 耶稣回答其拉话：「尔拉律法书里岂弗是写的话，『我讴尔拉是神明？』」[S. 82. 6.]³⁵ 箇星接着神明个号令主顾若讴其拉是神明，（并且圣书个说话是拆弗掉个，）³⁶ 何况阿爹所尊起，差到世间上来个主顾，自话，『我是神明个儿子，』尔拉咋会话我是讲亵渎说话呢？³⁷ 我若是弗做阿爹个事干，好留相信我。³⁸ 若是来的做，尔拉就是弗相信我，也该相信箇星事干，拨尔拉好晓得好相信，阿爹是在于我，我是在于阿爹。」

³⁹ Keh-tsao gyi-lah yi iao-siang k'ô Gyi; *Yiæ-su t'eh-c'ih gyi-lah siu-li, ky'i-de.*

³⁹ 箇遭其拉又要想柯其，耶稣脱出其拉手里，去了。

⁴⁰ Gyi yi tao Iah-dæn 'o-nга, Iah-'en 'ang si-li ky'i-deo go di-fōng; læ keh-deo deng-lôh. ⁴¹ Yiu hyü-to ny ing tao Gyi u-sen læ, ziu wô, "Iah-'en ih-yiang jing-tsih tu m-neh tso-ko: tsih-yiu Iah-'en kông-tao keh-go Nying shih-wô kyü-tang-kyü tu z jih-we-go." ⁴² Læ keh-deo ziu yiu hyü-to ny ing siang-sing Gyi.

⁴⁰ 其又到约但河外，约翰行洗礼起头个地方，来箇头庵落。⁴¹ 有许多人到其乌碎来，就话：「约翰一样神迹都呒得做过。只有约翰讲到箇个人说话句打句都是实惠个。」⁴² 来箇头就有许多人相信其。

I'e. XI.

YIU ih-go ny ing sang bing, *ming-z kyiao-leh Lah-sah-lu, z c'ih læ Pah-da-nyi, ziu-z Mô-li-üô teng Mô-li-üô tsi-me Mô-da-go hyiang-ts'eng.* ² (Ziu-z do hyiang-yiu djô-djô Cü *Yiæ-su*, pô zi-go deo-fah k'a-k'a Gyi-go kyiah keh-go Mô-li-üô, z gyi-go hyüong-di Lah-sah-lu sang-

bing-kæn.)³ Keh liang tsı-me ziu ts'a nying ky'i kyin Yiæ-su, z-ka wô, “Cü, Ng sô æ-sih-go cü-kwu yiu bing.”

有一个人生病，名字叫勒拉撒路，是出来伯大尼，就是马利亚等马利亚姊妹马大个乡村。²（就是驮香油搽搽主耶稣，把自个头发揩揩其个脚箇个马利亚，是其个兄弟拉撒路生病间。）³箇两姊妹就差人去见耶稣，是介话：「主，尔所爱惜个主顾有病。」

⁴ Yiæ-su t'ing-meng, ziu wô, “Keh-go bing feh-z zing-ts-ü si, z we-leh Jing-ming-go yüong-wô, s-teh Jing-ming-go Ng-ts we-leh keh-go bing hao teh-djôh yüong-wô.”

⁴ 耶稣听闻，就话：「箇个病弗是甚至于死，是为了神明个荣华，使得神明个儿子为了箇个病好得着荣华。」

⁵ Yiæ-su æ-sih Mô-da, teng gyi tsı-me, teng Lah-sah-lu.

⁵ 耶稣爱惜马大，等其姊妹，等拉撒路。

⁶ Kyi-jün t'ing-meng gyi yiu bing, ziu læ keh-deo deng-zōng liang nyih:⁷ 'eo-deo teng meng-du wô, “Ah-lah tsæ hao tao Yiu-t'a di-fông ky'i.”⁸ Meng-du teng Gyi wô, “Fu-ts, gying-læ Yiu-t'a nying iao-siang do zah-deo k'ang Ng, Ng wa iao tao keh-deo ky'i ma?”⁹ Yiæ-su we-teh wô, “Nyih-li ky'i feh-z yiu jih-nyi tin-cong ma? nying ziah-z nyih-li læ-kæn tseo, feh we pæn-tih, ing-we k'en-kyin shü-kæn-zōng-go

liang-kwōng: ¹⁰ ziah-z yia-tao læ-kæn tseo, z we pæn-tih, ing-we gyi
m̄-teh liang-kwōng.”

⁶ 既然听闻其有病，就来箇头庵上两日。⁷ 后头等门徒话：「阿拉再好到犹太地方去。」⁸ 门徒等其话：「夫子，近来犹太人要想
驮石头搘尔，尔还要到箇头去吗？」⁹ 耶稣回答话：「日里岂弗是有十二点钟吗？人若是日里来间走，弗会攤跌，因为看见世间上个亮光。¹⁰ 若是夜到来间走，是会攤跌，因为其呒得亮光。」

¹¹ Keh-go shih-wô kōng-hao, 'eo-deo teng gyi-lah wô, “Ah-lah beng-yiu Lah-sah-lu kw'eng-joh-de; Ngô ky'i eo gyi diao-kao.” ¹² Meng-du wô, “Cü, gyi ziah-z kw'eng-joh, tao we hao-gyi.” ¹³ Yiæ-su-go shih-wô z ts-tin gyi si: gyi-lah dao-z wô en-en-jün-jün kw'eng-joh-kæn. ¹⁴ Keh-tsao Yiæ-su ming-tōng-tōng teng gyi-lah wô, “Lah-sah-lu z si-de. ¹⁵ We-leh ng-lah-go yün-kwu Ngô hwun-hyi feh læ keh-deo, steh ng-lah hao siang-sing. Næn-kæn, ah-lah hao tao gyi u-dōng ky'i.”
¹⁶ To-mô, kyiao-leh Ti-t'u-mô, ziu teng dong-de meng-du wô, “Ah-lah yia hao ky'i, teng Gyi dô-kô si.”

¹¹ 箇个说话讲好，后头等其拉话：「阿拉朋友拉撒路困熟了。我去讴其调觉。」¹² 门徒话：「主，其若是困熟，倒会好其。」¹³ 耶稣个说话是指点其死。其拉道是话安安然然困熟间。¹⁴ 箇遭耶稣明当当等其拉话：「拉撒路是死了。¹⁵ 为了尔拉个缘故我欢喜弗来

箇头，使得尔拉好相信。难间，阿拉好到其乌荡去。」¹⁶ 多马，叫勒低土马，就等同队门徒话：「阿拉也好去，等其大家死。」

¹⁷ Yiæ-su tao-leh keh-deo, gyi læ veng-mo-li yi-kying s nyih de. ¹⁸ Keh Pah-da-nyi z teng Yiæ-lu-sah-leng siang-gying, da-iah ts'ô loh-li lu: ¹⁹ yiu hyü-to Yiu-t'a nyding tao Mô-da teng Mô-li-üô u-dông lækæn, we-leh gyi-lah hyüong-di-go z-ken iao en-väe gyi. ²⁰ Mô-da t'ing-meng Yiæ-su læ-de, ziu ky'i nyding-tsih Gyi: Mô-li-üô dzing-gyiu oh-li zo-kæn.

¹⁷ 耶稣到了箇头，其来坟墓里已经四日了。 ¹⁸ 箇伯大尼是等耶路撒冷相近，大约差六里路。 ¹⁹ 有许多犹太人到马大等马利亚乌荡来间，为了其拉兄弟个事干要安慰其。 ²⁰ 马大听闻耶稣来了，就去迎接其。 马利亚仍旧屋里坐间。

²¹ Mô-da teng Yiæ-su wô, “Cü, Ng ziah-z döng-deo læ-tong, ngô-go hyüong-di ve si-go. ²² Dæn-z ngô hyiao-teh, Ng ziu-z næn-kæn zebin iao gyiu Jing-ming soh-si, Jing-ming tu we s-peh Ng.” ²³ Yiæ-su teng gyi wô, “Ng-go hyüong-di we tsæ bô-ky'i-læ.” ²⁴ Mô-da teng Gyi wô, “Ngô hyiao-teh tao mah-go nyih-ts weh-cün-læ z-'eo gyi we bô-ky'i-læ.” ²⁵ Yiæ-su teng gyi wô, “Tsæ bô-ky'i-læ, teng weh-ming, ziu-z Ngô: siang-sing Ngô cü-kwu, ziu-z si, yi we weh-go; ²⁶ væn-pah weh-tong-go, siang-sing Ngô cü-kwu, üong-yün feh we si. Keh-go shih-wô

ng siang-sing feh?”²⁷ Mô-da teng Gyi wô, “Cü, z-go: ngô siang-sing Ng z Kyi-toh, Jing-ming-go Ng-ts, tông-kæ tao shü-kæn-zông læ go Cü-kwu.”

²¹ 马大等耶稣话: 「主，尔若是荡头来东，我个兄弟舖死个。」

²² 但是我晓得，尔就是难间随便要求神明啥西，神明都会赐拨尔。」²³ 耶稣等其话: 「尔个兄弟会再爬起来。」²⁴ 马大等其话: 「我晓得到末个日子活转来时候其会爬起来。」²⁵ 耶稣等其话: 「再爬起来，等活命，就是我。相信我主顾，就是死，又会活个。」

²⁶ 凡百活东个，相信我主顾，永远弗会死。箇个说话尔相信弗？」

²⁷ 马大等其话: 「主，是个。我相信尔是基督，神明个儿子，当该到世间上来个主顾。」

²⁸ Keh-sing shih-wô kông-hao, ziu ky'i t'eo-bun eo gyi-go ts-i-me Mô-li-üô, z-ka wô, “Sin-sang læ-de, læ-kæn eo ng.”²⁹ Mô-li-üô ih t'ing-meng, kw'a-kw'a lih-ky'i-læ, ziu tao Yiæ-su u-sen ky'i.³⁰ Keh-go z-'eo Yiæ-su wa m-neh tseo-tsing hyiang-ts'eng, wa læ Mô-da nyings-tsih Gyi go u-dông læ-kæn.³¹ Keh-sing teng Mô-li-üô dô-kô læ oh-lô læ-tih en-ƿe gyi go Yiu-t'a nyings, k'en-kyin Mô-li-üô kw'a-kw'a lih-ky'i-læ tseo-c'ih-ky'i, ziu keng-leh ky'i, z-ka wô, “Gyi tao veng-deo ky'i k'oh ky'i.”

²⁸ 箇星说话讲好，就去偷伴讴其个姊妹马利亚，是介话：「先生来了，来间讴尔。」²⁹ 马利亚一听闻，快快立起来，就到耶稣乌碎去。³⁰ 箇个时候耶稣还呒得走进乡村，还来马大迎接其个乌荡来间。³¹ 箇星等马利亚大家来屋落来的安慰其个犹太人，看见马利亚快快立起来走出去，就跟勒去，是介话：「其到坟头去哭去。」

³² Mô-li-üô tseo tao Yiæ-su u-sen, ih k'en-kyin ziu p'oh-tao Gyi-go kyiah-'ô, z-ka wô, “Cü, Ng ziah-z dông-deo læ-tong, ngô-go hyüong-di ve si-go.” ³³ Yiæ-su k'en-kyin Mô-li-üô læ-tih k'oh, wa-yiu dong-de læ-go Yiu-t'a ny ing yia læ-tih k'oh, ziu sông-sing-siang næn-ko, z-ka wô, ³⁴ “Ng-lah en gyi læ 'ah-li?” Gyi-lah wô, “Cü, læ k'en.” ³⁵ Yiæ-su ngæn-li c'ih-de. ³⁶ Yiu-t'a ny ing ziu wô, “Ts'ia-k'en Gyi dza-go æ-sih gyi.” ³⁷ Nen-cong yiu-teh-go wô, “Gyi z we k'æ hah-ts-go ngæn-tsing, næn-dao feh neng-keo s-teh keh-go ny ing feh si ma?”

³² 马利亚走到耶稣乌碎，一看见就扑倒其个脚下，是介话：「主，尔若是荡头来东，我个兄弟軾死个。」³³ 耶稣看见马利亚来的哭，还有同队来个犹太人也来的哭，就伤心相难过，是介话，³⁴ 「尔拉安其来何里？」其拉话：「主，来看。」³⁵ 耶稣眼泪出了。³⁶ 犹太人就话：「且看其咋个爱惜其。」³⁷ 内中有得个话：「其是会开瞎子个眼睛，难道弗能够使得箇个人弗死吗？」

³⁸ Yiæ-su yi sông-sing-siang, tseo tao veng-deo. *Veng z-go di-yüih, yiu ih-kw'e zah-deo kæ-kæn.* ³⁹ Yiæ-su wô, "Zah-deo do-ko-ts." Si-go cü-kwu tsi-me Mô-da teng Gyi wô, "Cü, yi-kying yiu ky'i-mi; ing-we yiu s nyih de." ⁴⁰ Yiæ-su teng gyi wô, "Ngô næn-dao m-neh teng ng wô-ko, ng ziah-z siang-sing, we k'en-kyin Jing-ming-go yüong-wô?" ⁴¹ Gyi-lah ziu do-ko si-nying tsông-kæn u-sen keh-kw'e zah-deo.

³⁸ 耶稣又伤心相，走到坟头。坟是个地穴，有一块石头盖间。

³⁹ 耶稣话：「石头驮过仔。」死个主顾姊妹马大等其话：「主，已经有气味。因为有四日了。」⁴⁰ 耶稣等其话：「我难道呒得等尔话过，尔若是相信，会看见神明个荣华？」⁴¹ 其拉就驮过死人葬间鸟碎箇块石头。

Yiæ-su ngæn-tsing dæ-ky'i, z-ka wô, "Ah-tia, Ng kyi-jün t'ing Ngô, Ngô zia-zia Ng." ⁴² Ngô hyiao-teh Ng z-djöng t'ing Ngô; peh-ko we-leh dön-ky'ün lih-tong keh-dziao nyiing ka kông, hao peh gyi-lah siang-sing z Ng ts'a Ngô læ-go." ⁴³ Keh-sing shih-wô kông-hao, ziu do-do sing-hyiang eo, z-ka wô, "Lah-sah-lu, tseo-c'ih-læ." ⁴⁴ Si-go cü-kwu ziu tseo-c'ih-læ; siu kyiah yiu mô-pu tsah-tih, min-k'ong yiu siu-kying pao-tih. Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Ka-k'æ-ts, peh gyi ky'i."

耶稣眼睛抬起，是介话：「阿爹，尔既然听我，我谢谢尔。⁴² 我晓得尔时常听我。不过为了团圆立东箇潮人介讲，好拨其拉相信

是尔差我来个。」⁴³ 箇星说话讲好，就大大声响讴，是介话：「拉撒路，走出来。」⁴⁴ 死个主顾就走出来。手脚有麻布扎的，面孔有手巾包的。耶稣等其拉话：「解开仔，拨其去。」

⁴⁵ Tao Mô-li-üô u-sen læ, k'en-kyin Yiæ-su tso-go z-ken keh-sing Yiu-t'a ny ing, gyi-lah yiu hyü-to siang-sing Gyi. ⁴⁶ Nen-cong yiu-sing tao Fah-li-sæ ny ing u-sen, pô. Yiæ-su tso-go z-ken t'ong-cü gyi-lah.

⁴⁵ 到马利亚乌碎来，看见耶稣做个事干箇星犹太人，其拉有许多相信其。⁴⁶ 内中有星到法利赛人乌碎，把耶稣做个事干通知其拉。

⁴⁷ Keh-sing tsi-s-deo teng Fah-li-sæ ny ing ziu jü-long kong-we, z-ka wô, “Keh-go Nying tso hyü-to jing-tsих, ah-lah dza long-fah? ⁴⁸ Ziah-z 'eo Gyi z-ka, cong-nying tu we siang-sing Gyi; Lo-mô ny ing ziu we læ mih-diao ah-lah di-föng, lo-liah ah-lah pah-sing.” ⁴⁹ Nen-cong yiu ih-go ny ing kyiao-leh Kæ-üô-fah, z keh nyin tso tsi-s-deo, gyi teng gyi-lah wô, “Ng-lah ih-ngæn feh hyiao-teh; ⁵⁰ wa feh ts'eng-tao, ih-go? ny ing we-leh pah-sing si, s-teh 'eh-koh feh we mih-diao, z ah-lah-go ih-cü.” ⁵¹ Keh-kyü shih-wô feh-z dzong gyi-zi ka kông: peh-ko keh nyin tso tsi-s-deo, gyi kông sin-cü shih-wô, wô Yiæ-su iao we-leh keh-go pah-sing si; ⁵² yia feh tæn-tsих we-leh keh-go pah-sing, wa iao siu-

jih-long keh-sing sən-k'æ-kæn Jing-ming-go ng-nô, peh gyi-lah tso ih-ko-sang.

⁴⁷ 箇星祭司头等法利赛人就聚拢公会，是介话：「箇个人做许多神迹，阿拉咋弄法？⁴⁸ 若是候其是介，众人都会相信其。罗马人就会来灭掉阿拉地方，掳掠阿拉百姓。」⁴⁹ 内中有一个人叫勒该亚法，「是箇年做祭司头，其等其拉话：『尔拉一眼弗晓得。⁵⁰ 还弗忖到，一个人为了百姓死，使得合国弗会灭掉，是阿拉个益处。』⁵¹ 箇句说话弗是从其自介讲。不过箇年做祭司头，其讲先知说话，话耶稣要为了箇个百姓死。⁵² 也弗单只为了箇个百姓，还要收拾拢箇星散开间神明个儿因，拨其拉做一个生。

⁵³ Dzong keh nyih yi-'eo, gyi-lah ziu siang-liang iao long-sah Yiæ-su. ⁵⁴ Keh-lah Yiæ-su feh tsæ læ Yiu-t'a nying cong-nyiang ming-tōng-tōng tseo; z li-k'æ keh-deo tao kw'ōng-iæ siang-gying-go di-fōng, tseo-tsing ih-go zing-li kyiao-leh Yi-fah-lin; ziu teng meng-du tæn-kôh keh-deo.

⁵³ 从箇日以后，其拉就商量要弄煞耶稣。⁵⁴ 箇拉耶稣弗再来犹太人中央明当当走。是离开箇头到旷野相近个地方，走进一个城里叫勒以法莲，就等门徒耽搁箇头。

⁵⁵ Yiu-t'a nying-go Yü-yüih-tsih siang-gying-de: tsih-k'eng-go zin-deo yiu hyü-to nying dzong hyiang-'ô zōng Yiæ-lu-sah-leng ky'i, iao

long zi kyih-zing.⁵⁶ Gyi-lah læ-kæn zing Yiæ-su, lih læ sing-din-li dô-kô læ-tih wô, “Ng-lah dza ts'eng? Gyi we feh læ siu tsih-k'eng ve?”⁵⁷ Keh-sing tsi-s-deo teng Fah-li-sæ ny ing yi-kying c'ih 'ao-ling, wô ziah yiu ny ing hyiao-teh Gyi-go 'ô-lôh, yüong læ t'ong-cü, hao peh gyi-lah ky'i k'ô Gyi.

⁵⁵ 犹太人个逾越节相近了。节肯个前头有许多人从乡下上耶路撒冷去，要弄自洁淨。⁵⁶ 其拉来间寻耶稣，立来圣殿里大家来的话：「尔拉咋付？其会弗来守节肯舎？」⁵⁷ 箇星祭司头等法利赛人已经出号令，话若有人晓得其个下落，用来通知，好拨其拉去柯其。

I'e. XII.

YÜ-YÜIH-TSIH-GO loh nyih zin-deo, Yiæ-su tao Pah-da-nyi læ, ziuz keh si-go Lah-sah-lu Yiæ-su peh gyi weh-cün-læ cü-kwu-go u-döng.² Læ keh-deo bæn-tsiu peh Yiæ-su ky'üoh; Mô-da læ-kæn tông-dzih; teng Gyi dong-zih-go cü-kwu Lah-sah-lu yia dzæ-nen.

逾越节个六日前头，耶稣到伯大尼来，就是箇死个拉撒路耶稣拨其活转来主顾个乌蕩。² 来箇头办酒拨耶稣吃，马大来间当值，等其同席个主顾拉撒路也在内。

³ Mô-li-üô do ih-kying ting hao ting kyü-go hyiang-yiu læ djô Yiæ-su-go kyiah, yi pô zi-go deo-fah k'a Gyi-go kyiah; mun-kæn oh-lô ziu p'eng-hyiang-de. ⁴ Yiu ih-go meng-du, z-go Kyüô-liah nyding, Si-meng-go ng-ts, Yiu-da, ziu-z 'eo-deo iao ma-diao Sin-sang cü-kwu, gyi wô, ⁵ "Keh-go hyiang-yiu 'o-feh ky'i ma sæn-jih-liang nyding-ts, feng peh gyüong-nyding?" ⁶ Gyi kông keh-kyü shih-wô, bing-fi iao kwu-djôh gyüong-nyding; ing-we z-go zeh-nyding, dzin-dæ z gyi do-tih-go, k'ông-tih-go *nyding-ts peh-djông* iao t'eo-go. ⁷ Yiæ-su wô, "Ts'ia ze gyi: gyi k'ông keh-go hyiang-yiu, z we-leh Ngô en-tsông nyih-ts-go yüong-dziang. ⁸ Ing-we ng-lah yiu gyüong-nyding dziang-t'ong dô-kô læ-tong; dæn-z mě-teh Ngô dziang-t'ong læ-tong."

³ 马利亚驮一斤顶好顶贵个香油来搽耶稣个脚，又把自个头发揩其个脚，满间屋落就喷香了。⁴ 有一个门徒，是个加略人，西门个儿子，犹大，就是后头要卖掉先生主顾，其话，⁵ 「箇个香油何弗去卖三十两银子，分拨穷人？」⁶ 其讲箇句说话，并非要顾着穷人。因为是个贼人，钱袋是其驮的个，园的个银子不常要偷个。⁷ 耶稣话，「且随其，其园箇个香油，是为了我安葬日子个用场。⁸ 因为尔拉有穷人长通大家来东，但是呒得我长通来东。」

⁹ Yiu ih-do-dziao Yiu-t'a nyding teh-cü Yiæ-su keh-deo læ-kæn, ziu læ, feh tæn-tsих we-leh Yiæ-su Zi, ping-ts'ia iao k'en Yiæ-su peh

gyi dzong si-nying cong-nyiang weh-cün-læ go Lah-sah-lu.¹⁰ Dæn-z
keh-sing tsı-s-deo tang-sön lin Lah-sah-lu yia iao long-sah:¹¹ ing-we
yiu: hyü-to Yiu-t'a nyiing we-leh gyi ky'i siang-sing Yiæ-su.

⁹ 有一大潮犹太人得知耶稣箇头来间，就来，弗单只为了耶稣
自，并且要看耶稣拨其从死人中央活转来个拉撒路。¹⁰ 但是箇星祭
司头打算连拉撒路也要弄煞。¹¹ 因为有许多犹太人为了其去相信耶
稣。

¹² Di-nyi nyih, læ siu tsih-k'eng keh-do-dziao nyiing, t'ing-meng
Yiæ-su tao Yiæ-lu-sah-leng læ-de,¹³ ziu do tsao-jü-go ô-ts, tseo-c'ih-
læ nyiing-tsih Gyi, hyiang-hyiang læ-tih eo, “O-sæn-nah! k'ao-djôh Cü
ming-deo læ-go Yi-seh-lih Wông-ti, z ing-kæ coh-tsæn-go!”¹⁴ Yiæ-su
zing-djôh ih-p'ih siao-li, ziu gyi-zông-ky'i, ziang Shü-li sia-tih wô,¹⁵
“Shing-go nön, hao-vong p'ô; ng-go Wông-ti gyi-leh ih-p'ih siao-li læ-
de.” [Sk. 9. 9.]¹⁶ Keh-sing z-ken Gyi meng-du ky'i-ts'u feh ming-bah:
teng-tao Yiæ-su ziu yüong-wô ts-'eo, dzæ-s kyi-teh yiu keh-go shih-wô
sia-tih ts-tin Gyi, yia yiu keh-sing z-ken teng Gyi tso-ko.

¹² 第二日，来守节肯箇大潮人，听闻耶稣到耶路撒冷来了，¹³
就驮枣树个桠枝，走出来迎接其，响响来的讴，「和散嘞！靠着主
名头来个以色列皇帝，是应该祝赞个！」¹⁴ 耶稣寻着一匹小驴，就
骑上去，像书里写的话，¹⁵ 「郁个因，好留怕。尔个皇帝骑勒一匹

小驴来了。」 [Sk. 9. 9.]¹⁶ 箇星事干其门徒起初弗明白。等到耶稣受荣华之后，才始记得有箇个说话写的指点其，也有箇星事干等其做过。

¹⁷ *Yiæ-su eo Lah-sah-lu tseo-c'ih veng-mo, peh gyi dzong si-nying cong-nyiang weh-cün-læ, keh-go z-'eo dô-kô læ-tong-go keh-pæn nying læ-tih tso te-tsing.* ¹⁸ *Sô-yi keh-dziao nying ky'i nying-tsih Gyi, ing-we t'ing-meng Gyi yiu keh-go jing-tsih tso-ko.* ¹⁹ *Fah-li-sæ nying dô-kô læ-tih wô, “Ts'ia-k'en, ng-lah z bah-lih-lih læ-tih tang-sön: 'en-t'in-'ô tu keng-djôh Gyi de.”*

¹⁷ 耶稣讴拉撒路走出坟墓，拨其从死人中央活转来，箇个时候大家来东个箇班人来的做对证。¹⁸ 所以箇潮人去迎接其，因为听闻其有箇个神迹做过。¹⁹ 法利赛人大家来的话，「且看，尔拉是白力力来的打算。咸天下都跟着其了。」

²⁰ *TÔNG tsih-k'eng z-'eo zôn-g-læ pa li-pa go cü-kwu yiu-sing Hyi-lah nying:* ²¹ *gyi-lah tao Kyüô-li-li-go Pah-sæ-da nying Fi-lih u-döng, teng gyi wô, “Sin-sang, ah-lah iao kyin-kyin Yiæ-su.”* ²² *Fi-lih ziу ky'i t'ong-cü En-teh-lih; En-teh-lih teng Fi-lih yi ky'i t'ong-cü Yiæ-su.*

²⁰ 当节肯时候上来拜礼拜个主顾有星希腊人。²¹ 其拉到加利利个伯赛大人腓力乌荡，等其话，「先生，阿拉要见见耶稣。」²² 腓

力就去通知安得烈，安得烈等腓力又去通知耶稣。

²³ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “Nying-go Ng-ts ziu yüong-wô go z-’eo yi-kying tao-de. ²⁴ Ngô tsing-tsing wô hyiang ng-lah dao, Ih-lih mah, ziah-z feh tih-lôh di-yang-li si, dzing-gyiu z ih-lih: ziah-z si, we pao-c’ih hyü-to lih-su læ. ²⁵ Æ-sih zi-go sing-ming cü-kwu, *fæn-cün* we sông-diao gyi; læ keh-go shü-kæn-zông k’en-ky’ing zi-go sing-ming cü-kwu, *fæn-cün* we pao-djün gyi tao üong-yün weh-ming. ²⁶ Ziah yiu ny ing voh-z Ngô, kæ keng-djôh Ngô; Ngô læ-kæn-go u-sen, voh-z Ngô cü-kwu, yia we læ-kæn: ziah yiu ny ing voh-z Ngô, Ah-tia we k’en-djong gyi. ²⁷ Yin-dzæ Ngô-go sing næn-ko; Ngô kæ dza wô-fah? Ah-tia, kyi Ngô min-diao keh-go z-’eo. Dæn-z Ngô z deh-we tao keh-go z-’eo læ-go. ²⁸ Ah-tia, yüong-wô Zi-go ming-deo.” Ziu dzong t’in yiu sing-hyiang c’ih-læ, z-ka wô, “Ngô yi-kying yüong-wô Ngô-go ming-deo ko-de, yia we tsæ yüong-wô gyi.”

²³ 耶稣回答其拉，话，「人个儿子受荣华个时候已经到了。 ²⁴ 我真真话向尔拉道，一粒麦，若是弗跌落地垟里死，仍旧是一粒。若是死，会爆出许多粒数来。²⁵ 爱惜自个性命主顾，反转会丧掉其；来箇个世间上看轻自个性命主顾，反转会保全其到永远活命。²⁶ 若有人服侍我，该跟着我。我来间个鸟碎，服侍我主顾，也会来间。若有人服侍我，阿爹会看重其。²⁷ 现在我个心难过。我该咋话

法？阿爹，救我免掉箇个时候。但是我是特为到箇个时候来个。²⁸
阿爹，荣华自个名头。」就从天有声响出来，是介话，「我已经荣
华我个名头过了，也会再荣华其。」

²⁹ Bōng-pin lih-tong keh-dziao ny ing t'ing-meng, ziu wô, “Dzæ-s
hyiang-le-ko-de:” yiu-teh-go wô, “Z t'in-s teng Gyi kông.” ³⁰ Yiæ-su
ing-ky'i, wô, “Keh-go sing-hyiang feh-z we-leh Ngô, z we-leh ng-lah
læ-go. ³¹ P'un-tön keh shü-kæn-zông z-'eo yin-dzæ tao-de: shü-kæn-
zông-go cü-tsæ yin-dzæ iao ken-c'ih-de. ³² Wa-yiu Ngô, ziah-z dzong
di-yang ka di-ky'i, ziu we la cong-nying tao Ngô u-sen læ.” ³³ Yiæ-su
kông keh-kyü shih-wô, z ts-tin Gyi-zi tsiang-læ iao dza-go si-fah.

²⁹ 旁边立东箇潮人听闻，就话，「才始响雷过了。」有得个
话，「是天使等其讲。」³⁰ 耶稣应起，话，「箇个声响弗是为了
我，是为了尔拉来个。³¹ 判断箇世间上时候现在到了。世间上个主
宰现在要赶出了。³² 还有我，若是从地垟介提起，就会拉众人到我
鸟碎来。」³³ 耶稣讲箇句说话，是指点其自将来要咋个死法。

³⁴ Keh-dziao ny ing we-teh Gyi wô, “Ah-lah t'ing-meng lih-fah
shü-li wô Kyi-toh we üong-yün læ-tong: Ng dza-we wô, Nying-go Ng-
ts pih iao di-zông-ky'i? Keh Nying-go Ng-ts z jü?” ³⁵ Yiæ-su teng gyi-
lah wô, “Liang-kwông wa-yiu ih-zông teng ng-lah dô-kô læ-tong. Ng-
lah ts'ing yiu keh-go liang-kwông læ-tong, hao tseo lu, k'ong-p'ô heh-

en ling-djôh ng-lah: tseo en-lu go cü-kwu feh hyiao-teh tao 'ah-li ky'i.

³⁶ Ng-lah ts'ing yiu liang-kwông læ-tong, hao siang-sing keh-go Liang-kwông, s-teh ng-lah hao tso kwÔng-ming-go nyung." Yiæ-su keh-sing shih-wô kÔng-hao, ziu ky'i, m-neh peh gyi-lah k'en-kyin de.

³⁴ 箇潮人回答其话，「阿拉听闻律法书里话基督会永远来东。尔咋会话，人个儿子必要提上去？箇人个儿子是谁？」³⁵ 耶稣等其拉话，「亮光还有一晌等尔拉大家来东。尔拉趁有箇个亮光来东，好走路，恐怕黑暗领着尔拉。走暗路个主顾弗晓得到何里去。³⁶ 尔拉趁有亮光来东，好相信箇个亮光，使得尔拉好做光明个人。」耶稣箇星说话讲好，就去，呒得拨其拉看见了。

³⁷ Se-tsih læ gyi-lah min-zin yiu ka hyü-to jing-tsih tso-ko, gyi-lah wa feh siang-sing Gyi: ³⁸ s-teh sin-cü Yi-sæ-üô shih-wô yiu yiao-nyiæn, z-ka wô, "Cü," yiu jü siang-sing ah-lah-go sing-sih? yiu jü k'en-kyin Cü-go siu-kwang hyin-c'ih-læ?" [Y. 53. 1.] ³⁹ Sô-yi gyi-lah feh neng-keo siang-sing, ing-we Yi-sæ-üô yi wô, ⁴⁰ "Gyi long-leh gyi-lah ngæn-tsing hah, long-leh gyi-lah sing ngang; s-teh gyi-lah ngæn-tsing ve k'en-kyin, sing-li ve ming-bah, yi feh we we-sing-cün-i, peh Ngô i gyi-lah hao." [Y. 6. 1.] ⁴¹ Keh-sing shih-wô z Yi-sæ-üô, k'en-kyin Yiæ-su yüong-wô, tin-djôh Gyi kÔng-go z-'eo, sô wô-go. ⁴² Se-tsih z-ka, ziu-z keh-sing kwun-fu yia yiu hyü-to siang-sing Gyi; tsih-z we-leh Fah-li-

sæ nying-go yün-kwu feh tsiao-jing, k'ong-p'ô ken-c'ih jü-we-dông.⁴³
Ing-we gyi-lah z hwun-hyi nying-go ts'ing-tsæn, wa ko-jü Jing-ming-
go ts'ing-tsæn.

³⁷ 虽即来其拉面前有介许多神迹做过，其拉还弗相信其。³⁸ 使得先知以赛亚说话有效验，是介话，「主，有谁相信阿拉个信息？有谁看见主个手梗显出来？」[Y. 53. 1.]³⁹ 所以其拉弗能够相信，因为以赛亚又话，⁴⁰ 「其弄勒其拉眼睛瞎，弄勒其拉心硬。使得其拉眼睛蛤看见，心里蛤明白，又弗会回心转意，拨我医其拉好。」[Y. 6. 1.]⁴¹ 箕星说话是以赛亚，看见耶稣荣华，点着其讲个时候，所话个。⁴² 虽即是介，就是箕星官府也有许多相信其。只是为了法利赛人个缘故弗招认，恐怕赶出聚会堂。⁴³ 因为其拉是欢喜人个称赞，还过如神明个称赞。

⁴⁴ Yiæ-su hyiang-hyiang eo, z-ka wô, "Væn-pah siang-sing Ngô, feh-z siang-sing Ngô, z siang-sing ts'a Ngô læ Cü-kwu:⁴⁵ k'en-kyin Ngô, yia z k'en-kyin ts'a Ngô læ Cü-kwu.⁴⁶ Ngô tao! shü-kæn-zông læ, z-go liang-kwông, s-teh væn-pah siang-sing Ngô cü-kwu feh we deng læ heh-en li-hyiang.⁴⁷ Ziah yiu nying t'ing-meng Ngô-go shih-wô wa feh siang-sing, Ngô feh ding gyi ze: ing-we Ngô feh-z læ ding shü-kæn-zông-go ze, z kyi shü-kæn-zông læ-go.⁴⁸ Ky'i-diao? Ngô, feh ziu Ngô-go shih-wô cü-kwu, yiu ih-go we ding gyi ze, ziu-z Ngô sô

kōng-ko-go dao-li, tao mah-go nyih-ts gyi we ding gyi ze.⁴⁹ Ing-we Ngô feh-z Zi c'ih cü-i kōng-go, z ts'a Ngô læ Ah-tia feng-fu Ngô kæ dza kōng dza wô-go:⁵⁰ Ngô yia hyiao-teh Gyi-go feng-fu z üong-yün weh-ming. Keh-lah Ngô læ-tih kōng-go, z tsiao Ah-tia wô hyiang Ngô dao ka kōng-go."

⁴⁴ 耶稣响响讴，是介话，「凡百相信我，弗是相信我，是相信差我来主顾。⁴⁵ 看见我，也是看见差我来主顾。⁴⁶ 我到世间上来，是个亮光，使得凡百相信我主顾弗会庵来黑暗里向。⁴⁷ 若有人听闻我个说话还弗相信，我弗定其罪。因为我弗是来定世间上个罪，是救世间上来个。⁴⁸ 弃掉我，弗受我个说话主顾，有一个会定其罪，就是我所讲过个道理，到末个日子其会定其罪。⁴⁹ 因为我弗是自出主意讲个，是差我来阿爹吩咐我该咋讲咋话个。⁵⁰ 我也晓得其个吩咐是永远活命。箇拉我来的讲个，是照阿爹话向我道介讲个。」

I'e. XIII.

YÜ-YÜIH tsih-k'eng-go zin-deo, Yiæ-su hyiao-teh Gyi li-k'æ shü-kæn-zōng tao Ah-tia u-sen ky'i-go z-'eo tao-de, Gyi-zi-go nying læ shü-kæn-zōng læ-tong-go, *ih-hyiang* æ-sih gyi-lah, *ih-dzih* tao ti yia æ-sih gyi-lah.² Yia-væn læ-tong ky'üoh-go z-'eo, (mo-kwe yi-kying ying-

dong Kyüô-liah nying Si-meng-go *ng-ts* Yiu-da-go sing, s-teh gyi madio Yiæ-su;) ³ Yiæ-su se-tsih *hyiao-teh* Ah-tia yiu væn-veh kao-dæ Gyi siu-li, *hyiao-teh* z dzong Jing-ming ka c'ih-læ, yia z tao Jing-ming ka ky'i; ⁴ dzong ky'üoh-væn *u-sen* bô-ky'i-læ, t'eh-diao i-zông, do-leh siu-kying kyiao læ sing-pin; ⁵ keh-tsao kyiah-dong-li tsi-leh shü, gyiang meng-du-go kyiah, yi yüong kyiao-tih-go siu-kying k'a-k'a gyi.

逾越节肯个前头，耶稣晓得其离开世间上到阿爹乌碎去个时候到了，其自个人来世间上来东个，一向爱惜其拉，一直到底也爱惜其拉。²夜饭来东吃个时候，（魔鬼已经引动加略人西门个儿子犹大个心，使得其卖掉耶稣；）³耶稣虽即晓得阿爹有万物交代其手里，晓得是从神明介出来，也是到神明介去；⁴从吃饭乌碎爬起来，脱掉衣裳，驮勒手巾缴来身边；⁵箇遭脚桶里齒勒水，澆门徒个脚，又用缴的个手巾揩揩其。

⁶ Tao-leh Si-meng Pe-teh-go *u-sen*, Pe-teh ziu teng Gyi wô, “Cü, Ng soh iao gyiang ngô-go kyiah?”⁷ Yiæ-su we-teh gyi wô, “Ngô læ-tih tso-go, ng næn-kæn feh *hyiao-teh*, 'eo-deo we *hyiao-teh-gyi*.”⁸ Pe-teh teng Gyi wô, “Ng üong feh k'o-yi gyiang ngô-go kyiah.” Yiæ-su we-teh gyi wô, “Ngô ziah feh gyiang ng, ng teng Ngô m-veng.”⁹ Si-meng Pe-teh teng Gyi wô, “Cü, feh tæn-tsih ngô-go kyiah, wa-yiu siu teng deo.”¹⁰ Yiæ-su teng gyi wô, “Nyüoh gyiang-ko-liao cü-kwu tsih-siao gyiang

kyiah, gyi z weng-sing ken-zing: ng-lah yia z ken-zing, peh-ko m-neh long-tsong.”¹¹ Gyi hyiao-teh iao ma Gyi diao cü-kwu z jü, keh-lah wô, “M-neh long-tsong ken-zing.”

⁶ 到了西门·彼得个乌碎，彼得就等其话：『主， 尔啥要澆我个脚？』⁷ 耶稣回答其话：『我来的做个， 尔难间弗晓得， 后头会晓得其。』⁸ 彼得等其话：『尔永弗可以澆我个脚。』耶稣回答其话：『我若弗澆尔， 尔等我呒分。』⁹ 西门·彼得等其话：『主， 弗单只我个脚， 还有手等头。』¹⁰ 耶稣等其话：『肉澆过了主顾只消澆脚， 其是浑身干淨。尔拉也是干淨， 不过呒得拢总。』¹¹ 其晓得要卖其掉主顾是谁， 箴拉话：『呒得拢总干淨。』

¹² *Yiæ-su gyiang-hao gyi-lah-go kyiah, c'ün-hao Zi-go i-zōng, ziutœ zo-long, z-ka wô, “Ngô dzæ-s teng ng-lah tso-ko-go, ng-lah hyiao-teh feh?*¹³ *Ng-lah ts'ing-hwu Ngô z Sin-sang, z Cü; ng-lah-go shih-wô yia feh ts'o, ing-we Ngô z-go.*¹⁴ *Ka-ni Ngô, z-go Cü, z-go Sin-sang, ziah-z gyiang ng-lah-go kyiah, ng-lah-go kyiah yia kæ dô-kô gyiang-læ-gyiang-ky'i.*¹⁵ *Ngô yiu ih-go pông-yiang peh ng-lah k'en, hao peh ng-lah ky'i tso, ziang Ngô teng ng-lah tso-ko ih-yiang-go.*¹⁶ *Ngô tsing-tsing wô hyiang ng-lah dao, Nu-boh m-neh do-jü gyi cü-nying-kô; ts'a-læ-go yia m-neh do-jü ts'a gyi læ cü-kwu.*¹⁷ *Ng-lah ziah-z hyiao-teh keh-sing z-ken, ka ky'i tso, ziui yiu foh-ky'i.*¹⁸ *Ngô læ-tih wô-go, feh-z*

ts-tin ng-lah long-tsong; Ngô sô t'iao-shün-go cü-kwu Ngô hyiao-teh-go: peh-ko iao s-teh Sing-shü yiu yiao-nyiæn, z-ka wô, ‘Teng Ngô dô-kô ky'üoh væn go cü-kwu t'iao-ky'i kyiah-'eo-keng læ t'ih Ngô.’ [S. 41. 9.]¹⁹ [1] Næn-kæn, keh-go z-ken feh-zing tso-dzing zin-deo, Ngô sin wô hyiang ng-lah dao; teng-tao z-ken tso-dzing ts-'eo s-teh ng-lah hao siang-sing Ngô z jü.²⁰ Ngô tsing-tsing wô hyiang ng-lah dao, Væn-pah tsih-ziu Ngô sô ts'a-ky'i-go cü-kwu, ziu-z tsih-ziu Ngô; tsih-ziu Ngô, ziu-z tsih-ziu ts'a Ngô læ Cü-kwu.”

¹² 耶穌澆好其拉个脚，穿好自个衣裳，就再坐拢，是介话：『我才始等尔拉做过个，尔拉晓得弗？¹³ 尔拉称呼我是先生，是主。尔拉个说话也弗错，因为我是個。¹⁴ 介呢我，是个主，是个先生，若是澆尔拉个脚，尔拉个脚也该大家澆来澆去。¹⁵ 我有一个榜样拨尔拉看，好拨尔拉去做，像我等尔拉做过一样个。¹⁶ 我真真话向尔拉道，奴仆呒得大如其主人家。差来个也呒得大如差其来主顾。¹⁷ 尔拉若是晓得箇星事干，介去做，就有福气。¹⁸ 我来的话个，弗是指点尔拉拢总。我所挑选个主顾我晓得个。不过要使得圣书有效验，是介话，『等我大家吃饭个主顾挑起脚后跟来踢我。』[S. 41. 9.]¹⁹ 难间^[1]，箇个事干弗曾做成前头，我先话向尔拉道。等到事干做成之后使得尔拉好相信我是谁。²⁰ 我真真话向尔拉道，凡百接受我所差去个主顾，就是接受我。接受我，就是接受差我来主顾。』

[1] 'Ôh wô, dzong-ts'-eo. 或话，从此以后。（原注）

²¹ Yiæ-su kông-hao keh-sing shih-wô, sing-li ziu næn-ko, tso te-tsing z-ka wô, “Ngô tsing-tsing wô hyiang ng-lah dao, Ng-lah cong-nyiang yiu ih-go iao ma-diao Ngô.” ²² Meng-du ziu dô-kô ng k'en ngô, ngô k'en ng; ts'eng-feh-c'ih Gyi læ-tih wô jü. ²³ Yiu ih-go meng-du gæ-djôh Yiæ-su hyüong-kwun-deo ky'üoh-væn, z Yiæ-su sô æ-sih-go cü-kwu; ²⁴ Si-meng Pe-teh cü-pô kyüih-kyüih, iao gyi meng Yiæ-su z wô jü. ²⁵ Gyi ziu gæ-tao Yiæ-su-go hyüong-kwun-deo, teng Gyi wô, “Cü, z jü?” ²⁶ Yiæ-su we-teh gyi wô, “Ngô [1]weng ping di peh gyi cü-kwu, ziu-z.” Ziu weng ih-ngæn ping, di peh Kyüô-liah nyding Si-meng-go ng-ts Yiu-da.

²¹ 耶稣讲好箇星说话，心里就难过，做对证是介话：『我真真话向尔拉道，尔拉中央有一个要卖掉我。』²² 门徒就大家尔看我，我看尔。忖弗出其来的话谁。²³ 有一个门徒戤着耶稣胸腕头吃饭，是耶稣所爱惜个主顾。²⁴ 西门·彼得嘴巴蹶蹶，要其问耶稣是话谁。²⁵ 其就戤到耶稣个胸腕头，等其话：『主，是谁？』²⁶ 耶稣回答其话：『我搵饼递拨其主顾，就是。』就搵一眼饼，递拨加略人西门个儿子犹大。

[1] Weng ping; yiu-teh fæn weng ih-yiang tong-si. 捅饼，有得翻搵一样东西。

（原注）

²⁷ Keh-go ping *tsih-ziu* ts-‘eo, Sah-dæn ziu jih-tsing gyi sing-li. Yiæ-su teng gyi wô, “Ng sô tso-go, tso-leh kw‘a-tin.” ²⁸ Dong-zih-go cü-kwu m-nying hyiao-teh Gyi we-leh soh-go z-ken teng gyi kōng keh-kyü shih-wô: ²⁹ yiu-sing, ing-we dzin-dæ z Yiu-da do-tih-go, dao-z Yiæ-su eo gyi ky‘i ma ko-tsih yüong-go tong-si; ‘ôh-tsia do-tin dong-din peh gyüong-nying.

²⁷ 箇个饼接受之后，撒但就入进其心里。耶稣等其话：『尔所做個，做勒快点。』²⁸ 同席个主顾呒人晓得其为了啥个事干等其讲箇句说话。²⁹ 有星，因为钱袋是犹大驮的个，道是耶稣讴其去买过节用个东西。或者驮点铜钿拨穷人。

²⁹ Yiu-da tsih-ziu-leh keh-go ping, lih-k‘eh ziu tseo-c‘ih-de: *keh-go* z-‘eo z yia-tao.

³⁰ 犹大接受了箇个饼，立刻就走出了。箇个时候是夜到。

³¹ *YIU-DA* tseo-c‘ih-ts, Yiæ-su ziu wô, “Næn-kæn Nying-go Ng-ts yiu yüong-wô, Jing-ming dzæ-ü Gyi yia yiu yüong-wô. ³² Jing-ming ziah-z dzæ-ü Gyi yiu yüong-wô, yia we dzæ-ü Zi yüong-wô Nying-go Ng-ts, ping-ts‘ia lih-k‘eh we yüong-wô Gyi. ³³ Ngô siao-nying, Ngô wa-yiu ih-zōng teng ng-lah dô-kô læ-tong. Ng-lah tsiang-læ we zing Ngô; ziang Ngô *zin-deo* wô hyiang Yiu-t‘a nyding dao, ‘Ngô ky‘i-go u-sen ng-lah feh neng-keo tao,’ Ngô næn-kæn yia wô hyiang ng-lah dao. ³⁴ Ngô

keh-tsao c'ih ih-go sing 'ao-ling peh ng-lah, iao ng-lah dô-kô siang-æ; tsing-ziang Ngô æ-sih ng-lah, iao ng-lah yia z-ka dô-kô siang-æ. ³⁵ Ng-lah ziah dô-kô siang-æ, cong-nying ziu we hyiao-teh ng-lah z Ngô-go meng-du.”

³¹ 犹大走出仔，耶稣就话：『难间人个儿子有荣华，神明在于其也有荣华。³² 神明若是在于其有荣华，也会在于自荣华人个儿子，并且立刻会荣华其。³³ 我小人，我还有一晌等尔拉大家来东。尔拉将来会寻我。像我前头话向犹太人道，『我去做个乌碎尔拉弗能够到。』我难间也话向尔拉道。³⁴ 我箇遭出一个新号令拨尔拉，要尔拉大家相爱。正像我爱惜尔拉，要尔拉也是介大家相爱。³⁵ 尔拉若大家相爱，众人就会晓得尔拉是我个门徒。』

³⁶ Si-meng Pe-teh teng Gyi wô, “Cü, Ng iao tao 'ah-li ky'i?” Yiæ-su we-teh gyi wô, “Ngô ky'i-go u-dông, ng yin-dzæ feh neng-keo keng Ngô; 'eo-deo z we keng Ngô.” ³⁷ Pe-teh teng Gyi wô, “Cü, ngô dza-we næn-kæn feh neng-keo keng Ng? Ngô we-leh Ng, ziu-z sing-ming yia we ky'i-diao.” ³⁸ Yiæ-su we-teh gyi wô, “Ng we-leh Ngô we ky'i-diao sing-ming ma? Ngô tsing-tsing wô hyiang ng dao, Kyi feh-zing di-go zin-deo, ng we sæn-tsao feh tsiao-jing Ngô.”

³⁶ 西门·彼得等其话：『主，尔要到何里去？』耶稣回答其话：『我去做个乌荡，尔现在弗能够跟我。后头是会跟我。』³⁷ 彼得等其

话：『主，我咋会难间弗能够跟尔？我为了尔，就是性命也会弃掉。』³⁸ 耶稣回答其话：『尔为了我会弃掉性命吗？我真真话向尔道，鸡弗曾啼个前头，尔会三遭弗招认我。』』

I'e. XIV.

“Ng-lah-go sing-li hao-vong næn-ko: hao siang-sing Jing-ming, yia hao siang-sing Ngô.² Ngô Ah-tia-go oh-lô yiu hyü-to vông-ts læ-kæn; ziah-z mĕ-teh, Ngô tsong sin wô hyiang ng-lah dao-de: Ngô ky'i we-leh ng-lah be-bæn u-sen.³ Ngô ziah-z ky'i we-leh ng-lah be-bæn u-sen, pih-ding tsæ læ, tsih ng-lah tao Ngô u-sen ky'i; s-teh Ngô sô læ-kæn-go u-sen ng-lah yia hao læ-kæn.⁴ Ngô ky'i-go u-sen ng-lah hyiao-teh-go, gyi-go lu yia hyiao-teh-go.”

「尔拉个心里好甯难过。好相信神明，也好相信我。² 我阿爹个屋落有许多房子来间，若是呒得，我总先话向尔拉道了。我去为了尔拉备办乌碎。³ 我若是去为了尔拉备办乌碎，必定再来，接尔拉到我乌碎去。使得我所来间个乌碎尔拉也好来间。⁴ 我去个乌碎尔拉晓得个，其个路也晓得个。」

⁵ To-mô teng Gyi wô, “Cü, Ng ky'i-go u-sen ah-lah feh hyiao-teh; dza neng-keo hyiao-teh gyi lu ni?”⁶ Yiæ-su teng gyi wô, “Ngô z-go lu,

z-go tsing dao-li, z-go weh-ming: ziah feh-z dzong Ngô, m-nying hao tao Ah-tia u-sen ky'i. ⁷ Ng-lah ziah-z nying-teh Ngô, z-jün yia nying-teh Ngô Ah-tia: dzong-kying-yi-'eo ng-lah z nying-teh Gyi, ping-ts'ia yi-kying k'en-kyin Gyi ko-de.”

⁵ 多马等其话：「主，尔去个乌碎阿拉弗晓得，咋能够晓得其路呢？」⁶ 耶稣等其话：「我是个路，是个真道理，是个活命。若弗是从我，呒人好到阿爹乌碎去。⁷ 尔拉若是认得我，自然也认得我阿爹。从今以后尔拉是认得其，并且已经看见其过了。」

⁸ Fi-lih teng Gyi wô, “Cü, peh ah-lah k'en-kyin Ah-tia, ziu keo-de.” ⁹ Yiæ-su teng gyi wô, “Fi-lih, Ngô ka-sing nyih-ts teng ng-lah dô-kô læ-tong, ng wa we feh nying-teh Ngô ma? K'en-kyin Ngô, ziu-z k'en-kyin Ah-tia; ka-ni, ng dza-we wô, ‘Peh ah-lah k'en-kyin Ah-tia.’ ¹⁰ Ng næn-dao feh siang-sing Ngô z dzæ-ü Ah-tia, Ah-tia dzæ-ü Ngô? Ngô teng ng-lah læ-tih kông-go shih-wô, feh-z dzong Ngô-zi ka kông-go; deng læ Ngô sing-zông go Ah-tia, z Gyi læ-tih tso keh-sing z-ken.

⁸ 腓力等其话：「主，拨阿拉看见阿爹，就够了。」⁹ 耶稣等其话：「腓力，我介星日子等尔拉大家来东，尔还会弗认得我吗？看见我，就是看见阿爹。介呢，尔咋会话，『拨阿拉看见阿爹。』¹⁰ 尔难道弗相信我是于阿爹，阿爹在于我？我等尔拉来的讲个说

话，弗是从我自介讲个。庵来我身上个阿爹，是其来的做箇星事干。

¹¹ “Ngô z dzæ-ü Ah-tia, Ah-tia dzæ-ü Ngô, keh-go shih-wô yüong siang-sing Ngô: ziah feh-z ka, hao we-leh keh-sing tso-go z-ken siang-sing Ngô. ¹² Ngô tsing-tsing wô hyiang ng-lah dao, Siang-sing Ngô cü-kwu, Ngô sô tso-go z-ken gyi tsiang-læ yia iao tso, ping-ts'ia do-jü keh-sing z-ken yia iao tso; ing-we Ngô tao Ngô Ah-tia u-sen ky'i. ¹³ Ng-lah k'ao-djôh Ngô-go ming-deo ze-bin iao gyiu soh-si, Ngô we tso-dzing, s-teh Ah-tia dzæ-ü Ng-ts yiu yüong-wô. ¹⁴ Ziah-z k'ao-djôh Ngô-go ming-deo iao gyiu soh-si, Ngô-zi we tso-dzing.

¹¹ 「我是在于阿爹，阿爹在于我，箇个说话用相信我。若弗是介，好为了箇星做个事干相信我。¹² 我真真话向尔拉道，相信我主意，我所做个事干其将来也要做，并且大如箇星事干也要做。因为我到我阿爹鸟碎去。¹³ 尔拉靠着我个名头随便要求啥西，我会做成，使得阿爹在于儿子有荣华。¹⁴ 若是靠着我个名头要求啥西，我自会做成。

¹⁵ “Ng-lah ziah-z æ-kying Ngô, yüong pao-siu Ngô-go 'ao-ling. ¹⁶ Ngô we gyiu Ah-tia, Gyi ziu we s-peh ng-lah wa-yiu ih-go Pao-kô Cü-kwu, hao üong-yün teng ng-lah dô-kô deng-tong: ¹⁷ ziu-z tsing dao-li-go Sing-Ling; shü-kæn-zông sô feh neng-keo tsih-ziu-go, ing-we k'en

Gyi feh-kyin, yia feh nying-teh Gyi; ng-lah z nying-teh Gyi go, ing-we Gyi z teng ng-lah dô-kô deng-tong, yia we læ ng-lah sing li-hyiang.¹⁸ Ngô feh we eo ng-lah *ziang* m-tia-m-nyiang ka læ-tong: Ngô we tao ng-lah u-sen læ.¹⁹ Tsæ z ih-zôn, shü-kæn-zôn feh we k'en-kyin Ngô; ng-lah z we k'en-kyin Ngô: ing-we Ngô z weh-tong, ng-lah yia we weh-tong.²⁰ Tao keh-go nyih-ts, ng-lah we hyiao-teh Ngô z dzæ-ü Ngô Ah-tia, ng-lah dzæ-ü Ngô, Ngô? dzæ-ü ng-lah.²¹ Yiu Ngô-go 'ao-ling læ-tih yi pao-siu gyi go cü-kwu, ziu-z æ-kying Ngô: æ-kying Ngô cü-kwu, Ngô Ah-tia we æ-sih gyi, Ngô yia we æ-sih gyi, we hyin-c'ih Ngô-zi peh gyi k'en."

¹⁵ 「尔拉若是爱敬我，用保守我个号令。¹⁶ 我会求阿爹，其就会赐拨尔拉还有一个保家主顾，好永远等尔拉大家庵东。¹⁷ 就是真道理个圣灵。世间上所弗能够接受个，因为看其弗见，也弗认得其。尔拉是认得其个，因为其是等尔拉大家庵东，也会来尔拉心里向。¹⁸ 我弗会讴尔拉像呒爹呒娘介来东。我会到尔拉鸟碎来。¹⁹ 再是一晌，世间上弗会看见我。尔拉是会看见我。因为我是活东，尔拉也会活东。²⁰ 到箇个日子，尔拉会晓得我是在于我阿爹，尔拉在于我，我在于尔拉。²¹ 有我个号令来的又保守其个主顾，就是爱敬我。爱敬我主顾，我阿爹会爱惜其，我也会爱惜其，会显出我自拨其看。」

²² Yiu-da, feh-z keh Kyüô-liah-go Yiu-da, gyi teng Yiæ-su wô, “Cü, Ng we hyin-c'ih Zi peh ah-lah k'en, feh peh shü-kæn-zông k'en, keh z dza-go?” ²³ Yiæ-su We-teh gyi wô, “Ziah yiu nyiing æ-kying Ngô, gyi we pao-siu Ngô-go dao-li; Ngô-go Ah-tia we æ-sih gyi, Ah-lah we tao gyi u-sen læ, ping-ts'ia teng gyi dô-kô deng-tong.” ²⁴ Feh æ-kying Ngô cü-kwu, z feh pao-siu Ngô-go dao-li: wa-yiu ng-lah sô t'ing-meng keh-go dao-li, feh-z Ngô-zi-go, z ts'a Ngô læ Ah-tia-go.

²² 犹大，弗是箇加略个犹大，其等耶稣话：「主，尔会显出自拨阿拉看，弗拨世间上看，箇是咋个？」²³ 耶稣回答其话：「若有人爱敬我，其会保守我个道理。我个阿爹会爱惜其，阿拉会到其鸟碎来，并且等其大家庵东。²⁴ 弗爱敬我主顾，是弗保守我个道理。还有尔拉所听闻箇个道理，弗是我自个，是差我来阿爹个。

²⁵ “Ngô wa teng ng-lah dô-kô læ-tong, yiu keh-sing shih-wô kông peh ng-lah t'ing: ²⁶ dæn-z keh Pao-kô Cü-kwu, ziu-z Sing-Ling, Ah-tia dzæ-ü Ngô-go ming-deo iao ts'a-læ-go, Gyi we yiang-yiang kao hyiang ng-lah dao, yia we s-teh ng-lah kyi-teh-tao Ngô væn-pah teng ng-lah sô kông-go.

²⁵ 「我还等尔拉大家来东，有箇星说话讲拨尔拉听。²⁶ 但是箇保家主顾，就是圣灵，阿爹在于我个名头要差来个，其会样样教向尔拉道，也会使得尔拉记得到我凡百等尔拉所讲个。

²⁷ “Ngô yiu en-tæn yi-lôh peh ng-lah, Ngô pô Zi-go en-tæn s-peh ng-lah; Ngô s-peh ng-lah, feh ziang shü-kæn-zōng s-peh ng-lah ka. Ng-lah-go sing hao-vong næn-ko, yia hao-vong p’ô. ²⁸ Ng-lah yi-kying t’ing-meng Ngô wô, ‘Ngô iao ky’i, Ngô yi we tao ng-lah u-sen læ:’ ziah-z æ-kying Ngô, Ngô wô, ‘Tao Ah-tia u-sen ky’i,’ ng-lah tsong we hwun-hyi; ing-we Ah-tia z do-jü Ngô. ²⁹ Næn-kæn, z-ken wa feh-zing tso-dzing, Ngô sin wô hyiang ng-lah dao; teng-tao z-ken tso-dzing ts-’eo, s-teh ng-lah hao siang-sing.

²⁷ 「我有安耽遗落拨尔拉，我把自个安耽赐拨尔拉。我赐拨尔拉，弗像世间上赐拨尔拉介。尔拉个心好留难过，也好留怕。²⁸ 尔拉已经听闻我话，『我要去，我又会到尔拉乌碎来。』若是爱敬我，我话，『到阿爹乌碎去，』尔拉总会欢喜。因为阿爹是大如我。²⁹ 难间，事干还弗曾做成，我先话向尔拉道。等到事干做成之后，使得尔拉好相信。

³⁰ “Ngô yi-’eo m-to-siao shih-wô hao teng ng-lah kông; ing-we keh shü-kæn-zōng-go cü-tsæ læ-de, tsih-z teng Ngô m-kwæn-dzih: ³¹ peh-ko z-ken ky’iah-leh z-ka, s-teh shü-kæn-zōng hao hyiao-teh Ngô z æ-kying Ah-tia, yia z tsiao Ah-tia feng-fu Ngô ka tso-go. Bô-ky’i, ah-lah hao li-k’æ dông-deo ky’i-de.”

³⁰ 「我以后呒多少说话好等尔拉讲。因为箇世间上个主宰来了，只是等我呒关涉。³¹ 不过事干却勒是介，使得世间上好晓得我是爱敬阿爹，也是照阿爹吩咐我介做个。爬起，阿拉好离开荡头去了。」

I'e. XV.

“NGÔ z tsing-go bu-dao jü; Ngô Ah-tia z cong-jü-go S-vu.² Vænpah læ Ngô-go sing-zōng feh kyih ko-ts go ô-ts, Gyi we tsôh-diao: vænpah kyih ko-ts go ô-ts, Gyi we tsiu-coh ken-zing, s-teh gyi kyih ko-ts yü-kô to.³ Ng-lah we-leh Ngô teng ng-lah kông-go dao-li z yi-kying ken-zing-de.⁴ Iao ng-lah deng læ Ngô-go sing-zōng, Ngô deng læ ng-lah sing-zōng. Tsing-ziang ih-tiao ô-ts, ziah feh deng læ bu-dao jü-go sing-zōng, zi feh neng-keo kyih ko-ts; ng-lah feh deng læ Ngô-go sing-zōng, yia z-ka.

「我是真个葡萄树；我阿爹是种树个师父。² 凡百来我个身上弗结果子个桠枝，其会斫掉。凡百结果子个桠枝，其会周捉干淨，使得其结果子愈加多。³ 尔拉为了我等尔拉讲个道理是已经干淨了。⁴ 要尔拉庵来我个身上，我庵来尔拉身上。正像一吊桠枝，若

弗庵来葡萄树个身上，自弗能够结果子。尔拉弗庵来我个身上，也是介。

⁵ “Ngô z-go bu-dao jü, ng-lah z-go ô-ts. Væn-pah deng læ Ngô-go sing-zōng, wa-yiu Ngô deng læ gyi-go sing-zōng cü-kwu, gyi we kyih hyü-to ko-ts: ing-we ^[1]m̄-teh Ngô, ng-lah ih-yiang tu feh neng-keo tso.

⁶ Ziah yiu nying feh deng læ Ngô-go sing-zōng, iao ziang ô-ts ka k'ang-leh nga-deo, peh gyi sao-diao; ziu siu-jih-long tiu-leh ho-li me-diao. ⁷ Ziah-z ng-lah deng læ Ngô-go sing-zōng, Ngô-go shih-wô deng læ ng-lah sing li-hyiang, ze-bin iao gyiu soh-si, tsong we teng ng-lah tso-dzing. ⁸ Ng-lah ziah-z kyih hyü-to ko-ts, Ngô-go Ah-tia yiu yüong-wô; z-ka ng-lah we tso Ngô-go meng-du.

⁵ 「我是个葡萄树，尔拉是个桠枝。凡百庵来我个身上，还有我庵来其个身上主顾，其会结许多果子。因为呒得我^[1]，尔拉一样都弗能够做。⁶ 若有人弗庵来我个身上，要像桠枝介揩勒外头，拔其燥掉。就收拾拢丢勒火里焜掉。⁷ 若是尔拉庵来我个身上，我个说话庵来尔拉心里向，随便要求啥西，总会等尔拉做成。⁸ 尔拉若是结许多果子，我个阿爹有荣华。是介尔拉会做我个门徒。」

[1] 'Ôh wô, ziah-z teng Ngô kah-k'æ. 或话，若是等我隔开。（原注）

⁹ “Tsing-ziang Ah-tia æ-sih Ngô, Ngô yia z-ka æ-sih ng-lah: ng-lah yüong djōng-djōng deng læ Ngô-go æ-sih li-hyiang. ¹⁰ Ng-lah ziah-

z pao-siu Ngô-go 'ao-ling, ziu we deng læ Ngô-go æ-sih li-hyiang; tsing-ziang Ngô pao-siu Ngô Ah-tia-go 'ao-ling, yia deng læ Gyi-go æ-sih li-hyiang ka.¹¹ Ngô teng ng-lah kōng keh-sing shih-wô, z iao s-teh Ngô-go hwun-hyi hao deng læ ng-lah sing li-hyiang, yi s-teh ng-lah-go hwun-hyi hao mun-tsoh.

⁹ 「正像阿爹爱惜我，我也是介爱惜尔拉。尔拉用常常庵来我个爱惜里向。¹⁰ 尔拉若是保守我个号令，就会庵来我个爱惜里向。正像我保守我阿爹个号令，也庵来其个爱惜里向介。¹¹ 我等尔拉讲箇星说话，是要使得我个欢喜好庵来尔拉心里向，又使得尔拉个欢喜好满足。

¹² “Ng-lah ky'i dô-kô siang-æ, ziang Ngô æ-sih ng-lah ka: keh ziu-z Ngô-go 'ao-ling.¹³ Ih-go ny ing we-leh gyi beng-yiu ky'i-diao zi-go sing-ming, tsæ m-yiu do-jü keh-cü-ka æ-sih-go sing.¹⁴ Ng-lah ziah-z i Ngô væn-pah sô feng-fu ng-lah, ziu-z Ngô beng-yiu.¹⁵ Ngô yi-'eo feh tsæ eo ng-lah z nu-boh, ing-we nu-boh feh hyiao-teh gyi cü-nying-kô sô tso-go: Ngô eo ng-lah z beng-yiu, ing-we Ngô væn-pah dzong Ah-tia sô t'ing-meng-go tu t'ong-cü ng-lah de.¹⁶ Feh-z ng-lah kæn-shün Ngô, z Ngô kæn-shün ng-lah, shih-lih ng-lah hao ky'i kyih ko-ts, yi peh ng-lah-go ko-ts hao dziang-t'ong læ-tong; s-teh ng-lah k'ao-djôh Ngô-go ming-deo gyiu Ah-tia ze-bin soh-si, Gyi tu we s-peh ng-lah.¹⁷

Ngô pô keh-sing shih-wô feng-fu ng-lah, s-teh ng-lah hao dô-kô siang-æ.

¹² 「尔拉去大家相爱，像我爱惜尔拉介。箇就是我个号令。¹³ 一个人为了其朋友弃掉自个性命，再呒有大如箇株介爱惜个心。¹⁴ 尔拉若是依我凡百所吩咐尔拉，就是我朋友。¹⁵ 我以后弗再讴尔拉是奴仆，因为奴仆弗晓得其主人家所做个。我讴尔拉是朋友，因为我凡百从阿爹所听闻个都通知尔拉了。¹⁶ 弗是尔拉拣选我，是我拣选尔拉，设立尔拉好去结果子，又拨尔拉个果子好长通来东。使得尔拉靠着我个名头求阿爹随便啥西，其都会赐拨尔拉。¹⁷ 我把箇星说话吩咐尔拉，使得尔拉好大家相爱。

¹⁸ “SHÜ-KÆN-ZÔNG ziah-z u-su ng-lah, ng-lah hyiao-teh gyi z sin u-su Ngô go. ¹⁹ Ng-lah ziah-z joh-ü shü-kæn-zông, shü-kæn-zông tsong we æ-sih zi-go nyng: dæn-z ng-lah feh-z joh-ü shü-kæn-zông, z Ngô dzong shü-kæn-zông kæn-shün-c'ih-læ-go, keh-lah shü-kæn-zông u-su ng-lah. ²⁰ Ngô teng ng-lah sô wô-ko, “Nu-boh m-neh do-jü gyi cü-nyng-kô, keh-kyü shih-wô yüong kyi-teh. Gyi-lah ziah-z pih-næn Ngô, yia we pih-næn ng-lah; ziah-z pao-siu Ngô-go shih-wô;; yia we pao-siu ng-lah-go *shih-wô*. ²¹ Gyi-lah we-leh Ngô-go ming-deo iao pô keh-sing ih-ts'ih-go z-ken 'æ ng-lah, ing-we feh hyiao-teh ts'a Ngô læ Cü-kwu.

¹⁸ 「世间上若是恶愫尔拉，尔拉晓得其是先恶愫我个。¹⁹ 尔拉若是属于世间上，世间上总会爱惜自个人。但是尔拉弗是属于世间上，是我从世间上拣选出来个，箇拉世间上恶愫尔拉。²⁰ 我等尔拉所话过，『奴仆呒得大如其主人家，』箇句说话用记得。其拉若是逼难我，也会逼难尔拉。若是保守我个说话，也会保守尔拉个说话。²¹ 其拉为了我个名头要把箇星一切个事干害尔拉，因为弗晓得差我来主顾。

²² “Ngô ziah m̄-teh læ teng gyi-lah kōng-ko, gyi-lah z m-kao ze-ming: næn-kæn gyi-lah-go ze-ming m-kao hao t'e-t'ôh.²³ U-su Ngô go cü-kwu, yia z u-su Ngô-go Ah-tia.²⁴ Ngô læ gyi-lah-go cong-nyiang ziah m̄-teh tso bih-nying dzong m-neh tso-ko-go z-ken, gyi-lah m-kao ze-ming: næn-kæn gyi-lah yi k'en-kyin, yi u-su, Ngô teng Ngô-go Ah-tia.²⁵ Tsih-z keh-go z-ken yiu-go, hao s-teh gyi-lah lih-fah shü-li sô sia-tih-go shih-wô yiu yiao-nyiæn, ziu-z wô, ‘Gyi-lah vu-yün-vu-kwu u-su Ngô.’

²² 「我若呒得来等其拉讲过，其拉是呒告罪名。难间其拉个罪名呒告好推托。²³ 恶愫我个主顾，也是恶愫我个阿爹。²⁴ 我来其拉个中央若呒得做别人从呒得做过个事干，其拉呒告罪名。难间其拉又看见，又恶愫，我等我个阿爹。²⁵ 只是箇个事干有个，好使得其

拉律法书里所写的个说话有效验，就是话，『其拉无缘无故恶憮我。』

²⁶ “Dæn-z Ngô dzong Ah-tia u-sen we ts'a-læ peh ng-lah go keh-we Pao-kô Cü-kwu, ziu-z dzong Ah-tia ka c'ih-læ tsing dao-li-go Sing-Ling, Gyi ih læ we tso Ngô-go te-tsing. ²⁷ Ng-lah yia we tso te-tsing, ing-we z dzong ky'i-deo teng Ngô dô-kô læ-tong.

²⁶ 「但是我从阿爹乌碎会差来拨尔拉个箇位保家主顾，就是从阿爹介出来真道理个圣灵，其一来会做我个对证。²⁷ 尔拉也会做对证，因为是从起头等我大家来东。」

I'e. XVI.

“Ngô teng ng-lah kōng keh-sing shih-wô, z iao s-teh ng-lah feh we pæn-tih. ² Gyi-lah we ken ng-lah c'ih jü-we-dōng: fi-dæn z-ka, yiu z-'eo læ-gyi, væn-pah sah ng-lah go cü-kwu, i gyi sön z læ-tih voh-z Jing-ming. ³ Gyi-lah ka-go siang-mao 'æ ng-lah, z ing-we feh hyiao-teh Ah-tia, yia feh hyiao-teh Ngô. ⁴ Ngô teng ng-lah kōng keh-sing shih-wô, z iao s-teh ng-lah, z-'eo ih tao, hao kyi-teh Ngô yiu keh-go shih-wô teng ng-lah kōng-ko-de: yi-zin Ngô feh teng ng-lah kōng keh-sing shih-wô, ing-we Ngô wa teng ng-lah dô-kô læ-tong.

「我等尔拉讲箇星说话，是要使得尔拉弗会攤跌。² 其拉会赶尔拉出聚会堂。非但是介，有时候来其，凡百杀尔拉个主顾，依其算是来的服侍神明。³ 其拉介个相貌害尔拉，是因为弗晓得阿爹，也弗晓得我。⁴ 我等尔拉讲箇星说话，是要使得尔拉，时候一到，好记得我有箇个说话等尔拉讲过了。以前我弗等尔拉讲箇星说话，因为我还等尔拉大家来东。

⁵ “Næn-kæn Ngô tao ts'a Ngô læ Cü-kwu-go u-sen ky'i, ng-lah-go cong-nyiang yia m-nying meng Ngô 'ah-li ky'i? ⁶ Dæn-z we-leh Ngô teng ng-lah kōng keh-sing shih-wô, ng-lah z mun-sing iu-meng. ⁷ Ngô jih-we wô hyiang ng-lah dao, Ngô li-k'æ ng-lah, z ng-lah-go ih-c'ü: Ngô ziah-z feh li-k'æ ng-lah, Pao-kô Cü-kwu feh læ; ziah-z ky'i, we ts'a Gyi tao ng-lah-go u-sen læ. ⁸ Gyi ih læ, we pô ze, teng kong-yi, teng sing-p'un-go z-ken, [1]peh shü-kæn-zōng nyding zi tsah-vah zi; ⁹ ze ni, ing-we gyi-lah feh siang-sing Ngô; ¹⁰ kong-yi ni, ing-we Ngô tao Ngô Ah-tia u-sen ky'i, ng-lah m-neh k'en-kyin Ngô; ¹¹ sing-p'un ni, ing-we keh shü-kæn-zōng-go cü-tsæ yi-kying p'un-tön-de.

⁵ 「难间我到差我来主顾个鸟碎去，尔拉个中央也呒人问我何里去？⁶ 但是为了我等尔拉讲箇星说话，尔拉是满心忧闷。⁷ 我实惠话向尔拉道，我离开尔拉，是尔拉个益处。我若是弗离开尔拉，保家主顾弗来。若是去，会差其到尔拉个鸟碎来。⁸ 其一来，会把

罪，等公义，等审判个事干，拨世间上人自责罚自^[1]。⁹ 罪呢，因为其拉弗相信我。¹⁰ 公义呢，因为我到我阿爹鸟碎去，尔拉呒得看見我。¹¹ 审判呢，因为箇世间上个主宰已经判断了。

[1] 'Ôh wô, peh shü-kæn-zông hyiao-teh. 或话，拨世间上晓得。（原注）

¹² “NGÔ wa-yiu hyü-to z-ken iao teng ng-lah kông, tsih-z yin-dzæ ng-lah ky'üoh-feh-lôh-go. ¹³ Dæn-z keh-we tsing dao-li-go Sing-Ling ih læ, Gyi we pô yiang-iang tsing dao-li ling ng-lah tsing-ky'i: Gyi feh we dzong Zi ka kông, we kông Gyi væn-pah sô t'ing-meng-go z-ken; wa-yiu vi-læ-go z-ken yia we t'ong-cü ng-lah. ¹⁴ Gyi we kwe yüong-wô peh Ngô; ing-we pô Ngô sô yiu-go do-læ t'ong-cü ng-lah. ¹⁵ Ah-tia væn-pah sô yiu-go, z Ngô-go: keh-lah Ngô wô, Gyi we pô Ngô sô yiu-go do-læ t'ong-cü ng-lah. ¹⁶ Deng ih-zông, ng-lah feh we k'en-kyin Ngô; tsæ deng ih-zông, we k'en-kyin Ngô: ing-we Ngô tao Ah-tia u-sen ky'i.”

¹² 「我还有许多事干要等尔拉讲，只是现在尔拉吃弗落个。¹³ 但是箇位眞道理个圣灵一来，其会把样样眞道理领尔拉进去。其弗会从自介讲，会讲其凡百所听闻个事干。还有未来个事干也会通知尔拉。¹⁴ 其会归荣华拨我。因为把我所有个驮来通知尔拉。¹⁵ 阿爹凡百所有个，是我个。箇拉我话，其会把我所有个驮来通知尔拉。

¹⁶ 庵一晌，尔拉弗会看见我。再庵一晌，会看见我。因为我到阿爹乌碎去。」

¹⁷ Gyi meng-du yiu-sing ziu dô-kô z-ka wô, ‘Gyi teng ah-lah wô, Deng ih-zông ng-lah feh we k'en-kyin Ngô, tsæ deng ih-zông we k'en-kyin Ngô; wa-yiu wô, Ing-we Ngô tao Ah-tia u-sen ky'i;’—— keh z soh-go shih-wô?’¹⁸ Gyi-lah wô, “Gyi læ-tih wô, ‘Deng ih-zông,’ keh-kyü shih-wô tao-ti dza-go? ah-lah feh hyiao-teh Gyi z kông soh-si.”

¹⁷ 其门徒有星就大家是介话，「其等阿拉话，『庵一晌尔拉弗会看见我，再庵一晌会看见我。』还有话，『因为我到阿爹乌碎去。』——箇是啥个说话？」¹⁸ 其拉话，「其来的话，『庵一晌，』箇句说话到底咋个？阿拉弗晓得其是讲啥西。」

¹⁹ Yiæ-su hyiao-teh gyi-lah i-s iao meng Gyi, ziu teng gyi-lah wô, “Ngô wô, “Deng ih-zông ng-lah feh we k'en-kyin Ngô, tsæ deng ih-zông we k'en-kyin Ngô, keh-go shih-wô ng-lah læ-tih nyi-leng ma?²⁰ Ngô tsing-tsing wô hyiang ng-lah dao, Ng-lah we k'oh, we c'ih ngæn-li, shü-kæn-zông we hwun-hyi; ng-lah we iu-meng, dæn-z ng-lah-go iu-meng we pin tso hwun-hyi.²¹ Nyü-nying læ-tih tso sang-m, yiu iu-meng, ing-we gyi-go z-'eo tao-de: na-hwun sang-c'ih-de, zin mông-kyi keh-go kw'u-næn, ing-we hwun-hyi shü-kæn-zông yiu ih-go nying sang-c'ih-tong.²² Z-ka-go, ng-lah næn-kæn yiu iu-meng; dæn-z Ngô

we tsæ læ k'en ng-lah, ng-lah-go sing-li ziu we hwun-hyi, ng-go hwun-hyi yia m-nying we deh-leh-ky'i.²³ Tao keh-go nyih-ts ng-lah hao-vong meng Ngô soh-si. Ngô tsing-tsing wô hyiang ng-lah dao, Ng-lah k'ao Ngô-go ming-deo væn-pah sô gyiu Ah-tia go, Gyi tu we s-peh ng-lah.²⁴ Ng-lah ih-hyiang m-teh ih-yiang k'ao-djôh Ngô-go ming-deo gyiu-ko: *næn-kæn* hao gyiu, ziu we teh-djôh, s-teh ng-lah-go hwun-hyi we mun-tsoh.

¹⁹ 耶稣晓得其拉意思要问其，就等其拉话，「我话，『庵一晌尔拉弗会看见我，再庵一晌会看见我，』箇个说话尔拉来的议论吗？²⁰ 我真真话向尔拉道，尔拉会哭，会出眼泪，世间上会欢喜。尔拉会忧闷，但是尔拉个忧闷会变做欢喜。²¹ 女人来的做生姆，有忧闷，因为其个时候到了。奶花生出了，前忘记箇个苦难，因为欢喜世间上有一个人生出东。²² 是介个，尔拉难间有忧闷。但是我会再来看尔拉，尔拉个心里就会欢喜，尔个欢喜也呒人会夺勒去。²³ 到箇个日子尔拉好留问我啥西。我真真话向尔拉道，尔拉靠我个名头凡百所求阿爹个，其都会赐拨尔拉。²⁴ 尔拉一向呒得一样靠着我个名头求过。难间好求，就会得着，使得尔拉个欢喜会满足。

²⁵ “Keh-sing z-ken Ngô z yüong [1]en-dzông shih-wô teng ng-lah kông-go: dæn-z yiu z-'eo læ-gyi, Ngô feh tsæ yüong [1]en-dzông shih-wô teng ng-lah kông, z iao ming-tông-tông pô Ah-tia-go z-ken t'ong-cü

ng-lah.²⁶ Tao keh-go nyih-ts ng-lah we k'ao-djôh Ngô-go ming-deo ka gyiu; Ngô feh teng ng-lah wô,. Ngô we dæ ng-lah gyiu Ah-tia;²⁷ Ah-tia Zi yia æ-sih ng-lah, ing-we ng-lah æ-kying Ngô, yi siang-sing Ngô z dzong Jing-ming ka c'ih-læ-go.²⁸ Ngô z dzong Ah-tia ka c'ih-læ, tao shü-kæn-zōng læ-go; yi li-k'æ shü-kæn-zōng, tao Ah-tia u-sen ka ky'i.”

²⁵ 「箇星事干我是用暗藏^[1]说话等尔拉讲个。但是有时候来其，我弗再用暗藏^[1]说话等尔拉讲，是要明当当把阿爹个事干通知尔拉。²⁶ 到箇个日子尔拉会靠着我个名头介求。我弗等尔拉话，我会代尔拉求阿爹。²⁷ 阿爹自也爱惜尔拉，因为尔拉爱敬我，又相信我是从神明介出来个。²⁸ 我是从阿爹介出来，到世间上来个。又离开世间上，到阿爹乌碎介去。」

[1] 'Ôh wô, pi-fông. 或话，比方。（原注）

²⁹ Meng-du teng Gyi wô, “Ng keh-tsao z ming-tông-tông kông-go, feh yüong soh-go ^[1]en-dzông shih-wô de.³⁰ Næn-kæn ah-lah hyiao-teh Ng z yiang-yiang tu hyiao-teh-go, yia hao-vong jü læ meng Ng: we-leh ka, ah-lah siang-sing Ng z dzong Jing-ming ka c'ih-læ-go.”

²⁹ 门徒等其话，「尔箇遭是明当当讲个，弗用啥个暗藏^[1]说话了。³⁰ 难间阿拉晓得尔是样样都晓得个，也好留谁来问尔。为了介，阿拉相信尔是从神明介出来个。」

[1] 'Ôh wô, pi-fông. 或话，比方。（原注）

³¹ Yiæ-su we-teh gyi-lah wô, “Keh-tsao ng-lah siang-sing-de ma?

³² Yiu z-'eo læ-gyi, z yi-kying tao-de, ng-lah we sæn-k'æ, kôh-nying tao zi-go *di-fông* ky'i, dzing-leh Ngô doh-zi læ-tong: Ngô yia feh-z doh-zi, ing-we Ah-tia teng Ngô dô-kô læ-tong. ³³ Ngô teng ng-lah kông keh-sing shih-wô, iao s-teh ng-lah dzæ-ü Ngô yiu en-tæn. Ng-lah læ shü-kæn-zông pih-ding yiu kw'u-næn: dæn-z hao fông-sing, shü-kæn-zông z Ngô yi-kying tang-ying-de.”

³¹ 耶稣回答其拉话，「箇遭尔拉相信了吗？³² 有时候来其，是已经到了，尔拉会散开，各人到自个地方去，剩了我独自来东。我也弗是独自，因为阿爹等我大家来东。³³ 我等尔拉讲箇星说话，要使得尔拉在于我有安耽。尔拉来世间上必定有苦难。但是好放心，世间上是我已经打赢了。」

I'e. XVII.

YIÆ-SU kông-hao keh-sing shih-wô, ngæn-tsing dæ-ky'i hyiang-djôh t'in, z-ka wô,

耶稣讲好箇星说话，眼睛抬起向着天，是介话：

“Ah-tia, z-‘eo yi-kying tao-de; hao yüong-wô Ng-go Ng-ts, s-teh Ng-ts yia we yüong-wô Ng.² Ing-we Ng yi-kying s-peh Gyi gyün-ping hao kwun væn-pah yiu hyüih-ky’i go, s-teh Ng-ts hao s üong-yün weh-ming peh Ng væn-pah sô s-peh Gyi go cü-kwu.³ Keh üong-yün weh-ming, ziu-z hyiao-teh Ng keh-we doh-ih tsing Jing-ming, teng Ng sô ts'a-læ-go Yiæ-su Kyi-toh.⁴ Ngô læ shü-kæn-zông yi-kying yüong-wô Ng ko-de; Ng kao-dæ Ngô tso go z-ken, Ngô tso wun-djün-de:⁵ Ah-tia, næn-kæn peh Ngô læ Ng-go u-sen ziu yüong-wô, ziu-z feh-zing yiu t'in-di zin-deo Ngô læ Ng-go u-sen sô yiu-go yüong-wô.

「阿爹，时候已经到了。好荣华尔个儿子，使得儿子也会荣华尔。² 因为尔已经赐拨其权柄好管凡百有血气个，使得儿子好赐永远活命拨尔凡百所赐拨其个主顾。³ 箇永远活命，就是晓得尔箇位独一无二真神明，等尔所差来个耶稣基督。⁴ 我来世间上已经荣华尔过了。尔交代我做个事干，我做完全了。⁵ 阿爹，难间拨我来尔个鸟碎受荣华，就是弗曾有天地前头我来尔个鸟碎所有个荣华。

⁶ “Ng dzong shü-kæn-zông li-hyiang sô s-peh Ngô go nyi-kying hyin-c'ih Ng-go ming-deo peh gyi-lah hyiao-teh: gyi-lah peng-læ z Ng-go, Ng do-læ s-peh Ngô; gyi-lah yia z pao-siu Ng-go dao-li. Næn-kæn gyi-lah hyiao-teh Ng væn-pah sô s-peh Ngô go, yiang-yiang tu z dzong Ng ka læ:⁸ ing-we Ng s-peh Ngô go shih-wô, Ngô yia djün

peh gyi-lah; gyi-lah yi-kying ziu-de, yia jih-we hyiao-teh Ngô z dzong Ng ka c'ih-læ, ping-ts'ia siang-sing z Ng ts'a Ngô læ.⁹ Ngô z we-leh gyi-lah læ-tih gyiu; Ngô læ-tih gyiu, feh-z we-leh shü-kæn-zōng," z we-leh Ng sô s-peh Ngô go cü-kwu, ing-we gyi-lah z Ng-go.¹⁰ Vænpah z Ngô-go yia z Ng-go, z Ng-go yia z Ngô-go; ping-ts'ia Ngô dzæ-ü gyi-lah yiu yüong-wô.

⁶ 「尔从世间上里向所赐拨我个人，我已经显出尔个名头拨其拉晓得。其拉本来是尔个，尔驮来赐拨我。其拉也是保守尔个道理。⁷ 难间其拉晓得尔凡百所赐拨我个，样样都是从尔介来。⁸ 因为尔赐拨我个说话，我也传拨其拉。其拉已经受了，也实惠晓得我是从尔介出来，并且相信是尔差我来。⁹ 我是为了其拉来的求。我来的求，弗是为了世间上，是为了尔所赐拨我个主顾，因为其拉是尔个。¹⁰ 凡百是我个也是尔个，是尔个也是我个。并且我在乎其拉有荣华。

¹¹ "Ngô yi-'eo feh læ shü-kæn-zōng, gyi-lah z shü-kæn-zōng læ-tong, Ngô z tao Ng u-sen læ. Sing-jün-go Ah-tia, Ng sô s-peh Ngô go nyiing hao pao-wu gyi-lah k'ao-djöh Ng-go ming-deo, s-teh gyi-lah tso ih-ko-sang, ziang Ah-lah ka.¹² Ngô wa teng gyi-lah læ shü-kæn-zōng læ-tong, Ngô z pao-wu gyi-lah k'ao-djöh Ng-go ming-deo; Ng sô s-peh Ngô go cü-kwu Ngô z kwu-djöh gyi-lah; nen-cong ih-go tu m-neh

shih-diao, tsih-yiu keh mih-vông cü-kwu *shih-diao-de*, s-teh Sing-shü
yiu yiao-nyiæn.¹³ Ngô næn-kæn tao Ng u-sen læ; Ngô læ shü-kæn-
zōng kōng keh-sing shih-wô, s-teh gyi-lah sing li-hyiang hao mun-tsoh
Ngô-go hwun-hyi.¹⁴ Ngô yi-kying pô Ng-go dao-li djün peh gyi-lah;
shü-kæn-zōng z u-su gyi-lah, ing-we gyi-lah z feh joh-ü shü-kæn-
zōng, ziang Ngô feh joh-ü shü-kæn-zōng ka.¹⁵ Ngô feh gyiu Ng dzong
shü-kæn-zōng pô gyi-lah siu-leh-ky'i, tsih gyiu Ng pao-wu gyi-lah feh
ky'i væn-ze.¹⁶ Gyi-lah feh joh-ü shü-kæn-zōng, ziang Ngô feh joh-ü
shü-kæn-zōng ka.¹⁷ Hao yüong Ng-go tsing dao-li tseng-ky'i gyi-lah:
Ng-go shih-wô ziu-z tsing dao-li.¹⁸ Tsing-ziang Ng ts'a Ngô tao shü-
kæn-zōng læ, Ngô z ts'a gyi-lah tao shü-kæn-zōng ky'i.¹⁹ Ngô yia we-
leh gyi-lah tseng-ky'i Ngô-zi, [1]s-teh gyi-lah k'ao-djôh tsing dao-li hao
tso tseng-ky'i-liao-go nying.

¹¹ 「我以后弗来世间上，其拉是世间上来东，我是到尔乌碎来。圣善个阿爹，尔所赐拨我个人好保护其拉靠着尔个名头，使得其拉做一个生，像阿拉介。¹² 我还等其拉来世间上来东，我是保护其拉靠着尔个名头。尔所赐拨我个主顾我是顾着其拉。内中一个都呒得失掉，只有箇灭亡主顾失掉了，使得圣书有效验。¹³ 我难间到尔乌碎来。我来世间上讲箇星说话，使得其拉心里向好滿足我个欢喜。¹⁴ 我已经把尔个道理传拨其拉。世间上是恶愫其拉，因为其拉是弗属于世间上，像我弗属于世间上介。¹⁵ 我弗求尔从世间上把其

拉收勒去，只求尔保护其拉弗去犯罪。¹⁶ 其拉弗属于世间上，像我弗属于世间上介。¹⁷ 好用尔个真道理尊起其拉。尔个说话就是真道理。¹⁸ 正像尔差我到世间上来，我是差其拉到世间上去。¹⁹ 我也为了解其拉尊起我自，使得其拉靠着真道理好做尊起了个人^[1]。

[1] *Yiu-teh fæn, s-teh gyi-lah hao tso jih-we tseng-ky'i-liao-go ny ing.* 有得翻，使得其拉好做实惠尊起了个人。（原注）

²⁰ “Ngô feh tæn-tsih we-leh keh-sing ny ing læ-tih gyiu, yia z we-leh tsiang-læ t'ing-meng gyi-lah-go shih-wô siang-sing Ngô cü-kwu gyiu: ²¹ s-teh gyi-lah long-tsong hao tso ih-ko-sang; ziang Ng Ah-tia dzæ-ü Ngô, Ngô dzæ-ü Ng, s-teh gyi-lah dzæ-ü Ah-lah yia hao tso ih-ko-sang: hao peh shü-kæn-zōng siang-sing z Ng ts'a Ngô læ-go. ²² Wai-yiu Ng sô s-peh Ngô go yüong-wô Ngô yi-kying s-peh gyi-lah; s-teh gyi-lah hao tso ih-ko-sang, ziang Ah-lah tso ih-ko-sang ka: ²³ Ngô dzæ-ü gyi-lah, Ng yia dzæ-ü Ngô, s-teh gyi-lah hao djün-djün-be-be tso ih-ko-sang: hao peh shü-kæn-zōng hyiao-teh z Ng ts'a Ngô læ, yia z æ-sih gyi-lah ziang æ-sih Ngô ka.

²⁰ 「我弗单只为了箇星人来的求，也是为了将来听闻其拉个说话相信我主顾求。²¹ 使得其拉拢总好做一个生。像尔阿爹在于我，我在于尔，使得其拉在于阿拉也好做一个生。好拨世间上相信是尔差我来个。²² 还有尔所赐拨我个荣华我已经赐拨其拉。使得其拉好

做一个生，像阿拉做一个生介。²³ 我在于其拉，尔也在于我，使得其拉好全全备备做一个生。好拨世间上晓得是尔差我来，也是爱惜其拉像爱惜我介。

²⁴ “Ah-tia, z Ngô læ-kæn-go u-sen, Ngô iao Ng sô s-peh Ngô go cü-kwu hao teng Ngô dô-kô læ-kæn; hao peh gyi-lah k'en-kyin Ngô-go yüong-wô, ziu-z Ng sô s-peh Ngô go: ing-we k'æ-bih t'in-di yi-zin Ng z æ-sih Ngô go. ²⁵ “Tsing-dzih-go Ah-tia, shü-kæn-zông feh hyiao-teh Ng; dæn-z Ngô hyiao-teh Ng, keh-sing nying yia hyiao-teh z Ng ts'a Ngô læ. ²⁶ Ngô z yi-kying hyin-c'ih Ng-go ming-deo peh gyi-lah hyiao-teh, wa iao hyin-c'ih-læ; s-teh Ng æ-sih Ngô go sing hao læ gyi-lah-go li-hyiang, Ngô yia hao læ gyi-lah-go li-hyiang.”

²⁴ 「阿爹，是我来间个鸟碎，我要尔所赐拨我个主顾好等我大家来间。好拨其拉看见我个荣华，就是尔所赐拨我个。因为开辟天地以前尔是爱惜我个。²⁵ 正直个阿爹，世间上弗晓得尔。但是我晓得尔，箇星人也晓得是尔差我来。²⁶ 我是已经显出尔个名头拨其拉晓得，还要显出来。使得尔爱惜我个心好来其拉个里向，我也好来其拉个里向。」

YIÆ-SU keh-sing shih-wô kông-hao, teng Gyi meng-du dong-de tseo-c'ih, ko Kyih-leng ky'i-k'ang; læ keh-deo yiu ih-go hwô-yün, Gyi ziu teng meng-du dô-kô tseo-tsing-ky'i.² Iao ma Gyi diao go Yiu-da yia hyiao-teh keh-t'ah di-fông: ing-we Yiæ-su teng meng-du peh-djông tao keh-deo ky'i jü-long.

耶稣箇星说话讲好，等其门徒同队走出，过汲沦溪坑。来箇头有一个花园，其就等门徒大家走进去。²要卖其掉个犹大也晓得箇墳地方。因为耶稣等门徒不常到箇头去聚拢。

³ Yiu-da ta-leh ih-de ping, wa-jiu keh-sing tsi-s-deo teng Fah-li-sæ nying u-sen læ-go ts'a-nying, do-leh teng-long ho-pô tao-ts'iang keh-sing, tao keh-deo ky'i.⁴ Yiæ-su hyiao-teh væn-pah iao ling djôh Gyi go z-ken, ziu tseo-c'ih-læ, teng gyi-lah wô, “Ng-lah læ zing jü?”⁵ Gyi-lah wô, “Nô-sah-leh-go Yiæ-su.” Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ngô ziu-z.” Ma Gyi diao-go Yiu-da yia teng gyi-lah dô-kô lih-kæn.⁶ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ngô ziu-z,” gyi-lah ziu tao-t'e, tih-tao di-yiang.⁷ Gyi yi meng gyi-lah wô, “Ng-lah læ zing jü?” Gyi-lah wô, “Nô-sah-leh-go Yiæ-su.”⁸ Yiæ-su z-ka wô, “Ngô yi-kying teng ng-lah wô-ko Ngô ziu-z: ka-ni, ziah-z læ zing Ngô, keh-sing nying hao peh gyi-lah ky'i.”⁹ Z-ka, Yiæ-su zin-deo sô wô, “Ng sô s-peh Ngô go cü-kwu, Ngô ih-go tu m-neh shih-diao,” keh-kyü shih-wô yiu yiao-nyiæn.

³ 犹大带勒一队兵，还有箇星祭司头等法利赛人乌碎来个差人，驮勒灯笼火把刀枪箇星，到箇头去。⁴ 耶稣晓得凡百要临着其个事干，就走出来，等其拉话：「尔拉来寻谁？」⁵ 其拉话：「拿撒勒个耶稣。」耶稣等其拉话：「我就是。」卖其掉个犹大也等其拉大家立间。⁶ 耶稣等其拉话：「我就是。」其拉就倒退，跌倒地咩。⁷ 其又问其拉话：「尔拉来寻谁？」其拉话：「拿撒勒个耶稣。」⁸ 耶稣是介话：「我已经等尔拉话过我就是。介呢，若是来寻我，箇星人好拨其拉去。」⁹ 是介，耶稣前头所话，「尔所赐拨我个主顾，我一个都呒得失掉」箇句说话有效验。

¹¹ Si-meng Pe-teh yiu ih-pô tao ta-tih, ziu bah-c'ih ky'i tsæn tsi-s-deo-go nu-boh, siah-lôh gyi jing-tsah ng-to. Keh nu-boh-go ming-z kyiao-leh Mô-leh-kwu. ¹¹ Yiæ-su teng Pe-teh wô, “Ng-go tao yüong t'ao-tsing tao-k'ôh-li: Ah-tia sô s-peh Ngô keh-go pe-ts Ngô næn-dao hao feh ky'üoh ma?”

¹⁰ 西门·彼得有一把刀带的，就拔出去斩祭司头个奴仆，削落其顺只耳朵。箇奴仆个名字叫勒马勒古。¹¹ 耶稣等彼得话：「尔个刀用套进刀壳里。阿爹所赐拨我箇个杯子我难道好弗吃吗？」

¹² KEH-TSAO keh-de ping teng ts'in-tsong teng Yiu-t'a ny ing-go ts'a-nying ziu k'ô Yiæ-su, bo-ts, ¹³ sin ta tao Üô-nô u-sen ky'i; ziu-z keh nyin tso tsi-s-deo Kæ-üô-fah-go dziang-nying. ¹⁴ Kæ-üô-fah ziu-z

zin-deo teng Yiu-t'a nying wô, “Ih-go nying we-leh pah-sing si, z ah-lah-go bin-i,” keh-go cü-kwu.

¹² 箇遭箇队兵等千总等犹太人个差人就柯耶稣，縛仔，¹³ 先带到亚拿乌碎去。就是箇年做祭司头该亚法个丈人。¹⁴ 该亚法就是前头等犹太人话，「一个人为了百姓死，是阿拉个便宜」箇个主顾。

¹⁵ Si-meng Pe-teh, teng keh bih-go meng-du, keng-leh Yiæ-su ky'i. Keh-go meng-du z tsi-s-deo nying-teh-go; gyi teng Yiæ-su dô-kô tseo-tsing tsi-s-deo-go ngô-meng-li: ¹⁶ Pe-teh læ meng-k'eo nga-deo lih-kæn, Tsi-s-deo nying-teh-go meng-du tseo-c'ih-læ, teng kwun-meng-go ô-deo wô ih-sing, ziu ta-leh Pe-teh tsing-ky'i. ¹⁷ Kwun-meng-go ô-deo ziu teng Pe-teh wô, “Ng yia z keh-go Nying-go meng-du feh?” Gyi wô, “Ngô feh-z.” ¹⁸ Keh-sing nu-boh teng ts'a-nying, ing-we t'in-kô lang, sang t'aen-ho, lih-ts læ-kæn hong: Pe-teh yia teng gyi-lah dô-kô lih-ts hong-hong.

¹⁵ 西门·彼得，等箇别个门徒，跟勒耶稣去。箇个门徒是祭司头认得个。其等耶稣大家走进祭司头个衙门里。¹⁶ 彼得来门口外头立间。祭司头认得个门徒走出来，等管门个丫头话一声，就带勒彼得进去。¹⁷ 管门个丫头就等彼得话：「尔也是箇个人个门徒弗？」其话：「我弗是。」¹⁸ 箇星奴仆等差人，因为天家冷，生炭火，立仔来间烘。彼得也等其拉大家立仔烘烘。

¹⁹ Tsi-s-deo pô Gyi meng-du, teng Gyi-zi kông-go dao-li, meng-meng Yiæ-su. ²⁰ Yiæ-su we-teh gyi wô, “Ngô z ming-tông-tông kông peh shü-kæn-zÔng t'ing go; Ngô z dziang-t'ong læ jü-we-dÔng teng sing-din-li, Yiu-t'a nying djÔng-djÔng jü-long-go u-sen, kông dao-li; læ s-'ô u-dÔng Ngô ih-yiang tu m-neh kông-ko.” ²¹ Ng dza-we meng Ngô? hao meng keh-sing t'ing-meng-go cü-kwu Ngô z teng gyi-lah kông soh-si; Ngô sô kông-go gyi-lah hyiao-teh-go.” ²² Gyi tsing-hao læ-tih kông keh-sing shih-wô, yiu ih-go bÔng-pin lih-tong-go ts'a-nying [1]kwah Yiæ-su ih-kwÔng, z-ka wô, “Ng ka ing tsi-s-deo ma?” ²³ Yiæ-su we-teh gyi wô, “Ngô ziah kông-ts'o-de, hao p'i-bing Ngô-go ts'o; ziah-z feh ts'o, dza-we tang Ngô ni?”

¹⁹ 祭司头把其门徒，等其自讲个道理，问问耶稣。²⁰ 耶稣回答其话：「我是明当当讲拨世间上听个。我是长通来聚会堂等圣殿里，犹太人常常聚拢个乌碎，讲道理。来私下乌荡我一样都呒得讲过。²¹ 尔咋会问我？好问箇星听闻个主顾我是等其拉讲啥西。我所讲个其拉晓得个。」²² 其正好来的讲箇星说话，有一个旁边立东个差人捆耶稣一光^[1]，是介话：「尔介应祭司头吗？」²³ 耶稣回答其话：「我若讲错了，好批评我个错。若是弗错，咋会打我呢？」

[1] 'Ôh wô, s bÔng tang Yiæ-su ih-kyi. 或话，使棒打耶稣一记。（原注）

²⁴ Yiæ-su dzing-gyiu bo-liao-go, Üô-nô song-ky'i peh tsi-s-deo Kæ-üô-fah.

²⁴ 耶稣仍旧缚了个，亚拿送去拨祭司头该亚法。

²⁵ Si-meng Pe-teh lih-ts læ-kæn hong-ho; yiu nying teng gyi wô, “Ng yia z Gyi-go meng-du feh?” ²⁶ Gyi feh tsiao-jing, z-ka wô, “Ngô feh-z.” Yiu ih-go tsi-s-deo-go nu-boh, ziu-z Pe-teh siah-lôh gyi ng-to cü-kwu-go ts'ing-kyün, z-ka wô, “Ngô læ hwô-yün li-hyiang soh m-neh k'en-kyin ng teng Gyi dô-kô læ-kæn ma?” ²⁷ Pe-teh yi feh tsiao-jing: kyi lih-k'eh ziu di-de.

²⁵ 西门·彼得立仔来间烘火。有人等其话：「尔也是其个门徒弗？」 ²⁶ 其弗招认，是介话：「我弗是。」有一个祭司头个奴仆，就是彼得削落其耳朵主顾个亲眷，是介话：「我来花园里向啥呒得看见尔等其大家来间吗？」²⁷ 彼得又弗招认。鸡立刻就啼了。

²⁸ KEH-TSAO gyi-lah dzong Kæ-üô-fah-go u-sen ta Yiæ-su tao [1]kong-kwun-li ky'i. Z-'eo z tsao t'in-nyiang; k'ong-p'ô tæn-djôh ao tsao, keh-lah feh tseo-tsing kong-kwun-li ky'i; s-teh gyi-lah wa hao ky'üoh yü-yüih.

²⁸ 箇遭其拉从该亚法个乌碎带耶稣到公馆里去^[1]。时候是早天亮。恐怕耽着鏖糟，箇拉弗走进公馆里去。使得其拉还好吃逾越。

[1] 'Ôh wô, Pe-lah-to ngô-meng: k'en Mt. 27. 27. 或话，彼拉多衙门。看 Mt. 27. 27. (原注)

²⁹ Pe-lah-to ziu tseo-c'ih-læ, teng gyi-lah wô, "Ng-lah kao keh-go Nying z soh-go en-gyin?" ³⁰ Gyi-lah we-teh gyi wô, "Gyi ziah m-neh wa z-ken tso-ko, ah-lah tsæ-ve song-læ peh ng." ³¹ Pe-lah-to wô, "Ng-lah zi ta-leh-ky'i, tsiao zi-go lih-fah ky'i p'un-tön Gyi." Yiu-t'a ny ing teng gyi wô, "Ah-lah m-neh sah-nying-go gyün-ping." ³² S-teh Yiæ-su ts-tin Gyi-zi tsiang-læ iao dza-go si-fah sô kông-go shih-wô yiu yiao-nyiæn.

²⁹ 彼拉多就走出来，等其拉话：「尔拉告箇个人是啥个案件？」³⁰ 其拉回答其话：「其若呒得坏事干做过，阿拉再舖送来拨尔。」³¹ 彼拉多话：「尔拉自带勒去，照自个律法去判断其。」犹太人等其话：「阿拉呒得杀人个权柄。」³² 使得耶稣指点其自将来要咋个死法所讲个说话有效验。

³³ Pe-lah-to yi tseo-tsing kong-kwun-li, eo Yiæ-su læ, teng Gyi wô, "Ng z Yiu-t'a ny ing-go Wông-ti feh?" ³⁴ Yiæ-su we-teh gyi wô, "Keh-kyü shih-wô z ng-zi kông-c'ih-læ-go? wa-z yiu bih-nying pô keh-go z-ken wô hyiang ng dao-go?" ³⁵ Pe-lah-to we-teh, z-ka wô, "Ngô soh z Yiu-t'a ny ing? Z Ng-zi-go peng-koh-nying teng keh-sing tsi-s-deo tsiang Ng song-læ peh ngô: Ng tao-ti tso soh-go z-ken?" ³⁶ Yiæ-su we-

teh, z-ka wô, “Ngô-go koh z feh joh-ü keh-go shü-kæn-zōng. Ngô-go koh ziah-z joh-ü shü-kæn-zōng, Ngô-go siu-'ô-nying tsong we teng Ngô c'ih-lih tang-tsiang, sæn-leh Ngô song peh Yiu-t'a nyding: næn-kæn Ngô-go koh z feh joh-ü shü-kæn-zōng.”³⁷ Pe-lah-to ziu wô, “Kani, Ng z-go wông-ti feh?” Yiæ-su we-teh wô, “Ng wô-djôh-de, Ngô z-go Wông-ti. Ngô sang-c'ih-læ-go yün-kwu, Ngô tao shü-kæn-zōng læ-go yün-kwu, z iao tso tsing dao-li-go te-tsing: væn-pah joh-ü tsing dao-li cü-kwu we t'ing Ngô-go shih-wô.”³⁸ Pe-lah-to teng Gyi wô, “Soh-si z tsing dao-li?”

³³ 彼拉多又走进公馆里，讴耶稣来，等其话：「尔是犹太人个皇帝弗？」³⁴ 耶稣回答其话：「箇句说话是尔自讲出来个？还是有别人把箇个事干话向尔道个？」³⁵ 彼拉多回答，是介话：「我啥是犹太人？是尔自个本国人等箇星祭司头将尔送来拨我。尔到底做啥个事干？」³⁶ 耶稣回答，是介话：「我个国是弗属于箇个世间上。我个国若是属于世间上，我个手下人总会等我出力打仗，省勒我送拨犹太人。难间我个国是弗属于世间上。」³⁷ 彼拉多就话：「介呢，尔是个皇帝弗？」耶稣回答话：「尔话着了，我是个皇帝。我生出来个缘故，我到世间上来个缘故，是要做真道理个对证。凡百属于真道理主顾会听我个说话。」³⁸ 彼拉多等其话：「啥西是真道理？」

Wô-leh ih-sing, yi tseo-c'ih-ky'i, teng Yiu-t'a ny ing wô, “Ngô k'en Gyi z ih-ngæn m-kao ze.³⁹ Ng-lah yiu ih-go lao kwe-kyü, Yü-yüih-tsih z-'eo ngô fông ih-go væn-nying peh ng-lah: ka-ni, ng-lah iao ngô fông Yiu-t'a ny ing-go Wông-ti feh?”⁴⁰ Cong-nying yi wæ-wæ-hyiang eo-ky'i-læ, wô, “Feh iao fông keh-go Nying, fông Pô-lah-pô.” Keh Pô-lah-pô z-go gyiang-dao.

话勒一声，又走出去，等犹太人话：「我看其是一眼呒告罪。

³⁹ 尔拉有一个老规矩，逾越节时候我放一个犯人拨尔拉。介呢，尔拉要我放犹太人个皇帝弗？」⁴⁰ 众人又怀怀响讴起来，话：「弗要放箇个人，放巴拉巴。」箇巴拉巴是个强盗。

I'e. XIX.

Keh-tsao Pe-lah-to tsiang Yiæ-su s pin-ts tang Gyi.² Keh-sing ping do-leh ts' pin-c'ih ih-ting bing-t'in-kwun, ta læ Gyi deo-li, yi do-leh 'ong-bao p'i-leh Gyi sing-zông, ziu wô,³ “Yiu-t'a ny ing-go Wông-ti, kong-hyi!” Yi do-ky'i siu læ-tih tang Gyi.

箇遭彼拉多将耶稣使鞭子打其。² 箇星兵驮勒刺编出一顶平天冠，戴来其头里，又驮勒红袍披勒其身上，就话，³ 「犹太人个皇帝，恭喜！」又驮起手来的打其。

⁴ Pe-lah-to yi tseo-c'ih, teng gyi-lah wô, “Ngô ta Gyi c'ih-læ peh ng-lah, s-teh ng-lah hao hyiao-teh ngô? k'en Gyi z ih-ngæn m-kao ze.” Yiæ-su ta-leh ts' tso-go bing-t'in-kwun, p'i-leh 'ong-bao, tseo-c'ih-læ. *Pe-lah-to* teng gyi-lah wô, “Ts'ia-k'en keh-go Nying!” ⁶ Keh-sing ts-i-s-deo teng ts'a-nying ih k'en, ziu wæ-wæ-hyiang eo-ky'i-læ, wô, “Ting Gyi læ jih-z-kô-zông! ting Gyi læ jih-z-kô-zông!” Pe-lah-to teng gyi-lah wô, “Ng-lah zi hao ky'i ting Gyi læ jih-z-kô-zông: ngô k'en Gyi z m-kao ze.” ⁷ Yiu-t'a ny ing we-teh gyi wô, “Ah-lah yiu ih-diao lih-fah, tsiao keh-go lih-fah Gyi kæ si, ing-we Gyi-zi sön Zi z Jing-ming-go Ng-ts.”

⁴ 彼拉多又走出，等其拉话：「我带其出来拨尔拉，使得尔拉好晓得我。看其是一眼呒告罪。」耶稣带勒刺做个平天冠，披勒红袍，走出来。彼拉多等其拉话：「且看箇个人！」⁶ 箇星祭司头等差人一看，就怀怀响讴起来，话：「钉其来十字架上！钉其来十字架上！」彼拉多等其拉话：「尔拉自好去钉其来十字架上。我看其是呒告罪。」⁷ 犹太人回答其话：「阿拉有一条律法，照箇个律法其该死，因为其自算自是神明个儿子。」

⁸ Pe-lah-to t'ing-meng keh-kyü shih-wô, yüih-fah p'ô-ky'i-læ-de; ⁹ yi tseo-tsing kwun-t'ing-li, teng Yiæ-su wô, “Ng tao-ti 'ah-li læ-go?” Yiæ-su ih-ngæn feh ing gyi. ¹⁰ Pe-lah-to teng Gyi wô, “Ng feh k'eng

teng ngô kông ma? Næn-dao feh hyiao-teh ngô yiu gyün-ping hao ting Ng læ jih-z-kô-zông, yia yiu gyün-ping hao sih-fông Ng ma?”¹¹ Yiæ-su we-teh wô, “Ziah feh-z dzong zông-deo s-peh ng, ng ziu m-kao soh-go gyün-ping hao bæn Ngô: keh-lah tsiang Ngô song peh ng cü-kwu, gyi-go ze yü-kô do.”

⁸ 彼拉多听闻箇句说话，越发怕起来了。⁹ 又走进官厅里，等耶稣话：「尔到底何里来个？」耶稣一眼弗应其。¹⁰ 彼拉多等其话：「尔弗肯等我讲吗？难道弗晓得我有权柄好钉尔来十字架上，也有权柄好释放尔吗？」¹¹ 耶稣回答话：「若弗是从上头赐拨尔，尔就呒告啥个权柄好办我。箇拉将我送拨尔主顾，其个罪愈加大。」

¹³ Keh-tsao Pe-lah-to tang-sön sih-fông Gyi. Dæn-z Yiu-t'a nying eo-ky'i-læ, wô, “Ng ziah-z sih-fông keh-go Nying, feh-z Kæ-sah-go cong-dzing: væn-pah zi-lih-we-wông cü-kwu z teh-ze Kæ-sah.”¹³ Pe-lah-to t'ing-meng keh-go shih-wô, ta-leh Yiæ-su c'ih-læ, zo-we-li zo-ts, læ ih-t'ah kyiao-leh P'u-wô-zah, Hyi-pah-læ-go k'eo-ing *kyiao-leh* Eh-pô-da; ¹⁴ (z-'eo z yü-be Yü-yüih-tsih keh nyih, iah-læ [1]jih-nyi tin-cong;) ziu teng Yiu-t'a nying wô, “Ts'ia-k'en ng-lah-go Wông-ti!”¹⁵ Gyi-lah wæ-wæ-hyiang eo-ky'i-læ, wô, “Ky'i-diao Gyi! ky'i-diao Gyi! ting Gyi læ jih-z-kô-zông.” Pe-lah-to teng gyi-lah wô, “Ng-lah-go Wông-ti ngô hao ting Gyi tao jih-z-kô-zông ma?” Keh-sing tsi-s-deo

we-teh, z-ka wô, “Djü-leh Kæ-sah ts-nga ah-lah m-neh soh-go wông-ti.”¹⁶ Keh-tsao Pe-lah-to tsiang Yiæ-su kao-dæ gyi-lah ky'i ting læ jih-z-kô-zông.

¹³ 箇遭彼拉多打算释放其。但是犹太人讴起来，话：「尔若是释放箇个人，弗是该撒个忠臣。凡百自立为王主顾是得罪该撒。」
¹³ 彼拉多听闻箇个说话，带勒耶稣出来，座位里坐仔，来一墇叫勒铺华石，希伯来个口音叫勒厄巴大。¹⁴（时候是预备逾越节箇日，约来十二点钟^[1]。）就等犹太人话：「且看尔拉个皇帝！」¹⁵ 其拉怀怀响讴起来，话：「弃掉其！弃掉其！钉其来十字架上。」彼拉多等其拉话：「尔拉个皇帝我好钉其到十字架上吗？」箇星祭司头回答，是介话：「除了该撒之外阿拉呒得啥个皇帝。」¹⁶ 箇遭彼拉多将耶稣交代其拉去钉来十字架上。

[1] *Yiu-teh fæn, loh tin-cong. Yiu-kyi-go kwu-kyün wô, kyiu tin-cong.* 有得翻，六点钟。有几个古卷话，九点钟。（原注）

GYI-LAH pô Yiæ-su ta-leh-ky'i-de.¹⁷ Yiæ-su pe-leh jih-z-kô tseo-c'ih tao ih-t'ah di-fông kyiao-leh Kw'u-lu-deo u-sen, Hyi-pah-læ-go k'eo-ing kyiao-leh Kôh-kôh-t'a.¹⁸ Læ keh-deo ting Gyi læ jih-z-kô-zông; wa-yiu liang-go nyung dô-kô ting-kæn, ih-go læ dông-pin, ih-go læ keh-pin, Yiæ-su læ cong-nyiang.

其拉把耶稣带勒去了。¹⁷ 耶稣揹勒十字架走出到一墇地方叫勒骷颅头乌碎，希伯来个口音叫勒各各他。¹⁸ 来箇头钉其来十字架上。还有两个人大家钉间，一个来荡边，一个来箇边，耶稣来中央。

¹⁹ Pe-lah-to sia ih-tsiang diao-ts, t'iah læ jih-z-kô zông-deo: sia-tih-go z-ka wô, “NÔ-SAH-LEH-GO YIÆ-SU, YIU-T'A NYING-GO WÔNG-TI.” ²⁰ Yiu hyü-to Yiu-t'a ny ing doh keh-tsiang diao-ts; ing-we Yiæ-su ting jih-z-kô go di-fông teng zing-li siang-gying; ping-ts'ia z yüong Hyi-pah-læ, Hyi-lah, Lo-mô-go z-ngæn sia-go. ²¹ Yiu-t'a ny ing keh-sing ts-i-s-deo ziu teng Pe-lah-to wô, “Vong sia, “Yiu-t'a ny ing-go Wông-ti: hao sia, Gyi-zi wô, Ngô z Yiu-t'a ny ing-go Wông-ti.” ²² Pe-lah-to we-teh wô, “Ngô sia, z-ka sia-tih-de.”

¹⁹ 彼拉多写一张条子，贴来十字架上头。写的个是介话：「拿撒勒个耶稣，犹太人个皇帝。」²⁰ 有许多犹太人读箇张条子。因为耶稣钉十字架个地方等城里相近。并且是用希伯来，希腊，罗马个字眼写个。²¹ 犹太人箇星祭司头就等彼拉多话：「留写，『犹太人个皇帝。』好写，其自话，『我是犹太人个皇帝。』」²² 彼拉多回答话：「我写，是介写的了。」

²³ Keh-sing ping kyi-kying ting Yiæ-su læ jih-z-kô-zông, ziu do-leh Gyi i-zông tso s-kwu feng, me-nying kôh teh ih-kwu; yi do-leh t'i-li

i-zōng: keh t'i-li i-zōng m-neh vong-u, dzong zōng tao 'ô tso-c'ih ziu-z ih-gyin-sang.²⁴ Gyi-lah ziu dô-kô z-ka wô, "Ah-lah vong c'ô-k'æ gyi, hao ts'eh ts-meh-den, k'en jü teh-djôh:" s-teh keh-tsih Sing-shü yiu yiao-nyiæn, ziu-z wô, "Ngô nga-deo i-zōng gyi-lah dô-kô feng-k'æ; we-leh Ngô li-deo i-zōng gyi-lah ts'eh ts-meh-den." [S. 22. 18.] Keh-sing ping sô tso-go ziu-z ka.

²³ 箇星兵既经钉耶稣来十字架上，就驮勒其衣裳做四股分，每人各得一股。又驮勒替里衣裳。箇替里衣裳呒得缝鸟，从上到下做出就是一件生。²⁴ 其拉就大家是介话：「阿拉窟扯开其，好撮指末头，看谁得着。」使得箇节圣书有效验，就是话：「我外头衣裳其拉大家分开。为了我里头衣裳其拉撮指末头。」[S. 22. 18.] 箇星兵所做个就是介。

²⁵ Yiæ-su-go ah-nyiang, teng Gyi ah-nyiang-go tsi-me, ^[1]Keh-lo-pô-go lao-nyüing Mô-li-üô, wa-yiu Meh-da-lah-go Mô-li-üô, tu læ Gyi jih-z-kô bông-pin lih-kæn. ²⁶ Yiæ-su k'en-kyin ah-nyiang, wa-yiu keh sô æ-sih-go meng-du bông-pin lih-tong, ziu teng Gyi ah-nyiang wô, "Nyü-nying, ts'ia-k'en ng-go ng-ts." ²⁷ Yi teng keh-go meng-du wô, "Ts'ia-k'en ng-go ah-nyiang." Dzong keh-go z-'eo keh-go meng-du tsih gyi tao zi-go *oh-li ky'i-de*.

²⁵ 耶稣个阿娘，等其阿娘个姊妹，革罗巴^[1]个老娘马利亚，还有抹大拉个马利亚，都来其十字架旁边立间。²⁶ 耶稣看见阿娘，还有箇所爱惜个门徒旁边立东，就等其阿娘话：「女人，」且看尔个儿子。」²⁷ 又等箇个门徒话：「且看尔个阿娘。」从箇个时候箇个门徒接其到自个屋里去了。

[1] 'Oh-tsia, Keh-liu-pô-go. 或者，革流巴个。（原注）

²⁸ 'Eo-deo Yiæ-su hyiao-teh yiang-yiang z-ken yi-kying wun-djün-de, keh-tsao iao s-teh Sing-shü yiu yiao-nyiæn, ziu wô, "Ngô k'eo-k'eh." ²⁹ Keh-deo yiu mun-mun ih-bing sön-tsiu en-kæn: gyi-lah ziu do hæ-min-hwô, tsiu seng-t'eo-ts, c'oh læ ngeo-sih ts'ao-li, di tao Yiæ-su cü-pô. ³⁰ Yiæ su ziu-leh keh-go sön-tsiu, wô, "Z-ken wun-djün-de:" keh-tsao deo eo-tao, pô Zi-go weh-ling kao-dæ *T'in-Vu*.

²⁸ 后头耶稣晓得样样事干已经完全了，箇遭要使得圣书有效验，就话：「我口渴。」²⁹ 箇头有满满一瓶酸酒安间。其拉就驮海绵花，酒渗透仔，戳来牛膝草里，递到耶稣嘴巴。³⁰ 耶稣受勒箇个酸酒，话：「事干完全了。」箇遭头伛倒，把自个活灵交代天父。

³¹ Yiu-t'a nying, ing-we *keh nyih* z yü-be-nyih, sæn-leh keh-sing s-siu læ en-sih-nyih kwô læ jih-z-kô-zông, (tsæ-wô keh z-go do en-sih-nyih,) keh-lah ky'i gyiu Pe-lah-to, iao gyi ing-hyü k'ao-dön gyi-lah kyiah-kweh, do-ko gyi-lah s-siu. ³² Keh-sing ping ziu læ, k'ao-dön keh

liang dong-de ting-kæn cü-kwu-go kyiah-kweh.³³ Tao-leh Yiæ-su u-sen, k'en-kyin Gyi yi-kying si-de, ziu feh k'ao-dön Gyi-go kyiah-kweh:³⁴ dæn-z yiu ih-go ping do-leh ih-ts ts'iang c'oh-tsing Gyi iao-hyih-li, ziu yiu hyüih teng shü liu-c'ih-læ.³⁵ Tso te-tsing cü-kwu z ts'ing-ngæn k'en-kyin-ko-go, gyi-go te-tsing z jih-we-go; gyi-zi yia hyiao-teh læ-tih kóng-go z tsing-wô, hao peh ng-lah siang-sing.³⁶ Keh-sing z-ken z-ka tso-fah, s-teh keh-tsих Sing-shü yiu yiao-nyiæn, wô, “Gyi-go kweh-deo ih-keng feh we k'ao-dön.” [C. 12. 46.]³⁷ Sing-shü wa-yiu ih-tsих wô, “Gyi-lah tsiang-læ we k'en gyi-lah sô c'oh-sông cü-kwu.” [Sk. 12. 1.]

³¹ 犹太人，因为箇日是预备日，省勒箇星尸首来安息日挂来十字架上，（再话箇是个大安息日，）箇拉去求彼拉多，要其应许敲断其拉脚骨，驮过其拉尸首。³² 箇星兵就来，敲断箇两同队钉间主顾个脚骨。³³ 到了耶稣乌碎，看见其已经死了，就弗敲断其个脚骨。³⁴ 但是有一个兵驮勒一支枪戳进其腰胁里，就有血等水流出来。³⁵ 做对证主顾是亲眼看见过个，其个对证是实惠个。其自也晓得来的讲个是真话，好拨尔拉相信。³⁶ 箇星事干是介做法，使得箇节圣书有效验，话：「其个骨头一根弗会敲断。」[C. 12. 46.]³⁷ 圣书还有一节话：「其拉将来会看其拉所戳伤主顾。」[Sk. 12. 1.]

³⁸ KEH-SING z-ken 'eo-deo, Üô-li-mô-t'a-go Iah-seh, (yia z tso Yiæ-su-go meng-du, peh-ko we-leh p'ô Yiu-t'a nying z s-'ô tso-go,)

*keh-go nyiŋ ky'i gyiu Pe-lah-to peh gyi do Yiæ-su-go s-siu: Pe-lah-to
ing-hyü-de. Gyi ziu læ, pô Yiæ-su-go s-siu do-leh-ky'i.* ³⁹ *Wa-yiu ih-go
Nyi-ko-ti-meo, ziu-z zin-deo yia-tao læ kyin Yiæ-su go cü-kwu, gyi ta-
leh k'ao-pah-kying meh-yiah 'o-leh lu-we ka læ.* ⁴⁰ *Gyi-lah, tsiao Yiu-
t'a nyiŋ tsōng-go kwe-kyü, pô Yiæ-su-go s-siu, yüong mô-pu en-leh
hyiang-liao ko-tæn-long.*

³⁸ 箇星事干后头，亚利马太个约瑟，（也是做耶稣个门徒，不过为了怕犹太人是私下做個，）箇个人去求彼拉多拨其驮耶稣个尸首。彼拉多应许了。其就来，把耶稣个尸首驮勒去。³⁹ 还有一个尼哥底母，就是前头夜到来见耶稣个主顾，其带勒靠百斤没药和勒芦荟介来。⁴⁰ 其拉，照犹太人葬个规矩，把耶稣个尸首，用麻布安勒香料裹带拢。

⁴¹ *Læ Yiæ-su ting jih-z-kô go di-fōng yiu ih-go hwô-yün, hwô-yün
li-hyiang yiu ih-yüih ziu-veng, dzong m̄-teh ih-go nyiŋ tsōng-ko.* ⁴²
*Keh nyih z Yiu-t'a nyiŋ-go yü-be-nyih, tsæ-wô keh-yüih veng gying-
bin, keh-lah læ keh-deo tsōng Yiæ-su.*

⁴¹ 来耶稣钉十字架个地方有一个花园，花园里向有一穴寿坟，从呒得一个人葬过。⁴² 箇日是犹太人个预备日，再话箇穴坟近便，箇拉来箇头葬耶稣。

I'e. XX.

TS'IH NYIH-GO deo-nyih, heh-tsao t'in-nyiang, Meh-da-lah-go
Mô-li-üô tao veng-deo læ; k'en-kyin veng meng-k'eo keh-kw'e zah-deo
yi-kying yi-ko-de. ² Gyi ziu peng-ky'i zing-djôh Si-meng Pe-teh, teng
keh bih-go meng-du, ziu-z Yiæ-su sô æ-sih-go, teng gyi-lah wô, "Yiu
nying pô Cü-go s-siu veng-li do-c'ih, ah-lah feh hyiao-teh z en læ 'ah-li
de."

七日个头日，黑早天亮，抹大拉个马利亚到坟头来。看见坟门口箇块石头已经移过了。² 其就奔去寻着西门·彼得，等箇别个门徒，就是耶稣所爱惜个，等其拉话：「有人把主个尸首坟里驮出，阿拉弗晓得是安来何里了。」

³ Pe-teh teng keh bih-go meng-du ziu tseo-c'ih tao veng-deo ky'i.

⁴ Liang-go nying bing-zi peng-leh-ky'i: keh bih-go meng-du pi Pe-teh
peng-leh kw'a, sin tao veng-deo; ⁵ ziu eo-tao, k'en-kyin mô-pu en-
kæn; dæn-z feh tseo-tsing-ky'i. ⁶ Si-meng Pe-teh ze-'eo ken-tao, ziu
tseo-tsing veng li-hyiang, k'en-kyin mô-pu en-kæn; ⁷ wa-yiu keh-kw'e
pao Gyi deo go siu-kying, feh teng mô-pu tso-t'ah en-kæn, z ling-nga
ih-t'ah tsih-long-kæn. ⁸ Keh-tsao keh bih-go meng-du, ziu-z sin tao
veng-deo go, yia tseo-tsing-ky'i; gyi k'en-kyin ziu siang-sing-de. ⁹ Gyi-

lah wa feh ming-bah Sing-shü sô wô, Gyi pih iao dzong si-nying cong-nyiang weh-cün-læ. ¹⁰ Keh liang meng-du ziu kyü tao zi-go u-sen ky'i.

³ 彼得等箇别个门徒就走出到坟头去。⁴两个人平齐奔勒去。箇别个门徒比彼得奔勒快，先到坟头。⁵就伛倒，看见麻布安间。但是弗走进去。⁶ 西门·彼得随后赶到，就走进坟里向，看见麻布安间。⁷还有箇块包其头个手巾，弗等麻布做墳安间，是另外一墳折拢间。⁸箇遭箇别个门徒，就是先到坟头个，也走进去。其看见就相信了。⁹其拉还弗明白圣书所话，其必要从死人中央活转来。¹⁰箇两门徒就归到自个鸟碎去。

¹¹ Mô-li-üô dzing-gyiu lih læ veng meng-k'eo, læ-kæn k'oh. K'oh-go z-'eo dziao-leh veng li-hyiang eo-tao k'en-k'en; ¹² ziu k'en-kyin liang t'in-s c'ün bah-bah-go i-zōng, læ Yiæ-su en s-siu go u-sen zo-kæn, ih-go læ deo-yin, ih-go læ kyiah-yin, ¹³ T'in-s teng gyi wô, "Nyü-nying, ng soh-go z-ken læ-tih k'oh?" Gyi wô, "Yiu nying pô ngô Cü-go s-siu do-leh-ky'i, feh-tsiao en læ 'ah-li." ¹⁴ Keh-go shih-wô kông-hao, ziu nyin-cün, k'en-kyin Yiæ-su lih-tong; yia feh hyiao-teh Gyi z Yiæ-su. ¹⁵ Yiæ-su teng gyi wô, "Nyü-nying, ng soh-go z-ken k'oh? Ng læ-tih zing jü?" Mô-li-üô dao-z kwun-yün-go cü-kwu, ziu teng gyi wô, "Sin-sang, ng ziah-z pô Gyi s-siu do-ko-de, z 'ah-li en-kæn wô-wô hyiang ngô dao, hao peh ngô ky'i do." ¹⁶ Yiæ-su teng gyi wô, "Mô-li-

üô!” Gyi nyin-cün teng Yiæ-su wô, “Lah-po-nyi!” (ziu-z ‘sin-sang’ i-s.)

¹⁷ Yiæ-su teng gyi wô, “M-nao siu læ en Ngô; ing-we Ngô wa m-neh sing-zōng tao Ngô Ah-tia u-sen ky‘i: ng hao ky‘i, teng Ngô hyüong-di wô, ‘Ngô-go Ah-tia yia z ng-lah-go Ah-tia, Ngô-go Jing-ming yia z ng-lah-go Jing-ming: Ngô sing-zōng tao Gyi u-sen ky‘i.’”

¹¹ 马利亚仍旧立来坟门口，来间哭。哭个时候朝勒坟里向伛倒看看。¹² 就看见两天使穿白白个衣裳，来耶稣安尸首个乌碎坐间，一个来头沿，一个来脚沿。¹³ 天使等其话：「女人，尔啥个事干来的哭？」其话：「有人把我主个尸首驮勒去，弗照安来何里。」¹⁴ 箍个说话讲好，就扭转，看见耶稣立东。也弗晓得其是耶稣。¹⁵ 耶稣等其话：「女人，尔啥个事干哭？尔来的寻谁？」马利亚道是管园个主顾，就等其话：「先生，尔若是把其尸首驮过了，是何里安间话话向我道，好拨我去驮。」¹⁶ 耶稣等其话：「马利亚！」其扭转等耶稣话：「拉波尼！」（就是「先生」意思。）¹⁷ 耶稣等其话：「呒得好手来按我。因为我还呒得升上到我阿爹乌碎去。尔好去，等我兄弟话，『我个阿爹也是尔拉个阿爹，我个神明也是尔拉个神明。我升上到其乌碎去。』」

¹⁸ Meh-da-lah-go Mô-li-üô ziu læ t'ong-cü meng-du, wô yi-kying k'en-kyin Cü, ping-ts'ia Cü yiu keh-sing shih-wô teng gyi kông-ko-de.

¹⁸ 抹大拉个马利亚就来通知门徒，话已经看见主，并且主有箇星说话等其讲过了。

¹⁹ TÔNG-NYIH yia-kw'a, ziu-z keh ts'ih-nyih-go deo-nyih, meng-du jü-long-kæn-go u-sen we-leh p'ô Yiu-t'a nying meng kwæn-liao-go; Yiæ-su læ, lih-leh cong-nyiang, teng gyi-lah wô, “Ts'ing ng-lah bing-en!” ²⁰ Keh-kyü shih-wô kông-hao, ziu peh gyi-lah k'en Gyi siu teng iao-hyih. Meng-du k'en-kyin Cü, ziu hwun-hyi. ²¹ Yiæ-su yi teng gyi-lah wô, “Ts'ing ng-lah bing-en: tsing-ziang Ah-tia ts'a Ngô læ, næn-kæn Ngô yia ts'a ng-lah ky'i.” ²² Shih-wô kông-hao, ziu hô ih-k'eo ky'i, z-ka wô, “Ng-lah hao tsih-ziu Sing-Ling. Ng-lah ziah sô-diao jü-go ze, gyi-lah ze ziu sô-diao-de; ziah liu-djü jü-go ze, gyi-lah ze ziu liu-djü-de.”

¹⁹ 当夜快，就是箇七日个头日，门徒聚拢间个乌碎为了怕犹太人门关了个。耶稣来，立勒中央，等其拉话：「请尔拉平安！」

²⁰ 箇句说话讲好，就拨其拉看其手等腰胁。门徒看见主，就欢喜。

²¹ 耶稣又等其拉话：「请尔拉平安。正像阿爹差我来，难间我也差尔拉去。」²² 说话讲好，就颺一口气，是介话：「尔拉好接受圣灵。尔拉若赦掉谁个罪，其拉罪就赦掉了。若留住谁个罪，其拉罪就留住了。」

²⁴ Jih-nyi meng-du li-hyiang yiu ih-go To-mô kyiao-leh Ti-t'u-mô, Yiæ-su læ-go z-'eo gyi m-neh teng gyi-lah dô-kô læ-kæn. ²⁵ Yü-to meng-du teng gyi wô, “Ah-lah yi-kying k'en-kyin Cü ko-de.” To-mô teng gyi-lah wô, “Ngô ziah m-neh k'en-kyin Gyi siu-li-go ting-cü u, ts-deo moh-djôh Gyi-go ting-cü u, ping-ts'ia siu moh-djôh Gyi-go iao-hyih-li, ngô tsong feh siang-sing.”

²⁴ 十二门徒里向有一个多马叫勒低土马，耶稣来个时候其呒得等其拉大家来间。²⁵ 余多门徒等其话：「阿拉已经看见主过了。」多马等其拉话：「我若呒得看见其手里个钉子鸟，指头摸着其个钉子鸟，并且手摸着其个腰胁里，我总弗相信。」

²⁶ Ko-leh pah nyih, meng-du yi læ oh-lô læ-kæn, To-mô yia dô-kô læ-kæn. Meng tu kwæn-liao-go, Yiæ-su læ, lih-leh cong-nyiang, z-ka wô, “Ts'ing ng-lah bing-en!” ²⁷ Ziu teng To-mô wô, “Ng-go ts-deo sing-c'ih-læ, hao moh-moh Ngô siu; ng-go siu sing-c'ih-læ, hao moh-moh Ngô iao-hyih-li: m-nao z-ka feh siang-sing, tsong iao siang-sing.” ²⁸ To-mô we-teh Gyi wô, “Ngô-go Cü, ngô-go Jing-ming!” ²⁹ Yiæ-su teng gyi wô, “To-mô, ng z k'en-kyin Ngô, keh-lah siang-sing: keh-sing m-neh k'en-kyin wa we siang-sing-go cü-kwu, tao yiu foh-ky'i.”

²⁶ 过了八日，门徒又来屋落来间，多马也大家来间。门都关了个，耶稣来，立勒中央，是介话：「请尔拉平安！」²⁷ 就等多马

话：「尔个指头伸出来，好摸摸我手。尔个手伸出来，好摸摸我腰
胁里。呒得好是介弗相信，总要相信。」²⁸ 多马回答其话：「我个
主，我个神明！」²⁹ 耶稣等其话：「多马，尔是看见我，箇拉相
信。箇星呒得看见还会相信个主顾，倒有福气。」

³⁰ Yiæ-su læ meng-du min-zin wa-yiu hyü-to jing-tsih tso-ko, m-
neh læ keh-peng shü-li sia-tih. ³¹ Keh-sing z-ken sia-tih, hao peh ng-
lah siang-sing Yiæ-su z Kyi-toh, Jing-ming-go Ng-ts; siang-sing ziu
we-leh Gyi-go ming-deo hao teh-djôh weh-ming.

³⁰ 耶稣来门徒面前还有许多神迹做过，呒得来箇本书里写的。

³¹ 箇星事干写的，好拨尔拉相信耶稣是基督，神明个儿子。相信就
为了其个名头好得着活命。

I'e. XXI.

KEH-SING z-ken 'eo-deo, Yiæ-su læ Di-pi-li-üô hæ pin-yin yi yin-
c'ih-læ peh meng-du k'en: Gyi yin-c'ih-læ z ka-go. ² Yiu Si-meng Pe-
teh, teng To-mô kyiao-leh Ti-t'u-mô, wa-yiu Kyüô-li-li Kyüô-nô-go Nô-
dæn-nyih, teng Si-pi-t'a liang-go ng-ts, wa-yiu liang-go meng-du, tu
dô-kô læ-kæn. ³ Si-meng Pe-teh teng gyi-lah wô, "Ngô k'ô ng ky'i-de."

Gyi-lah teng gyi wô, “Ah-lah yia teng ng dô-kô ky‘i.” Gyi-lah tseo-c‘ih, ze-siu t‘iao-lôh ih-tsah jün; tông-yia ih-ngæn m-kao k‘ô-djôh.

箇星事干后头，耶稣来提比哩亚海边沿又现出来拨门徒看。其现出来是介个。²有西门·彼得，等多马叫勒低土马，还有加利利迦拿个拿但业，等西庇太两个儿子，还有两个门徒，都大家来间。³西门·彼得等其拉话：「我柯鱼去了。」其拉等其话：「阿拉也等尔大家去。」其拉走出，随手跳落一只船。当夜一眼呒告柯着。

⁴ Yi-kying t‘in liang-de, Yiæ-su lih-leh hæ-du-zōng; meng-du feh hyiao-teh z Yiæ-su. ⁵ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Siao-nying, ng-lah yiu soh-go ‘ô-væn mĕ-teh?” Gyi-lah we-teh Gyi wô, “M-teh.” ⁶ Yiæ-su wô, “Læ jün-go jing-siu-pin hao ‘ô mông, ziu we k‘ô-djôh.” Gyi-lah ‘ô-lôh-ky‘i; mông ziu t‘o-feh-dong, we-leh ng to go yün-kwu. ⁷ Yiæ-su sô æ-sih-go meng-du ziu teng Pe-teh wô, “Keh z Cü.” Si-meng Pe-teh ih t‘ing-meng z Cü, ziu c‘ün-leh pu-sæn, (ing-we c‘ih-poh-go,) ze-siu t‘iao-lôh hæ-li ky‘i. ⁸ Yü-to-go meng-du s siao-jün, t‘o-leh keh-mông ng long-læ: ing-we li ngen feh yün, tsih ts‘ô nyiæn-pô dziang.

⁴ 已经天亮了，耶稣立了海涂上。门徒弗晓得是耶稣。⁵ 耶稣等其拉话：「小人，尔拉有啥个下饭呒得？」其拉回答其话：「呒得。」⁶ 耶稣话：「来船个顺手边好下网，就会柯着。」其拉下落去。网就拖弗动，为了鱼多个缘故。⁷ 耶稣所爱惜个门徒就等彼得

话：「箇是主。」西门·彼得一听闻是主，就穿勒布衫，（因为出膊个，）随手跳落海里去。⁸余多个门徒驶小船，拖勒箇网鱼拢来。因为离岸弗远，只差廿把丈。

⁹ Gyi-lah zōng ngen, k'en-kyin yiu t'æn-ho sang-kæn, ho zōng-deo yiu ng læ-tih; wa-yiu mun-deo læ-kæn. ¹⁰ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Dzæ-s k'ô-djöh-go ng, ky'i do kyi-kwang læ.” ¹¹ Si-meng Pe-teh ziu tseo-lôh keh-tsah siao-jün-li, t'o mông zōng ngen: mun-mông yiu ih-pah ng-jih sæn-kwang do-do ng: se-tsih ka to, mông wa m-neh lih-k'æ. ¹² Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Hao læ ky'üoh.” Meng-du m-nying ken meng Gyi, “Ng z jü?” ing-we hyiao-teh Gyi z Cü. ¹³ Yiæ-su ziu læ, do keh-go mun-deo feng peh gyi-lah, keh-go ng yia z-ka-go.

⁹ 其拉上岸，看见有炭火生间，火上头有鱼来的。还有馒头来间。¹⁰ 耶稣等其拉话：「才始柯着个鱼，去驮几梗来。」¹¹ 西门·彼得就走落箇只小船里，拖网上岸。满网有一百五十三梗大大鱼。虽即介多，网还呒得裂开。¹² 耶稣等其拉话：「好来吃。」门徒呒人敢问其，「尔是谁？」因为晓得其是主。¹³ 耶稣就来，驮箇个馒头分拨其拉，箇个鱼也是介个。

¹⁴ Keh z Yiæ-su, dzong si-nying cong-nyiang weh-cün-læ 'eo-deo, di-sæn-tsao yin-c'ih-læ peh Gyi meng-du k'en.

¹⁴ 箇是耶稣从死人中央活转来后头，第三遭现出来拨其门徒看。

¹⁵ Gyi-lah ky'üoh-hao, Yiæ-su ziu teng Si-meng Pe-teh wô, “Iah-nô-go ng-ts Si-meng, ng pi keh-sing *nying keng-kô æ-kying Ngô ma?*” Gyi wô, “Cü, z-go; Ng hyiao-teh ngô z æ-kying Ng.” Yiæ-su teng gyi wô, “Hao ky'i ü Ngô-go siao-yiang.” ¹⁶ Di-nyi-tsao yi teng gyi wô, “Iah-nô-go ng-ts Si-meng, ng z æ-kying Ngô feh?” Gyi wô, “Cü, z-go; Ng hyiao-teh ngô z æ-kying Ng.” Yiæ-su teng gyi wô, “Hao ky'i kwun Ngô-go yiang.” ¹⁷ Di-sæn-tsao teng gyi wô, “Iah-nô-go ng-ts Si-meng, ng z æ-kying Ngô feh?” Pe-teh, we-leh Yiæ-su di-sæn-tsao meng gyi, “Ng æ-kying Ngô feh?” ziu iu-meng teng Gyi wô, “Cü, Ng z yiang-yiang hyiao-teh-go; Ng hyiao-teh ngô z æ-kying Ng go.” Yiæ-su teng gyi wô, “Hao ky'i ü Ngô-go yiang.” ¹⁸ Ngô tsing-tsing wô hyiang ng dao, Ng nyin-kyi wa ky'ing z-'eo, z zi kyi zi-go *kyiao-sing-ta*, iao tao 'ah-li ky'i, ziu tseo tao 'ah-li ky'i: teng-tao ng nyin-kyi lao z-'eo, ng we sing-k'æ siu, peh bih-nying bo-leh ng, kông ng tao feh iao ky'i go di-föng.” ¹⁹ Gyi kông keh-kyü shih-wô, z ts-tin *Pe-teh tsiang-læ* iao dza-go si-fah kwe yüong-wô peh Jing-ming. Kông-hao ziu teng gyi wô, “Ng hao keng-djôh Ngô.”

¹⁵ 其拉吃好，耶稣就等西门·彼得话：「约拿个儿子西门，尔比箇星人更加爱敬我吗？」其话：「主，是个。尔晓得我是爱敬尔。」耶稣等其话：「好去喂我个小羊。」¹⁶ 第二遭又等其话：「约拿个儿子西门，尔是爱敬我弗？」其话：「主，是个。尔晓得我是爱敬尔。」耶稣等其话：「好去管我个羊。」¹⁷ 第三遭等其话：「约拿个儿子西门，尔是爱敬我弗？」彼得，为了耶稣第三遭问其，「尔爱敬我弗？」就忧闷等其话：「主，尔是样样晓得个。尔晓得我是爱敬尔个。」耶稣等其话：「好去喂我个羊。¹⁸ 我真真话向尔道，尔年纪还轻时候，是自记自个缴身带，要到何里去，就走到何里去。等到尔年纪老时候，尔会伸开手，拨别人缚勒尔，扛尔到弗要去个地方。」¹⁹ 其讲箇句说话，是指点彼得将来要咋个死法归荣华拔神明。讲好就等其话：「尔好跟着我。」

²⁰ Pe-teh nyin-cün, k'en-kyin Yiæ-su sô æ-sih-go meng-du keng-tih; ziu-z ky'üoh yia-væn z-'eo gæ-tao Yiæ-su-go hyüong-kwun-deo meng Gyi wô, “Cü, iao ma-diao Ng z jü?” keh-go nyding. ²¹ Pe-teh k'en-kyin gyi, ziu teng Yiæ-su wô, “Cü, keh-go nyding dza ni?” ²² Yiæ-su teng gyi wô, “Ngô ziah-z iao gyi læ-tong ih-dzih tao Ngô læ-go z-'eo, yü ng soh-go siang-ken? Ng keng-djôh Ngô, z-de.” ²³ Keh-tsao hyüong-di li-hyiang yiu keh-go shih-wô wô-k'æ-ky'i-de, wô, “Keh-go meng-du z ve si-go;” dæn-z Yiæ-su m̄-teh teng Pe-teh wô, “Gyi ve si;” z wô,

“Ngô ziah-z iao gyi læ-tong ih-dzih tao Ngô læ-go z-'eo, yü ng soh-go siang-ken?”

²⁰ 彼得扭转，看见耶稣所爱惜个门徒跟的。就是吃夜饭时候戤到耶稣个胸腕头问其话，「主，要卖掉尔是谁？」箇个人。²¹ 彼得看见其，就等耶稣话：「主，箇个人咋呢？」²² 耶稣等其话：「我若是要其来东一直到我来个时候，于尔啥个相干？尔跟着我，是了。」²³ 箇遭兄弟里向有箇个说话话开去了，话：「箇个门徒是軏死个。」但是耶稣呒得等彼得话，「其軏死。」是话：「我若是要其来东一直到我来个时候，于尔啥个相干？」

²⁴ TE-TSING keh-sing z-ken, sia keh-sing z-ken cü-kwu, ziu-z keh-go meng-du: ah-lah yia hyiao-teh gyi-go te-tsing z jih-we-go.

²⁴ 对证箇星事干，写箇星事干主顾，就是箇个门徒。阿拉也晓得其个对证是实惠个。

²⁵ Yiæ-su wa-yiu hyü-to z-ken tso-ko; ziah-z ih-tang-ih long-tsong sia-löh, ngô ts'eng-ts'eng sia-löh-go shü ziu-z shü-kæn-zōng yia k'ōng-feh-ko. Üô-meng.

²⁵ 耶稣还有许多事干做过。若是一打一拢总写落，我忖忖写落个书就是世间上也圆弗过。亚们。